

รายงานการวิจัย

เรื่อง

อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัด
บุรีรัมย์

Influence of English using amid cultural changing of Buriram people

โดย

พระมหาไสว สิริปญโญ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

พ.ศ. ๒๕๖๐

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

MCU RS 610760185

รายงานการวิจัย

เรื่อง

อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัด
บุรีรัมย์

Influence of English using amid cultural changing of Buriram people

โดย

พระมหาไสว สิริปณฺโณ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

พ.ศ. ๒๕๖๐

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

MCU RS 160760185

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Research Report

Influence of English using amid cultural changing of Buriram people

By

Phramaha Sawai Siripanyo

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Buriram Buddhist College

B.E. 2560

Research Project Funded by Mahachulalongkornrajavidyalaya University

MCU RS 610760185

(Copyright Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

ชื่อรายงานการวิจัย:	อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์
ผู้วิจัย:	พระมหาไสว สิริปญโญ
ส่วนงาน:	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
ปีงบประมาณ:	๒๕๖๐
ทุนอุดหนุนการวิจัย:	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ ๒) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ และ ๓) เพื่อเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมมีกลุ่มเป้าหมายดังนี้ คือ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการสัมภาษณ์โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Positive Sampling) จำแนกผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ ๕ คน อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ๕ คน นิสิตบรรพชิตและคฤหัสถ์หลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ ๑๐ คน นิสิตหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ๕ คน ชาวบ้านหรือผู้นำชุมชน ๕ คน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๓๐ คน

ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์มี ๓ ประการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการต่อต้านทางวัฒนธรรมคือ ๑) แรงผลักดันในที่ทำงาน ๒) การติดต่อกันระหว่างกลุ่มสังคม ๓) การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

ส่วนปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม ได้แก่ ๑) การไม่มีเวลาในการฝึกพูดภาษาอังกฤษ ไม่มีความตั้งใจ ไม่อดทน ไม่มีความเพียรพยายามในการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ๒) การยึดติดกับความเคยชินในสิ่งเดิม ๆ ไม่ยอมปรับตัวทำในสิ่งที่ไม่เคยทำ ๓) การเขินอายไม่กล้าออกเสียงสำเนียงให้เหมือนฝรั่ง ๔) กลัวออกเสียงผิด ๕) การไม่รู้คำศัพท์ซึ่งคนไทยเรียนภาษาอังกฤษมาตั้งแต่เด็กเป็นเวลานานกว่าสิบปี จดจำคำศัพท์ได้หลายพันคำแต่เมื่อมีฝรั่งมาพูดด้วยกลับไม่สามารถเข้าใจเวลาแปลความหมายจากสิ่งที่ฝรั่งพูดก็จะแปลคำศัพท์ตรงตัว ๖) การไม่รู้ไวยากรณ์ เช่นเดียวกันกับการไม่รู้คำศัพท์ซึ่งเวลาคนไทยพูดภาษาอังกฤษก็จะนึกถึงประโยคโครงสร้างแกรมมา (Grammatical Structure) แตกต่างจากการพูดภาษาไทยที่สามารถพูดได้ทันทีเนื่องจากความเคยชิน ๗) การไม่ได้พูดมานานแล้วลืมเพราะคนไทยไม่ได้พูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

แนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ คือ ๑) ใช้การดูภาพยนตร์ต่างประเทศมีความสำคัญมากต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและด้วยปัจจุบันนี้เทคโนโลยีทางการเรียนรู้มีการพัฒนาอย่างมาก โดยเฉพาะการใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการสื่อสาร ภาพยนตร์นี้จะช่วยให้เราเรียนรู้โดยเห็นทั้งภาพและเสียงประกอบและภาพนั้นก็จะเป็นภาพเคลื่อนไหวจึงทำให้เกิดการเรียนรู้ได้มาก และเป็นสิ่งที่น่าตื่นเต้นสำหรับผู้เรียน ๒) การจำลองสถานการณ์ต่าง ๆ ในการฝึกทักษะการสื่อสาร เช่น การบอกทิศทาง (Giving Directions) การบรรยายลักษณะบุคคล (Describing People) การพูดเพื่อขอคำแนะนำ เป็นต้น เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการพูด โดยใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสมตามสถานการณ์และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์จริง ๓) บัตรคำศัพท์ที่มีการจัดหมวดหมู่กลุ่มคำศัพท์มาอ่านและท่องที่ละหมวดทำให้สมองสามารถจดจำคำศัพท์ได้เป็นหมวดหมู่ซึ่งเป็นการจัดระเบียบความจำสนับสนุนให้การเรียนมีประสิทธิภาพ การนำแนวทางทั้งสามนี้มาผสมกันให้เกิดช่องทางในเรียนรู้ที่หลากหลายในชุมชนจึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่จะก่อประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้คนในชุมชนได้พัฒนาศักยภาพจากประสบการณ์ตรง

Research Title: Influence of English using amid cultural changing of Buriram people
Researcher: Phramaha Sawai Siripanyo
Department: Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Buriram Buddhist College
Fiscal Year: 2560/2017
Research Scholarship Sponsor: Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ABSTRACT

This research entitled “Influence of English using amid cultural changing of Buriram people” aims to ၁) to study the Influence of English using amid changes in culture of Buriram people, ၂) to analyze the English using problems amid changes in culture of Buriram people, and ၃) to propose the solutions of English using problems amid changes in culture of Buriram people. The researcher used a qualitative research by document analysis, participatory interviews and observation had the following target groups: key Informants in the positive sampling interview classified the respondents as follows: Lecturer of teaching English program of Mahachulalongkornrajavidyalaya University Buriram Buddhist College & person, & lecturers in English courses from Buriram Rajaphat University, English language teaching program students both monks and laypeople of Mahachulalongkornrajavidyalaya University ၁၀ people, & students from Buriram Rajaphat University English language program, & villagers or community leaders, totaling ၈၀ people.

The research results were found that there are ၈ influences of using English language in the midst of cultural changing of Buriram people that have caused change and cultural resistance: ၁) Driving force in the workplace ၂) Communication among social groups ၃) Natural environment changes.

The problems with the use of English in the midst of cultural changes include ၁) lack of time to practice speaking English. There is no intention, no patience, and no perseverance in the practice. ၂) Adherence to the old habits refuses to adjust to what has never been done. ၃) Being shy and afraid to pronounce the accent like a westerner. ၄) Fear of incorrect pronunciation. ၅) Not knowing grammar, the same goes for not knowing the words when Thai people speak English they will think of grammatical structure sentences which are different from those of Thai speakers who can speak immediately due to their use. ၆) The lack of speaking for a long time is forgotten because Thai people do not speak English in their daily lives.

The approach to solving the English language problem is: ၁) Using watching foreign movies is very important for use in daily life and with the present learning technology has developed greatly especially the movies using as a medium for learning and developing communication skills. This film allows us to learn by seeing both the picture and sound, and the picture is animated, thus creating a lot of learning and exciting for the learners. ၂) Simulation of various situations in communication skills such as giving directions, describing people, speaking for advice, etc. focus on the students to practice speaking by using correct and appropriate language according to the situation

and able to apply the knowledge gained in real situations. ๓) Flashcards with group categorization to be read and recited one by one, allowing the brain to memorize words into categories, which in turn organizes memory and supports learning efficiency. Combining these three approaches to create multiple learning channels in the community is another factor that will benefit the learning process that allows people in the community to develop their potential from direct experience.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์” ในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีก็เพราะได้รับการสนับสนุนในด้านงบประมาณจาก สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งต่อท่านเจ้าคุณพระสุธีรัตนบัณฑิต,รศ.,ดร., ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์

รายงานการวิจัยเล่มนี้จะสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้เลยหากปราศจากความช่วยเหลือและร่วมมือจากหลากหลายบุคคลในหลากหลายภาคส่วน เริ่มต้นขอกราบขอบพระคุณพระศรีปริยัติธาดา ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้พร้อมให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกรูปทุกท่านของวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่คอยตอบข้อซักถามและให้คำปรึกษา คอยช่วยเหลือค้นคว้าข้อมูลและอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.วีระกาญจน์ กนกกมลเสถ รศ.ดร. ปรีชา คະเนตนอก ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่ช่วยลงภาคสนามเพื่อทำวิจัยจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ท้ายที่สุด ขอขอบคุณนักคิดและนักวิชาการทุกท่านที่มีรายชื่อในบรรณานุกรมท้ายเล่มที่ล้วนมีส่วนก่อให้เกิดปัญญาและแนวคิดต่าง ๆ ในผลงานนี้

คุณงามความดีอันเกิดจากรายงานการวิจัยเล่มนี้ ที่เกิดจากการทุ่มเทร่างกายและแรงใจอย่างเต็มสติปัญญาและความสามารถของมอบเป็นการตอบแทนแด่ครูบาอาจารย์ทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยนี้จะทำให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชนและแก่ผู้ศึกษางานภาษาอังกฤษตามสมควร ถ้ามีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยไว้ ณ โอกาสนี้

พระมหาไสว สิริปญโญ

๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญรูปภาพ.....	ฉ
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๓
๑.๓ ขอบเขตการวิจัย.....	๓
๑.๔ กรอบแนวคิด.....	๔
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	๕
๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๕
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๖
๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ.....	๓
๒.๑.๑ ประวัติความเป็นมาของภาษาอังกฤษ.....	๓
๒.๑.๒ ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ.....	๑๐
๒.๑.๓ บทสนทนาภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ	๒๓

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม.....	๓๒
๒.๒.๑ ความหมายของวัฒนธรรม.....	๓๒
๒.๒.๒ ความสำคัญของวัฒนธรรม.....	๓๖
๒.๒.๓ กำเนิดและพัฒนาการของวัฒนธรรม.....	๓๓
๒.๒.๔ ประเภทของวัฒนธรรม.....	๔๐
๒.๒.๕ ปัจจัยที่ทำให้เกิดความหลากหลายของวัฒนธรรม.....	๔๒
๒.๒.๖ การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม.....	๔๙
๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม.....	๔๔
๒.๓.๑ ลักษณะของภาษาไทย.....	๔๕
๒.๓.๒ ระดับภาษา.....	๔๖
๒.๓.๓ จุดมุ่งหมายการใช้ภาษาตามแนววัฒนธรรม.....	๔๗
๒.๓.๔ วัฒนธรรมหลักประจำชาติไทย.....	๔๘
๒.๓.๕ ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม.....	๕๑
๒.๓.๖ ภาษาสะท้อนวัฒนธรรม.....	๕๙
๒.๓.๗ ภาษาสัมพันธ์กับวัฒนธรรม.....	๕๙
๒.๓.๘ ภาษากับการปลูกฝังคุณธรรม.....	๕๘
๒.๔ ข้อมูลของจังหวัดบุรีรัมย์.....	๕๔
๒.๔.๑ สภาพทั่วไปของจังหวัดบุรีรัมย์.....	๕๔
๒.๔.๒ ประวัติศาสตร์ของจังหวัดบุรีรัมย์.....	๖๖
๒.๔.๓ สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดบุรีรัมย์.....	๖๗
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๗๔

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย.....	๘๑
๓.๑ รูปแบบการวิจัย.....	๘๑
๓.๒ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง การเลือกพื้นที่ในการวิจัย.....	๘๙
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๘๕
๓.๔ แผนการดำเนินงานของโครงการวิจัย.....	๘๖
๓.๕ เก็บรวบรวมข้อมูล.....	๘๗
๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๘๘
๓.๗ การนำเสนอผลการวิจัย.....	๘๘

บทที่ ๔ ผลการวิจัย.....	๘๙
๔.๑ การใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์.....	๘๙
๔.๒ ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษของชาวจังหวัดบุรีรัมย์.....	๙๕

๔.๓ แนวทางแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษของชาวจังหวัดบุรีรัมย์.....	๙๙
๔.๔ องค์ความรู้ที่เกิดจากการวิจัย.....	๑๐๐

บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....๑๐๓

๕.๑ สรุปผลการวิจัย.....	๑๐๓
๕.๒ การอภิปรายผล.....	๑๐๖
๕.๓ ข้อเสนอแนะ.....	๑๐๘

บรรณานุกรม.....๑๐๙

ภาคผนวก.....๑๑๕

ภาคผนวก ก บทควมวิจัย.....	๑๑๖
ภาคผนวก ข กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์.....	๑๒๘
ภาคผนวก ค ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์.....	๑๒๙
ภาคผนวก ง หนังสือราชการ.....	๑๓๑
ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๑๓๔
ภาคผนวก ฉ ภาพถ่ายกิจกรรมการดำเนินการวิจัย.....	๑๓๘
ภาคผนวก ช แบบสรุปโครงการวิจัย.....	๑๔๑
ภาคผนวก ฌ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบจากงานวิจัย.....	๑๔๘

ประวัติผู้วิจัย.....๑๔๙

สารบัญรูปร่าง

ภาพประกอบที่	หน้า
๑. ภาพประกอบที่ ๑.๑ กรอบแนวคิด.....	๙
๒. ตารางที่ ๒.๑ จำนวนประชากรของจังหวัดบุรีรัมย์.....	๖๖-๖๗
๓. ตารางที่ ๒.๒ จำนวนอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์.....	๖๘

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันมีภาษาต่าง ๆ ที่มนุษย์ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน “ภาษาพูด” ถือเป็นสื่อที่มนุษย์ใช้ในการติดต่อสื่อสารอย่างเป็นทางการมากที่สุด โดยมนุษย์จะถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกต่าง ๆ ออกมาในรูปของคำพูด แม้มนุษย์จะพัฒนาสื่อต่าง ๆ ในการติดต่อสื่อสารหลายรูปแบบ แต่สื่อที่เป็น “ภาษาพูด” ก็ยังคงเป็นสื่อหลักในการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม การพาณิชย์ หรือด้านความบันเทิง

ภาษา คือสื่อของการติดต่อสื่อสารที่ใช้กันมากที่สุด ภาษาเป็นสื่อที่ทำให้โครงสร้างสังคมมีความประณีตและสมบูรณ์ ภาษาจึงเป็นหัวใจของการสื่อสาร และการติดต่อสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตามจะไม่สมบูรณ์เท่ากับการสื่อสารที่มาในรูปของ “เสียง” ทั้งนี้ เพราะ “เสียง” เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดใน “สื่อภาษาพูด” และวิชาที่เกี่ยวข้องกับเสียงพูด คือวิชาสัทศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาที่ว่าด้วยการผลิตเสียง ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องการออกเสียงคำต่าง ๆ ในภาษานั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง^๑

ภาษามีส่วนในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมเพราะการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้นจะเกี่ยวข้องกับระดับพฤติกรรมเป็นสำคัญ ซึ่งหมายถึงการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับพฤติกรรมปฏิบัติการแสดงออกต่าง ๆ ที่เกิดจากการปะทะสังสรรค์ของสมาชิกสังคม และการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมนั้นจะหมายถึงการเปลี่ยนแปลงในระดับปทัสถาน อันได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของระบบกฎเกณฑ์ทัศนคติค่านิยม แบบแผนความสัมพันธ์ สถานภาพและบทบาทต่าง ๆ ซึ่งการประพฤติปฏิบัติไปตามปทัชฐานเหล่านี้อยู่ในโครงสร้างสังคม

แนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมไม่ว่าในทางยอมรับหรือต่อต้านย่อมขึ้นอยู่กับรากฐานของวัฒนธรรมในสังคมนั้นตัวอย่างเช่น ความเป็นชายและหญิงที่ต่างมีบทบาทอยู่ในหลายวัฒนธรรม เพศใดเพศหนึ่งอาจต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงซึ่งกระทบต่ออีกเพศหนึ่งดังเช่นที่เกิดขึ้นในวัฒนธรรมตะวันตกในช่วงครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ (พ.ศ. ๒๔๙๓ - ๒๕๔๓) ซึ่งทำให้เกิดแรงผลักดันชักจูงทั้งสองทางคือการกระตุ้นให้ยอมรับสิ่งใหม่และการอนุรักษ์ที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงนั้น อิทธิพลทั้ง ๓

---

^๑ อธิราภรณ์ พลายเล็ก, การพัฒนาทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, รายงานการวิจัย, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๕๕).

ประการต่อไปนี้สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการต่อต้าน ๑. แรงผลักดันในที่ทำงาน ๒. การติดต่อกันระหว่างกลุ่มสังคม ๓. การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมอาจเกิดมาจากสิ่งแวดล้อม การค้นพบ (และอิทธิพลภายในอื่น ๆ) และการติดต่อกันกับวัฒนธรรมอื่นตัวอย่างเช่น ยุคน้ำแข็งครั้งสุดท้ายนำไปสู่การค้นพบการทำเกษตรกรรมและตัวเกษตรกรรมเองก็เป็นตัวก่อให้เกิดนวัตกรรมมากมายทางเกษตรกรรม ซึ่งนวัตกรรมนี้ก็ได้นำไปสู่นวัตกรรมอื่น ๆ ทางวัฒนธรรม

การแพร่กระจายนี้ทำให้เกิดรูปแบบบางอย่างที่เคลื่อนตัวจากวัฒนธรรมหนึ่งไปสู่อีกรวัฒนธรรมหนึ่ง ตัวอย่างแอมเบอร์เกอร์ที่มีอยู่ทั่วไปในอเมริกาแต่อาจเป็นสิ่งแปลกใหม่เมื่อเริ่มกิจการในประเทศจีน การแพร่กระจายแบบกระตุ้น (Stimulus diffusion) หมายถึง องค์ประกอบของวัฒนธรรมหนึ่งที่น่าไปสู่การค้นพบในอีกรวัฒนธรรมหนึ่ง ทฤษฎีการแพร่รวมนวัตกรรมนี้แสดงให้เห็นถึงแบบจำลองที่ใช้พื้นฐานการวิจัยเมื่อบุคคลหรือวัฒนธรรมยอมรับความคิดใหม่ ๆ วัตถุประสงค์ใหม่ ๆ และผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ

การรับวัฒนธรรมอื่น (Acculturation) มีความหมายต่างกันหลายประการแต่ในบริบทนี้หมายถึง การเปลี่ยนแทนลักษณะรากฐานจากวัฒนธรรมหนึ่งไปสู่อีกรวัฒนธรรมหนึ่งเช่นที่เกิดกับชนเผ่าพื้นเมืองอเมริกา บางเผ่า รวมทั้งกลุ่มชนพื้นเมืองจำนวนมากทั่วโลกในระหว่างกระบวนการการครอบครองอาณานิคม กระบวนการอื่นที่สัมพันธ์ในระดับปัจเจกบุคคลรวมถึงการผสมกลมกลืน (การยอมรับเอาวัฒนธรรมอื่นมาเป็นของตนในระดับบุคคล) และการผ่านข้ามทางวัฒนธรรม (transculturation)

การประดิษฐ์ทางวัฒนธรรมได้กลายเป็นนวัตกรรมใหม่ที่มีประโยชน์แก่กลุ่มชนและแสดงถึงพฤติกรรมของพวกเขา โดยมีได้เป็นสิ่งซึ่งจับต้องได้ มนุษยชาติกำลังอยู่ในระยะการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ในอัตราเร่งทั่วทั้งโลกซึ่งขับเคลื่อนโดยการขยายตัวของการค้าของโลก การสื่อสารมวลชนและเหนือกว่าสิ่งอื่นใดก็คือการระเบิดของประชากรซึ่งเป็นปัจจัยร่วมที่สำคัญ ปัจจุบันประชากรโลกมีอัตราเพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่าภายใน ๔๐ ปี การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมมีความซับซ้อนและมีผลกระทบระยะยาวมาก นักสังคมวิทยาและนักมานุษยวิทยาเชื่อว่าสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญมากในการสร้างความเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การคงอยู่ของมนุษย์อาจมองได้ว่าเป็นแง่มุมรวมที่เป็นอเนก (Multifaceted whole) และเพียงด้วยจุดมองนี้เองที่จะช่วยให้เราสามารถรู้ได้ถึงการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมที่เป็นจริง

การกำเนิดวัฒนธรรมถือว่าการกำหนดชะตาชีวิตหรือวิถีชีวิตของประชาชนในทุกสังคมเป็นเป้าหมายมาจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นเป็นกิจจะลักษณะจนกลายมาเป็นเครื่องวัดและ กำหนดความเสื่อมและความเจริญของสังคมได้ วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและสร้าง ความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศ แนวความคิดในการสร้างสังคมอุดมคติย่อมเป็นที่มาของการสร้างหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์ที่สามารถกำหนดได้ด้วยวัฒนธรรมเป็นแกนนำและหากสังคมใดมีวัฒนธรรมที่เหมาะสม มีความงดงามทางจิตใจ มีศาสตร์และศิลป์ในการครองชีพย่อมเป็นวัฒนธรรมที่งดงามได้ การพัฒนากรอบ แนวคิดร่วมกันในการวางแผนดำเนินชีวิตของสังคมก่อให้เกิดประโยชน์แก่มนุษย์ในการแก้ไขปัญหาและสนอง ความต้องการให้สังคมนวมจุดศูนย์กลางเป็นหนึ่งเดียว ฉะนั้นวัฒนธรรมจึงเปรียบเสมือนเอกลักษณ์ที่กำหนด พฤติกรรมของคนในสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและสร้างความรุ่งเรืองให้แก่บ้านเมือง

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

๑.๒.๒ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

๑.๒.๓ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

๑.๓ ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาค้นคว้าวิจัย ดังต่อไปนี้

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตด้านเนื้อหาเกี่ยวกับอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษ ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการศึกษาเรื่อง อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ มีขอบเขตทางด้านพื้นที่ ๒ แห่ง คือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์และมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ ๕ คน อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ๕ คน นิสิตบรรพชิตและคฤหัสถ์หลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ ๑๐ รูป/คน นิสิตหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ๕ คน ชาวบ้านหรือผู้นำชุมชน ๕ คน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๓๐ คน

๑.๓.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

เริ่มต้น ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ สิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

๑.๔ กรอบแนวคิด

อิทธิพลของการใช้
ภาษาอังกฤษที่มีต่อ
การเปลี่ยนแปลง
วัฒนธรรมของชาว
จังหวัดบุรีรัมย์

หาความสัมพันธ์ของ
การใช้ภาษาอังกฤษ
ต่อการเปลี่ยนแปลง
วัฒนธรรมของชาว
จังหวัดบุรีรัมย์

นำเสนอการใช้
ภาษาอังกฤษ
ท่ามกลางการ
เปลี่ยนแปลง
วัฒนธรรมของชาว

แผนภาพที่ ๑.๑ กรอบแนวคิด

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๕.๑ อิทธิพล หมายถึง กำลังที่ยังผลให้สำเร็จ อำนาจซึ่งแฝงอยู่ในบุคคลหรือรัฐ ซึ่งสามารถบันดาลให้เป็นไปตามความประสงค์ อำนาจที่สามารถบันดาลให้ผู้อื่นต้องคล้อยตามหรือทำตาม อำนาจที่สามารถบันดาลให้เป็นไปได้ต่าง ๆ เช่น อิทธิพลของดวงดาว อำนาจนอกเหนือหน้าที่ เช่น ใช้อิทธิพลบังคับให้ยอมแต่ในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยหมายถึง อิทธิพล ๓ ประการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการต่อต้านทางวัฒนธรรมคือ ๑) แรงผลักดันในที่ทำงาน ๒) การติดต่อกันระหว่างกลุ่มสังคม ๓) การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

๑.๕.๒ การใช้ภาษาอังกฤษ หมายถึง การสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อแสดงความต้องการ แสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ซึ่งหลัก ๆ มีอยู่ ๓ ด้าน คือ ด้านการดำเนินชีวิต ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านวิชาการ

๑.๕.๓ การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในวัฒนธรรมของประชาชาติหนึ่ง ๆ ทั้งวัฒนธรรมทางวัตถุและวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ แต่อัตราการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมสองประเภทนี้ไปไม่เท่ากัน โดยทั่วไปวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุเปลี่ยนแปลงช้ากว่า นอกจากนั้น การเปลี่ยนแปลงอาจเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติหรือโดยการวางแผนก็ได้

๑.๕.๔ ชาวจังหวัดบุรีรัมย์ หมายถึง ประชาชนที่เกิดและอยู่อาศัยในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๕.๕ ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ หมายถึง การใช้ภาษาอังกฤษโดยขาดทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๕.๖ แนวทางแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ หมายถึง วิธีการในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ เช่น การใช้ด้านการดำเนินชีวิต ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๖.๑ ทำให้ทราบถึงอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

๑.๖.๒ ทำให้ทราบปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

๑.๖.๓ ทำให้ทราบแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบและแนวทางในการศึกษา ดังต่อไปนี้

- ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ
  - ๒.๑.๑ ประวัติความเป็นมาของภาษาอังกฤษ
  - ๒.๑.๒ ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ
  - ๒.๑.๓ บทสนทนาภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ
- ๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม
  - ๒.๒.๑ ความหมายของวัฒนธรรม
  - ๒.๒.๒ ความสำคัญของวัฒนธรรม
  - ๒.๒.๓ กำเนิดและการพัฒนาการของวัฒนธรรม
  - ๒.๒.๔ ประเภทของวัฒนธรรม
  - ๒.๒.๕ ปัจจัยที่ทำให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรม
  - ๒.๒.๖ การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม
- ๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม
  - ๒.๓.๑ ลักษณะของภาษาไทย
  - ๒.๓.๒ ระดับภาษา
  - ๒.๓.๓ จุดมุ่งหมายการใช้ภาษาตามแนววัฒนธรรม
  - ๒.๓.๔ วัฒนธรรมหลักประจำชาติไทย
  - ๒.๓.๕ ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม
  - ๒.๓.๖ ภาษาสะท้อนวัฒนธรรม
  - ๒.๓.๗ ภาษาสัมพันธ์กับวัฒนธรรม
  - ๒.๓.๘ ภาษากับการปลูกฝังคุณธรรม
- ๒.๓ ข้อมูลของจังหวัดบุรีรัมย์
  - ๒.๓.๑ สภาพทั่วไปของจังหวัดบุรีรัมย์
  - ๒.๓.๒ ประวัติศาสตร์ของจังหวัดบุรีรัมย์
  - ๒.๓.๓ สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดบุรีรัมย์
- ๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ

๒.๑.๑ ประวัติความเป็นมาของภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษจัดอยู่ในตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียนเหมือนภาษาอื่น ๆ ในยุโรป มีลักษณะเด่นกว่าภาษาอื่น ๆ โดยได้รับอิทธิพลทางภาษาจากทั้งกลุ่มโรมานส์และกลุ่มเยอรมันนิกมาตลอดเวลา ตามประวัติศาสตร์อันยาวนานจนทำให้ภาษาอังกฤษมีลักษณะคาบเกี่ยวกับทั้งสองกลุ่ม คำศัพท์ส่วนหนึ่งจะค่อนข้างไปทางภาษาเยอรมันและอีกส่วนจะไปทางภาษาลาตินและอีกหลาย ๆ ส่วนที่ความหมายเดียวกัน แต่มีคำศัพท์ทั้งแบบเยอรมันกับแบบลาติน เรื่องราวเริ่มเดิมทีเมื่อหลายพันปีก่อน ชาวเคลท์ (Celts) เป็นชนพื้นเมืองดั้งเดิมที่อาศัยอยู่บนเกาะอังกฤษและได้สร้างอาณาจักรอยู่ทั่วไปบนแผ่นดินอังกฤษ จนมาถึงช่วงปีที่ ๕๕ ก่อนคริสตกษัตริย์ กอซทัสโรมันนำโดย จูเลียส ซีซาร์ (Julius Caesar) ได้รุกรานเกาะอังกฤษและได้เริ่มเข้าปกครองเกาะอังกฤษอย่างเต็มที่ โดยจักรพรรดิคลอดิอุส (Claudius) ในปีคริสตกษัตริย์ ๔๓ จากนั้นมาชาวโรมันได้ปกครองชาวเคลท์อยู่นานเกือบสี่ร้อยปี จึงได้ถอนกำลังกลับอิตาลีเมื่อปีคริสตกษัตริย์ ๔๓๖ เพื่อกลับไปปกป้องอิตาลีซึ่งกำลังถูกรุกรานอยู่ แต่ในช่วงที่โรมันปกครองเกาะอังกฤษแบ่งออกเป็น ๓ ยุค โดยสรุป ดังนี้

ภาษาอังกฤษยุคเก่า (Old English)

ปีคริสตกษัตริย์ ๔๔๙-๑๐๖๖ หลังจากชาวโรมันกลับออกไปจากเกาะอังกฤษชาวเคลท์ (Celts) ก็กลับมาปกครองตนเองอีกครั้ง แต่ก็ปกครองได้ไม่นานในปีคริสตกษัตริย์ ๔๔๙ ชนเผ่าในกลุ่มเยอรมันตะวันตกสามกลุ่ม คือ กลุ่มแองเกิล (Angles) กลุ่มแซกซัน (Saxon) และกลุ่มจูทส์ (Jutes) ซึ่งเรียกรวมๆ ว่า แองกลอ-แซกซัน (Anglo-Saxon) ก็ได้รุกรานจากแถบตอนใต้ของเดนมาร์กในปัจจุบันเข้ายึดและปกครองเกาะอังกฤษอีกครั้ง แต่การปกครองช่วงราว ๒๐๐ ปีครั้งนี้ ชาวแองกลอ-แซกซา ได้ขับไล่และผลักดันชาวเคลท์ที่เป็นชนดั้งเดิมของเกาะให้ถอยร่นไปอยู่แถบสกอตแลนด์ เวลส์ คอร์นวอลล์และไอร์แลนด์ พร้อมกับบล้างภาษาเคลท์ติก (Celtics) ที่เป็นภาษาของชาวเคลท์ ที่ยังคงหลงเหลืออยู่บ้าง จะเป็นชื่อสถานที่และชื่อแม่น้ำ เช่น Avon, Devon, Dover, Kent, Thames เป็นต้น) ปีคริสตกษัตริย์ ๘๕๐ เกาะอังกฤษถูกรุกรานอีกครั้งโดยชาวนอร์ส (Norse) หรือที่เรารู้จักกันในชื่อไวกิง (Viking) ได้รุกรานจากแถบสแกนดิเนเวียและขึ้นเกาะทางฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือของอังกฤษ การรุกรานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและชาวนอร์สส่วนหนึ่งก็ได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่บนเกาะอังกฤษมากขึ้นเรื่อย ๆ จนมาถึงปีคริสตกษัตริย์ ๘๗๘ อัลเฟรดมหาราช (กษัตริย์ชาว Anglo ของอังกฤษ) จึงได้ทำสนธิสัญญาแห่ง Wedmore เพื่อยุติการรุกรานของชาวนอร์ส นับแต่นั้นชาวนอร์สก็ได้เข้ามาอาศัยร่วมกับชาวแองกลอ-แซกซันที่อยู่เดิมอย่างสันติ ภาษาที่ชาวแองกลอ-แซกซันใช้นั้นเป็นภาษาในกลุ่มเยอรมันนิกเหมือนกับภาษาของชาวนอร์ส ทั้งสองภาษานี้มีความคล้ายคลึงกันมากทำให้คนจากทั้งสองกลุ่มสามารถพูดสื่อสารกันรู้เรื่อง ตรงนี้ทำให้คนทั้งสองกลุ่มอยู่

ร่วมกันในสังคมได้และมีการแต่งงานข้ามกลุ่มกันจนในที่สุดก็กลายมาเป็นคนกลุ่มเดียวกันกล่าวโดยสรุปภาษาอังกฤษยุคเก่าก็คือภาษาอังกฤษที่มาจากการรวมกันของภาษาแองกลอ-แซกซันและนอร์ส

ภาษาอังกฤษยุคกลาง (Middle English)

ปีคริสต์ศักราช ๑๐๖๖-๑๕๐๐ เริ่มตั้งแต่เกาะอังกฤษถูกชาวนอร์มันบุกในปีคริสต์ศักราช ๑๐๖๖ กองทัพนอร์แมนนำทัพโดยกษัตริย์วิลเลียมผู้พิชิตยุคแห่งแคว้นนอร์ม็องดี ในช่วงที่นอร์แมนปกครองอังกฤษ สิ่งหนึ่งที่มาจากการเข้าปกครองของนอร์แมนก็คือภาษาแองกลอ-นอร์แมน (Anglo-Norman) ซึ่งเป็นภาษาฝรั่งเศสยุคเก่าปนกับภาษาเยอรมันยุคเก่า นอกจากนี้แล้วยังได้นำภาษาฝรั่งเศสและลาตินเข้ามาใช้อีกด้วย ทำให้อังกฤษในสมัยนั้นมีภาษาที่ใช้กันอยู่สามภาษาคือ ฝรั่งเศส, ลาติน, และอังกฤษ ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อชาวแองกลอ-แซกซัน ทำให้เกิดคำศัพท์หลาย ๆ คำที่มีความหมายเดียวกัน

โดยทั่วไปคำที่มาจากภาษาแองกลอ-แซกซันมักจะถูกใช้ในกลุ่มสามัญชน แต่คำจากภาษาแองกลอ-นอร์แมนจะใช้ในกลุ่มชนชั้นปกครองหรือใช้ในวิชาการต่าง ๆ รวมทั้งคำศัพท์ที่เกี่ยวกับกฎหมายหรือการปกครองจะเป็นคำจากภาษาแองกลอ-นอร์แมนเป็นส่วนใหญ่ เช่น prince, duke, lord, lady, eat, county, palace เป็นต้น สรุปแล้วภาษาอังกฤษในยุคกลางก็คือภาษาที่ผสมกันระหว่างสองภาษาดังกล่าวข้างต้น ในช่วงนี้ร้อยปีที่นอร์แมนปกครองภาษาอังกฤษเดิมเกือบสูญหายไปทั้งหมด เพราะความสำคัญในการใช้ลดน้อยลงเรื่อย ๆ จนภาษาอังกฤษเองกลายเป็นภาษาที่ใช้ในกลุ่มคนที่ไม่มีการศึกษา คนที่มีการศึกษาจะพูดภาษาฝรั่งเศสแทน ส่วนในด้านการศึกษาทั่วไปจะใช้ภาษาลาตินเป็นหลักจนถึงปีคริสต์ศักราช ๑๒๐๔ ที่อังกฤษเสียแคว้นนอร์ม็องดีให้กับกษัตริย์ฝรั่งเศส จุดนี้ทำให้คนชั้นสูงชาวนอร์แมนในอังกฤษส่วนหนึ่งเริ่มตีตัวออกห่างจากฝรั่งเศส และหันมาให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษเดิมเพิ่มมากขึ้น และหันมาใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษาแทนภาษาลาตินในปีคริสต์ศักราช ๑๓๔๘ จนมาปีคริสต์ศักราช ๑๓๔๙-๑๓๕๐ เกิดโรคระบาดในอังกฤษทำให้ผู้คนล้มตายกันถึงหนึ่งในสามของประเทศ และช่วงนี้ทำให้ชนชั้นแรงงานและพ่อค้าวานิชเริ่มเข้ามามีอิทธิพล ในการปกครองประเทศมากขึ้น (ชนชั้นนี้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก) ภาษาอังกฤษกลับมามีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในปีคริสต์ศักราช ๑๓๖๒ ภาษาอังกฤษถูกนำมาใช้แทนภาษาฝรั่งเศสที่ใช้มาก่อนหน้านั้น เช่น ในทางกฎหมายในรัฐสภา จนในที่สุดแทบไม่มีการแบ่งแยกด้านภาษาระหว่างชนชั้นอีกเลย^๒

ภาษาอังกฤษยุคใหม่ (Modern English)

ระหว่างปีคริสต์ศักราช ๑๕๐๐-๑๘๐๐ เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านตัวภาษา ดังจะเห็นได้ชัดคือการเปลี่ยนการออกเสียงสระและการเปลี่ยนแปลงด้านไวยากรณ์ ภาษาอังกฤษยุคใหม่นี้ยังแบ่งออกเป็น

^๒ ศพณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, *ภาษาอังกฤษเบื้องต้น*, (พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๒-๔.

ภาษาอังกฤษยุคใหม่ตอนต้น (ปีคริสต์ศักราช ๑๕๐๐-๑๘๐๐) และภาษาอังกฤษยุคใหม่ตอนปลาย (ปีคริสต์ศักราช ๑๘๐๐-ปัจจุบัน) อย่างไรก็ตาม มีนักวิชาการทางภาษาศาสตร์ได้กล่าวถึงความเป็นมาของภาษาอังกฤษต่างกันอย่าง คล้ายกันบ้างเป็นบางส่วน เช่น งานแปลจากบทความที่เป็นภาษาอังกฤษซึ่งเขียนลงในเว็บไซต์ของ www.Voaspecialenglish.com เขียนโดย พอล ทอมสัน (Paul Thomson) มีการลงบทความนี้ ๒ ครั้ง คือ วันที่ ๒๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘ และ วันที่ ๒๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘ โดยเนื้อหาของบทความมีความเกี่ยวเนื่องกันกับหัวข้อคำถามว่าภาษาอังกฤษมาจากไหน ภาษานี้มีการเจริญเติบโตอย่างไร ในโลกนี้มีคนพยายามเรียนภาษาอังกฤษ มากกว่าภาษาอื่น ๆ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ในการทำข้อตกลงทางการเมือง การทำธุรกิจระหว่างประเทศใช้เป็นภาษาสากล มีข้อตกลงที่เป็นสากลกล่าวว่า ผู้ที่เป็นนักบินต้องพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศและเป็นภาษาหลักที่สอนอยู่ในอเมริกาใต้และยุโรป รวมทั้งในประเทศฟิลิปปินส์และประเทศญี่ปุ่น เด็กนักเรียนเริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่อายุยังน้อย ภาษาอังกฤษได้ถูกใช้เป็นภาษาทางการมากกว่า ๗๕ ประเทศรวมทั้งประเทศอังกฤษ แคนาดา สหรัฐ อเมริกา ออสเตรเลีย และแอฟริกาใต้และในประเทศต่าง ๆ ที่มีคนพูดหลาย ๆ ภาษาในประเทศเดียวกัน ภาษาอังกฤษได้ถูกใช้เป็นภาษาทางการเพื่อช่วยเหลือคนเหล่านั้นในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน ซึ่งประเทศอินเดียเป็นตัวอย่งที่ดีสำหรับเรื่องนี้ ในประเทศอินเดียเป็นตัวอย่งที่ดีสำหรับเรื่องนี้ ในประเทศอินเดียภาษาอังกฤษเป็นเรื่องธรรมดาเพราะว่าภาษาที่ใช้พูดในประเทศนี้มีอย่างน้อยที่สุด ๒๔ ภาษาของประชากรทั้งหมด^๓

๒.๑.๒ ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ

Part of speech แบ่งได้เป็น ๘ ชนิด คือ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ คำกริยาวิเศษณ์ คำบุพบท คำเชื่อม และคำอุทาน (บางที่อาจแบ่ง part of speech ออกเป็น ๙ ชนิด โดยจะมี determiner อย่างเช่น a, an, the, these, that, those, enough, few เพิ่มขึ้นมาอีกหนึ่งชนิด)

๑. Noun (คำนาม)

Noun (ตัวย่อ n.) คือคำที่ใช้เรียกคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ เหตุการณ์ หรือสิ่งที่เป็นนามธรรมเช่นความสุข ยกตัวอย่างคำนาม เช่น

- ชื่อคน ชื่อสัตว์ ชื่อสถานที่ – Justin, Garfield, Bangkok, Mahidol University
- คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ เหตุการณ์ – woman, teacher, cat, pencil, hotel, wedding
- สิ่งที่เป็นนามธรรม – idea, happiness, danger, relationship

^๓ พัชรี พลาวงศ์, *ประวัติภาษาอังกฤษ*, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๓๔), หน้า ๕๓-๘๗.

ตัวอย่าง noun ในประโยค

Noun ทำหน้าที่เป็นได้ทั้งประธาน กรรม และส่วนเติมเต็มในประโยค

Noun ทำหน้าที่เป็นประธาน (subject)

Susie can write very fast.

ซูซี่เขียนได้ไวมาก

My father is a doctor.

พ่อของฉันเป็นหมอ

Noun ทำหน้าที่เป็นกรรม (object)

I bought a new car last month.

ฉันซื้อรถใหม่เมื่อเดือนที่แล้ว

John rides a bicycle every weekend.

จอห์นขี่จักรยานทุกๆวันหยุดสุดสัปดาห์

Noun ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็ม (complement)

My cousin is a student.

ลูกพี่ลูกน้องของฉันเป็นนักเรียน

All I want is happiness.

สิ่งที่ฉันต้องการก็มีเพียงแค่ความสุข

จากตัวอย่าง ข้อแตกต่างระหว่างกรรมและส่วนเติมเต็มก็คือ กรรมเป็นผู้ถูกกระทำ แต่ส่วนเติมเต็มเป็นคำที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประธาน ซึ่งมักจะตามหลัง linking verb อย่างเช่น is, am, are, was, were, feel, seem, sound, taste เป็นต้น

๒. Pronoun (คำสรรพนาม)

Pronoun คือคำที่ใช้แทน noun อย่างเช่น I, you, he, she, it, we, they

ในภาษาอังกฤษ เราจะนิยมใช้ pronoun แทนคำนามที่เคยกล่าวถึง เพื่อความสะดวกและความกระชับ
 อย่างในประโยค John is my friend. **He** lives in the same town with me. คำว่า he ในที่นี้ก็หมายถึง John นั่นเอง

Pronoun มีหลายรูป ขึ้นอยู่กับการใช้งาน ยกตัวอย่างเช่น เราจะใช้คำว่า he เป็นประธานของประโยค แต่ถ้าใช้เป็นกรรม เราจะต้องใช้คำว่า him แทน

John is my friend. I live in the same town with **he**. ผิด

John is my friend. I live in the same town with **him**. ถูก

ตารางด้านล่างนี้แสดงให้เห็นถึงรูปต่างๆของ pronoun แต่ละตัว (ทุกคอลัมน์จะเป็น pronoun หมด ยกเว้นคอลัมน์ที่ ๓ ที่เป็น adjective)

Pronoun ทำหน้าที่ เป็นประธาน	Pronoun ทำหน้าที่ เป็นกรรม	Adjective แสดงความ เป็นเจ้าของ	Pronoun แสดงความ เป็นเจ้าของ	Pronoun สะท้อน
I	Me	My	Mine	Myself
You	You	Your	Yours	Yourself/Yourselfs
He	Him	His	His	Himself
She	Her	Her	Hers	Herself
It	It	Its	Its	Itself
We	Us	Our	Ours	Ourselves
They	Them	Their	Theirs	Themselves

ตัวอย่าง pronoun ในประโยค

Pronoun ทำหน้าที่เป็นประธาน (subjective pronoun)

I want to be an engineer.

ฉันอยากเป็นวิศวกร

She is my girlfriend.

เธอเป็นแฟนของฉัน

Pronoun ทำหน้าที่เป็นกรรม (objective pronoun)

Anne went to the park with **him**.

แอนไปสวนสาธารณะกับเขา

You can tell **us** about your problem.

คุณเล่าปัญหาของคุณให้พวกเราฟังได้นะ

Pronoun แสดงความเป็นเจ้าของ (possessive pronoun)

ความต่างของ adjective และ pronoun แสดงความเป็นเจ้าของก็คือ pronoun แสดงความเป็นเจ้าของ ไม่ต้องมี noun ตามหลัง อย่างเช่น This is **my** pen. -> This pen is **mine**.

Those pens are **mine**.

ปากกาพวกนั้นเป็นของฉัน

Is this bag **yours** or **hers**?

กระเป๋าใบนี้เป็นของคุณหรือของเธอ

Pronoun สะท้อน (reflexive pronoun)

เราจะใช้ pronoun สะท้อนเมื่อผู้ที่กระทำและผู้ที่ได้รับผลจากการกระทำเป็นคนเดียวกัน

I hurt **myself** while I was cutting an apple.

ฉันทำตัวเองเจ็บในขณะที่ฉันกำลังหั่นแอปเปิ้ล

She does the makeup **herself**.

เธอแต่งหน้าด้วยตัวเธอเอง

๓. Verb (คำกริยา) (ตัวย่อ v.) คือคำที่ใช้แสดงการกระทำ สิ่งที่เกิดขึ้น หรือสภาวะ เช่น eat, feel, is, am, are

Verb หลักและ verb ช่วย

Verb แบ่งหลักๆได้เป็น ๒ ชนิด คือ **verb หลัก (main verb)** และ **verb ช่วย (helping verb)**

Verb หลัก คือ verb ที่เป็นใจความหลักของประโยค ส่วน verb ช่วย คือ verb ที่ช่วยเสริมเติมแต่งความหมายของ verb หลัก

ยกตัวอย่างประโยค I **can swim**. ซึ่งแปลว่า ฉันสามารถว่ายน้ำได้ คำว่า **swim** จะถือเป็น verb หลัก ส่วนคำว่า **can** จะถือเป็น verb ช่วย ซึ่งในประโยคนี้นี้ **can** จะเข้าไปเสริมความหมายของคำว่า **swim** ให้เห็นว่าเราสามารถทำสิ่งนั้นได้

อีกตัวอย่างหนึ่งเช่น I **am going** to the school. ซึ่งแปลว่า ฉันกำลังไปโรงเรียน คำว่า **going** จะถือเป็น verb หลัก ส่วนคำว่า **am** จะถือเป็น verb ช่วย ซึ่งในประโยคนี้นี้ **am** จะเข้าไปเสริมความหมายของคำว่า **going** ให้เห็นว่าเรากำลังทำสิ่งนั้นๆอยู่ (ซึ่งก็คือรูป present continuous tense นั้นเอง)

จากตัวอย่างเหล่านี้ เราจะเห็นได้ว่า verb ช่วยจะอยู่หน้า verb หลักเสมอ ทั้งนี้ ประโยคที่สมบูรณ์จะต้องมี verb หลัก แต่ไม่จำเป็นต้องมี verb ช่วย อย่างเช่น Everyone **loves** chocolate. ซึ่งแปลว่า ทุกคนชอบช็อคโกแลต ประโยคนี้นี้จะมีแค่ verb หลักเพียงอย่างเดียว ซึ่งก็คือคำว่า **loves**

ตัวอย่าง verb ในประโยค

ประโยคที่มีแต่ verb หลัก

I **read** books every day.

ฉันอ่านหนังสือทุกวัน

He **is** a scientist.

เขาเป็นนักวิทยาศาสตร์

ประโยคที่มีทั้ง verb หลักและ verb ช่วย (verb ช่วยจะอยู่หน้า verb หลักเสมอ)

Maria **may go** to the party.

มาเรียอาจไปงานปาร์ตี้

We **are planning** for our summer trip.

พวกเรากำลังวางแผนทริปช่วงซัมเมอร์

๔. Adjective (คำคุณศัพท์)

Adjective (ตัวย่อ adj.) คือคำที่ทำหน้าที่ขยาย noun หรือ pronoun อย่างเช่นคำว่า big, good, rich, slow โดยทั่วไป adjective จะอยู่หน้า noun หรือหลัง linking verb (linking verb คือ verb หลักที่ใช้เชื่อมระหว่างประธานกับคำที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประธาน เช่น is, am, are, feel, seem อย่างเช่นในประโยค This pen is cheap.)

ตัวอย่าง adjective ในประโยค

Adjective อยู่หน้า noun

My dog has brown ears.

สุนัขของฉันมีหูสีน้ำตาล

I want to be a good student.

ฉันอยากเป็นนักเรียนที่ดี

Adjective อยู่หลัง linking verb

They are smart.

พวกเขาฉลาด

My house is big and clean.

บ้านของฉันใหญ่และสะอาด

๕. Adverb (คำกริยาวิเศษณ์)

Adverb (ตัวย่อ adv.) คือคำที่ใช้ขยาย verb, adjective, adverb หรือประโยค

Adverb ส่วนใหญ่จะลงด้วย ly อย่างเช่น quickly, slowly, happily, sadly แต่ก็มีบางคำที่ไม่ได้ลงท้ายด้วย ly เช่น always, never, very, fast

ตัวอย่าง adverb ในประโยค

Adverb ที่ขยาย verb

I **always** wake up at ๖ a.m.

ฉันตื่นตอน ๖ โมงเช้าเป็นประจำ

(always ขยายคำว่า wake up)

She ate **quickly** because she was late for work.

เธอกินอย่างรวดเร็วเพราะว่าเธอไปทำงานสาย

(quickly ขยายคำว่า ate)

Adverb ที่ขยาย adjective

He is a **very** good person.

เขาเป็นคนที่ดีมาก

(very ขยายคำว่า good)

You are **really** kind.

คุณใจดีมากเลย

(really ขยายคำว่า kind)

Adverb ที่ขยาย adverb

They work **extremely** quickly.

พวกเขาทำงานกันเร็วมากๆ

(extremely ขยายคำว่า quickly)

That cat eats **very** happily.

แมวตัวนั้นกินแบบมีความสุขมาก

(very ขยายคำว่า happily)

Adverb ที่ขยายประโยค

Surprisingly, many people have nothing at all in savings.

ที่น่าประหลาดใจก็คือ หลายคนไม่มีเงินเก็บเลยแม้แต่นิดเดียว

(surprisingly ขยายทั้งประโยคหลังคอมม่า)

Unfortunately, many parents let their kids having too much sugar.

ที่โชคร้ายก็คือ ผู้ปกครองหลายคนปล่อยให้ลูกได้รับน้ำตาลเยอะเกินไป

(unfortunately ขยายทั้งประโยคหลังคอมม่า)

๖. Preposition (คำบุพบท)

Preposition (ตัวย่อ prep.) คือคำที่เอาไว้หน้า noun หรือ pronoun เพื่อเชื่อม noun หรือ pronoun นั้นกับคำอื่น

ตัวอย่างคำที่สามารถใช้เป็น preposition ได้ เช่น about, after, as, at, before, by, for, in, into, of, on, to, with, without

ตัวอย่าง preposition ในประโยค

The class starts **at** ๙ o'clock.

คาบเรียนเริ่มตอน ๙ โมง

I live **with** my older brother.

ฉันอยู่กับพี่ชาย

Do you want to go **to** the library with us?

คุณอยากไปห้องสมุดกับพวกเรามั๊ย

๗. Conjunction (คำเชื่อม)

Conjunction (ตัวย่อ conj.) คือคำที่ทำหน้าที่เชื่อมคำ วลี หรือประโยคเข้าด้วยกัน เช่น and, but, while, although

ตัวอย่าง conjunction ในประโยค

I love mom **and** dad.

ฉันรักแม่และพ่อ

He hates math, **but** he loves biology.

เขาเกลียดเลข แต่เขาชอบชีวะ

Anne called me **while** I was driving.

แอนโทรหาฉันตอนที่ฉันกำลังขับรถ

๘. Interjection (คำอุทาน)

Interjection (ตัวย่อ interj.) คือคำสั้นๆที่ใช้แสดงอารมณ์ เช่น oh, hey, ouch, wow ถ้าเทียบกับคำไทยก็เช่น โอ้โฮ โอ๊ย ปัดใจ เป็นต้น

ตัวอย่าง interjection ในประโยค

Oh! I thought you would not come.

โอ้ ฉันคิดว่าคุณจะไม่มาซะแล้ว

Wow! Everyone is so good-looking.

ว้าว ทุกคนหน้าตาดีกันทั้งนั้นเลย

Ouch! My hand hurts.

โอ๊ย เจ็บมือจัง

Articles คือคำที่ใช้ประกอบหน้าคำนาม แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. Indefinite articles หมายถึงคำที่ใช้นำหน้านามที่ไม่ชี้เฉพาะ ได้แก่

A

How to use: ตัวนี้จะใช้นำหน้าคำนามนับได้ที่เป็นเอกพจน์ และขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ

Example:

๑. A monkey = ลิงตัวหนึ่ง >> เนื่องจากลิงเป็นนามนับได้เอกพจน์ และ m เป็นพยัญชนะ เราจึงใช้ a วางด้านหน้า

๒. A ring = แหวนวงหนึ่ง >> เช่นเดียวกันกับเหตุผลด้านบน เนื่องจาก แหวนเป็นนามนับได้เอกพจน์ และ r เป็นพยัญชนะ เราจึงใช้ a วางด้านหน้า

An

How to use: ตัวนี้จะใช้นำหน้าคำนามที่เป็นเอกพจน์และขึ้นต้นด้วยสระ อันประกอบด้วย a, e, i, o และ u

Example:

๑. An umbrella = ร่มคันหนึ่ง >> เนื่องจากร่มเป็นนามนับได้เอกพจน์ และ u เป็นสระ จึงใช้ an

*Note ๑: แม้ว่าคำส่วนใหญ่จะเป็นไปตามกฎข้างต้นนี้ แต่ก็มีคำบางกลุ่มที่แม้ว่าจะเห็นเขียนขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ แต่เวลาอ่าน เสียงมันเป็นเสียงสระ ทำให้ต้องใช้ an

Example:

An hour = ชั่วโมงหนึ่ง, an heir = ทายาทคนหนึ่ง, an honest man = ผู้ชายที่ซื่อสัตย์คนหนึ่ง >> คำเหล่านี้ขึ้นต้นด้วยตัว h ซึ่งเป็นพยัญชนะ ตามกฎต้องใช้ a แต่เนื่องจากเวลาออกเสียง จะออกเสียงเหมือนไม่มี h อยู่ เสียงเลยตกอยู่ที่ตัวอักษรที่สอง ซึ่งเป็นสระแทน ดังนั้น เวลาใช้คำนำหน้า เราจึงใช้ an

*Note ๒: เราสามารถใช้ a นำหน้าคำบอกจำนวน เพื่อเป็นการบอกคร่าวๆได้ด้วย

Example:

There are a hundred of people who want to see this cinema. = มีคนเป็นร้อยๆคนที่อยากดูหนังเรื่องนี้ >> จะเห็นได้ว่าในที่นี้ ใช้ a นำหน้า hundred เป็นการบอกถึงความไม่แน่นอน คือรู้ว่ามันเป็นร้อยๆ แต่ระบุตัวเลขที่ชัดเจนไม่ได้ว่ากี่ร้อยกันแน่ ถ้าระบุได้ ปกติมักจะใส่เลขระบุจำนวนไปเลย เช่น two hundred people, three hundred people เป็นต้น

๒. Definite articles หมายถึงคำที่ใช้นำหน้านามที่ชี้เฉพาะ ได้แก่ The

หลักการใช้ the มีอยู่มากมายเป็นสิบๆข้อเลยทีเดียว เราจะมาสรุปพร้อมยกตัวอย่างให้ฟังกันทีละข้อละ
How to use:

๑. ใช้เมื่อนามนี้เป็นสิ่งที่มีเพียงหนึ่งเดียว

Example: Speed of the Earth's orbit around the sun is quite high. = ความเร็วของการที่โลกโคจรรอบดวงอาทิตย์นั้นสูงมาก >> Earth และ Sun เป็นสิ่งที่มีเพียงอย่างเดียว ไม่มีใครเหมือน จึงใช้ the

๒. ใช้เมื่อกล่าวถึงนามนั้นซ้ำอีกรอบ

Example: Yesterday I bought a lot of pens. The pens are very good. = เมื่อวานฉันซื้อปากกามาหลายด้าม ปากกาเหล่านั้นดีมาก >> เมื่อ pens ถูกกล่าวถึงซ้ำในประโยคที่สอง เราจึงใช้ the นำหน้า

๓. ใช้หน้าหน้าชื่อเฉพาะ

Example: There is a picturesque view around The Eiffel Tower. = รอบๆหอไอเฟลมีวิวทิวทัศน์ที่สวยงามราวกับภาพวาด >> หอไอเฟลเป็นนามเฉพาะ จึงใช้ the

*Note: picturesque (adj) = ราวกับภาพวาด >> ใช้คล้ายกับตอนใช้คำว่า beautiful

Tense คือ รูปแบบของประโยคที่มีคำกริยา แสดงระบุเวลากำกับการกระทำในขณะที่พูด มีอยู่ ๓ Tenses หลักได้แก่

๑. Past Tense (อดีตกาล) กล่าวถึงเรื่องราวในอดีต
๒. Present Tense (ปัจจุบันกาล) กล่าวถึงเรื่องราวในปัจจุบัน
๓. Future Tense (อนาคตกาล) กล่าวถึงเรื่องราวในอนาคต

แต่ละ Tense ยังสามารถแบ่งออกอีก ๔ จึงรวมกันได้ ๑๒ tense ดังนี้

Simple Tenses

Past Simple

โครงสร้าง: S. + V.๒

ตัวอย่างประโยค:

- I ate pizza yesterday. — ฉันทานพิซซ่าเมื่อวานนี้

ใช้ใน: เหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้วในอดีตและจบไปแล้ว

ดูตรงไหน: ดูตัวบอกเวลาที่เป็นในอดีต (yesterday, last _) และกริยา

เริ่มกันที่ง่าย ๆ ตัวนี้ก่อนเลย เป็นตัวที่บอกเหตุการณ์ในอดีตแบบง่าย ๆ ไม่มีอะไรมาก เป็นเหตุการณ์ที่จบไปแล้ว ให้สังเกตที่ตัวบอกเวลาว่าเป็นเวลาในอดีตหรือเปล่า

Present Simple

โครงสร้าง: S. + V.๑(s/es)

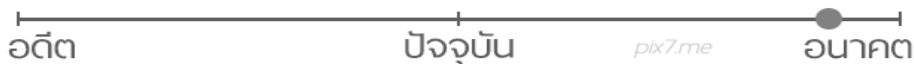
ตัวอย่างประโยค:

- I eat pizza *regularly*. _ - ฉันทานพิซซ่าเป็นประจำ _
- Bangkok **is** in Thailand. — กรุงเทพฯ อยู่ในประเทศไทย
- Math class **begins** today at ๙ AM. — คาบเรียนวิชาคณิตเริ่มวันนี้ในเวลา ๙ โมงเช้า

ใช้ใน: เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำ, สิ่งที่เป็นความจริง, เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ที่กำหนดไว้แล้ว

ดูตรงไหน: ดูกริยาเป็นหลัก และดูคำบอกเวลา/ความถี่

ตัวนี้จะเจอบ่อยในชีวิตประจำวัน ให้ระวังในการใช้ของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่จะถึงนี้

Future Simple

โครงสร้าง: S. + will + V.๑

ตัวอย่างประโยค:

- I will **eat** pizza *tomorrow*. — ฉันจะทานพิซซ่าในวันพรุ่งนี้
- หรือจะแทน will ด้วย is/am/are + going to ก็ได้ มีความหมายเหมือนกัน
I am going to **eat** pizza *tomorrow*. — ฉันจะทานพิซซ่าในวันพรุ่งนี้

ใช้ใน: เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ระบุเวลา

ดูตรงไหน: ดู will / going to และดูคำบอกเวลาในอนาคต

Continuous Tenses

Past Continuous

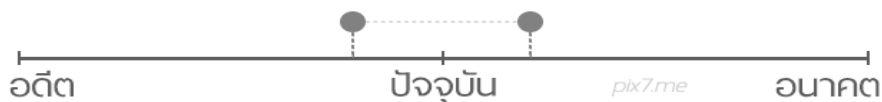
โครงสร้าง: S. + was/were + V.ing

ตัวอย่างประโยค:

- I was **eating** pizza when you arrived. — ฉันกำลังทานพิซซ่าในขณะที่คุณมา

ใช้ใน: เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตและถูกแทรกโดยอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ดูตรงไหน: ดู was/were และ V.ing เป็นหลัก และดูประโยคที่บอกเวลาว่ามันเกิดในอดีต

Present Continuous

โครงสร้าง: S. + is/am/are + V.ing

ตัวอย่างประโยค:

- I am **eating** pizza *right now*. — ฉันกำลังทานพิซซ่าในตอนนี้

ใช้ใน: เหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น ในขณะที่กำลังพูดอยู่

ดูตรงไหน: ดูความหมายของตัวบอกเวลา และดู V.ing

Future Continuous

โครงสร้าง: S. + will + be + V.ing

ตัวอย่างประโยค:

- I will be **eating** pizza *at ๘ PM*. — ฉันจะกำลังทานพิซซ่าตอน ๘ ทุ่ม
- I will be **watching** T.V. *when you arrive*. — ฉันจะดูทีวีอยู่ตอนที่คุณมา

- He has **learned** how to drive. — เข้าเรียนรู้วิธีการขับรถ (ตอนนี้ขับเป็นแล้ว)
- He has not **arrived** yet. — เขายังมาไม่ถึง (ตอนนี้นั่งรออยู่)

ใช้ใน: เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตที่ไม่เจาะจงเวลา ที่เกิดขึ้นก่อนปัจจุบัน, การเล่าประสบการณ์, ความสำเร็จ, เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น แต่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ดูตรงไหน: จะไม่มีคำบอกเวลาอย่างเจาะจงเด็ดขาด และดูโครงสร้างประกอบ

Future Perfect

โครงสร้าง: S. + will + have + V.๓

ตัวอย่างประโยค:

- I will have already **eaten** pizza **by the time** you arrive. — ฉันจะทานพิซซ่าหมด **ตอนที่**คุณมา (ตอนนี้ไม่ได้กิน)
- หรือจะแทน will ด้วย is/am/are + going to ก็ได้ มีความหมายเหมือนกัน

I am going to have **been** here for ๓ days **by the time** he come back. — ฉันจะอยู่ที่นี้เป็นเวลา ๓ วัน **ตอนที่**คุณกลับมา (ตอนนี้อยู่ที่นี้)

ใช้ใน: เหตุการณ์ในอนาคตที่จะเกิดขึ้นก่อนอีกเหตุการณ์หนึ่ง โดยเหตุการณ์แรกต้องเสร็จก่อนเหตุการณ์สอง, เหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นอยู่และจะเสร็จในอนาคตก่อนเหตุการณ์ที่สองจะเกิด

ดูตรงไหน: จะไม่มีคำบอกเวลาอย่างเจาะจงเด็ดขาด และดูโครงสร้างประกอบ

Perfect Continuous Tenses

Past Perfect Continuous

(ภาพคล้าย Past Perfect แต่วิธีใช้ต่างกัน)

โครงสร้าง: S. + had + been + V.ing

ตัวอย่างประโยค:

- I had been **eating** pizza for ๒ hours **when you arrived**. — ฉันทานพิซซ่ามา ๒ ชั่วโมงตอนที่คุณมา
- He failed the test because he had not been **paying** attention in class. — เขาเคยสอบตกเพราะเขาไม่ตั้งใจเรียนในคาบเรียน

ใช้ใน: เหตุการณ์ในอดีตที่เกิดขึ้นเป็นช่วงเวลาหนึ่งก่อนจะเกิดอีกเหตุการณ์หนึ่ง, สาเหตุของเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นในอดีต

ดูตรงไหน: ดูตัวบอกช่วงเวลา (for __, since ____) หรือ ดูคำที่บ่งบอกสาเหตุ (เช่น because), ดูโครงสร้าง

Present Perfect Continuous

(ภาพคล้าย Present Perfect แต่วิธีใช้ต่างกัน)

โครงสร้าง: S. + has/have + been + V.ing

ตัวอย่างประโยค:

- I have been **eating** pizza for ๒ hours. — ฉันทานพิซซ่ามา ๒ ชั่วโมงแล้ว

ใช้ใน: เหตุการณ์ในอดีตที่เกิดขึ้นเป็นช่วงเวลาหนึ่งจนมาถึงปัจจุบัน และตอนนี้อาจจะเสร็จหรือยังไม่เสร็จก็ได้

ดูตรงไหน: ดูตัวบอกช่วงเวลา (for __, since ____) และดูโครงสร้าง

Future Perfect Continuous

(ภาพคล้าย Future Perfect แต่วิธีใช้ต่างกัน)

โครงสร้าง: S. + will + have + been + V.ing

ตัวอย่างประโยค:

- I will have been **eating** pizza for ๒ hours **when you arrive**. — ฉันจะทานพิซซ่าเป็นเวลา ๒ ชั่วโมงตอนคุณมาถึง

ใช้ใน: เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (ได้ทั้งอดีตและอนาคต) ก่อนอีกเหตุการณ์หนึ่งที่จะเกิดในอนาคต และเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่สอง เหตุการณ์ที่หนึ่งอาจจบหรือยังไม่จบก็ได้

ดูตรงไหน: ดูตัวบอกช่วงเวลา (for _ , since ____) และดูโครงสร้าง, สังเกตคำบอกเวลาที่บ่งบอกถึงอนาคต

Sentence

ประโยค (Sentence) หมายถึง หน่วยหนึ่งของภาษาที่มีความสมบูรณ์โดยเป็นการแทนความหมายของสภาพ ประกอบด้วยสองส่วนเป็นอย่างน้อย คือ ภาคประธานและภาคแสดง การประกอบประโยคจะประกอบคำสองคำหลักซึ่งทำหน้าที่เป็นคำนามในภาคประธาน (Subject) และคำกริยาในภาคแสดงหรือภาคขยายประธาน (Predicated) โดยมากจะยึดหลักว่าประโยคที่สมบูรณ์จะต้องประกอบด้วยกริยาอย่างน้อยหนึ่งตัว หรือเพื่อง่ายต่อการทำความเข้าใจ ประโยคคือ คำหลาย ๆ คำรวมกัน โดยมีกริยาสำคัญอ่านแล้วได้ใจความสมบูรณ์

ประโยคในภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็นประโยคที่สำคัญได้ ๔ ชนิด คือ

๑. **Simple sentence** – คือประโยคความเดียว หลักการง่ายๆที่จะเป็น simple sentence ได้นั้นคือจะต้องมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว พุดง่ายๆก็คือ มีประธานกับกริยาที่บ่งบอกแค่การกระทำอย่างเดียว ซึ่งประโยคใจความเดียวอาจจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

๑.๑ เป็นประโยคสั้นๆ ประกอบไปด้วยคำเพียงสองคำก็ถือว่าเป็น simple sentence แล้ว เช่น Larry smiled.

๑.๒ จะเป็นประโยคยาวๆก็ได้แต่มีแค่กริยาหลักเพียงตัวเดียว เช่น Larry who is my elder brother smiled happily with his friends.

ส่วนที่ขีดเส้นใต้นั้นคือส่วนมาขยายตัวประธานและตัวกริยา ถึงแม้จะทำให้ประโยคยาวขึ้นแต่ใจความสำคัญก็ยังมีแค่ใจความเดียว

๑.๓ simple sentence อาจจะเป็นประโยคบอกเล่าหรือคำถามหรือปฏิเสธก็ได้ เช่น Did Larry smile happily? Larry didn't smile happily with his friends.

๒. **Compound sentence** – คือประโยคความรวม ซึ่งก็คือประโยคที่มีใจความสำคัญมากกว่า ๑ ใจความ หรือมีประธานและกริยามากกว่า ๑ ชุด โดยทั้งสองประโยคเชื่อมด้วยคำเชื่อมประเภท

coordinating conjunction (and, but, or, so, for, nor, yet) และเมื่อแยกประโยคทั้งสองออกจากกัน จะได้ประโยคที่มีใจความสมบูรณ์ (Independent clause) เช่น

She's poor, **but** she's a good girl.

David got a lot of flowers in Valentine Day, **for** he is handsome and smart.

This morning, I went to the bank, **and** I had lunch with my friends.

๓. Complex sentence – คือประโยคความซ้อน คือประโยคที่มีประธานและกริยามากกว่า ๑ ชุด และเชื่อมด้วย subordinating conjunction (when, while, if, although, after, before, as, since, etc.) เมื่อแยกทั้งสองประโยคออกจากกันจะได้ประโยคหนึ่งที่มีใจความสมบูรณ์ อยู่ได้โดยอิสระ (Independent clause) และอีกประโยคหนึ่งจะมีใจความไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถอยู่ตามลำพังได้ (Dependent clause) ประโยคแบบหลังนี้มักจะมี subordinating conjunction นำหน้า เช่น

If I were you, I wouldn't do that.

As we were walking home, the accident happened.

We watched TV together **after** we had had dinner.

๔. Compound-Complex sentence – คือประโยคที่มีทั้งความรวมและความซ้อนอยู่ด้วยกัน ดังนั้นมันจึงประกอบไปด้วยประโยคที่มีใจความสมบูรณ์อย่างน้อย ๒ ประโยค และประโยคที่มีใจความไม่สมบูรณ์อีก ๑ ประโยค เช่น

Timmy forgot his wife's birthday, **so** he gave her a very wonderful gift **when** he finally remembered.

Although I don't like cake, I bought coffee cake from the mall, **and** I like it so much.

๒.๑.๓ บทสนทนาภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ

๑. ตัวอย่างบทสนทนาที่ใช้ในการซื้อของ (Shopping)

พ่อค้า : Good morning, Can I help you? อรุณสวัสดิ์ครับ ต้องการให้ผมช่วยอะไรไหมครับ

เจนนี : Yes, I'm looking for a Pan. ใช่ค่ะ ฉันกำลังมองหากระทะสักอัน

พ่อค้า : Do you want a good one? คุณต้องการอย่างดีหรือเปล่าครับ

เจนนี : No, just a common one. ไม่ค่ะ เอาแบบธรรมดาพอล่ะ

พ่อค้า : This is the one you want. นี่คือนี่กระทะที่คุณต้องการครับ

เจนนี : How much? ราคาเท่าไรค่ะ

พ่อค้า : ๓๐๐ baht. สามร้อยบาทครับ

เจนนี : Here's ๕๐๐ baht. นี่ค่ะแบ็งค์ห้าร้อยบาท

พ่อค้า : Here's ๒๐๐ change. เงินทอนสองร้อยบาทครับ

เจนนี : Thank you. ขอบคุณค่ะ

พ่อค้า : Thank you for visiting and Hope to see you next time. ขอขอบคุณสำหรับการเยี่ยมชม และหวังว่าเจอคุณในครั้งหน้านะครับ.

เจนนี่ : Bye. ลาก่อนค่ะ

พ่อค้า : Bye. ลาก่อนครับ

๒. ตัวอย่างบทสนทนาที่ใช้ในภัตตาคาร (At the restaurant)

You table is ready. This way, please. โต๊ะของคุณเรียบร้อยแล้วครับ เชิญทางนี้ครับ

A table for two? Follow me, please, over here. โต๊ะสำหรับ ๒ ที่นั่งใช่ไหม ตามมาเลยตรงนี้ครับ

Could you follow me, please? เชิญตามผมมาเลยครับ

Where would you like to sit? คุณต้องการนั่งตรงไหนครับ

You may sit anywhere you like. คุณจะนั่งตรงไหน เลือกได้ตามสบายครับ

Do you have a table by the window? มีโต๊ะริมหน้าต่างไหมคะ

I'm sorry, that table is already reserved. เสียใจครับ โต๊ะนั้นมีคนจองแล้วครับ

Would you mind sitting that corner? คุณจะนั่งที่มุมนั้นแทนได้ไหมครับ

How about the table by the window? เอาเป็นโต๊ะข้างหน้าต่างดีไหมครับ

Will this table be O.K. /all right? ตกลงจะนั่งโต๊ะนี้ไหมคะ

Please be seated. เชิญนั่งได้เลยค่ะ

๓. ตัวอย่างบทสนทนาที่ใช้ในการทำไปรษณีย์ (At the post office)

Postal Clerk: Good morning. What can I help you? สวัสดีตอนเช้า มีอะไรให้ผมช่วยไหมครับ

Anna: I would like to send this package to Chiang Mai, please.

ฉันต้องการส่งพัสดุนี้ไปที่เชียงใหม่

Postal Clerk: OK, Let's see how much it weighs. ครับ มาดูกันว่าพัสดุนี้น้ำหนักเท่าไร

It's about ๐.๓ kg. พัสดุน้ำหนัก ๐.๓ กิโลกรัม

How would you like to ship this package? คุณต้องการส่งพัสดุนี้แบบไหน

Anna: I need this package to go by express post. ฉันต้องการส่งแบบเร็วพิเศษ

How much does it cost? ทั้งหมดราคาเท่าไร

Postal Clerk: ๕๒ Baht.

Anna: Here you are. นี่ค่ะ

Postal Clerk: Thank you. Do you need anything else? ขอขอบคุณครับ คุณต้องการอะไรอีกไหม

Anna: No, Thank you. ไม่แล้วค่ะ ขอขอบคุณค่ะ

๔. ตัวอย่างบทสนทนาที่ใช้ในสถานีรถไฟ (At the railway)

Excuse me, Where's the ticket office sir?

ขอประทานนะค่ะท่านผู้ชาย ไม่ทราบห้องขายตั๋วอยู่ที่ไหนเจ้าคะ

Can I use JR Pass Ticket for this train?

ฉันสามารถใช้บัตรรถไฟเจอาร์พาสกับรถไฟขบวนนี้ได้ไหม

Could you please seal to start of the day for JR PASS TICKET?

คุณช่วยประทับตราเริ่มต้นใช้งานในวันแรกของตั๋วเจอาร์พาสได้ไหม

Could you tell me, Where the number ๕ compartment train?

คุณช่วยบอกฉันได้ไหมว่า ตู้โดยสารรถไฟหมายเลข ๕ อยู่ตรงไหน

Can you help me something, Where is the platform number ๓?

คุณได้โปรดช่วยฉันบางอย่างได้ไหม ไม่ทราบว่าชานชาลาหมายเลข ๓ อยู่ที่ไหนคะ

Has the ticket collector been round yet?

คนตรวจตั๋วมาหรือยังคะ

I want to buy a ticket for Nong Kai.

ฉันต้องการซื้อตั๋วไปหนองคายคะ

Can I book ticket aisle seat?

ฉันขอจองที่นั่งติดริมทางเดินได้ไหมคะ

I would like to buy a Single Ticket.

ฉันต้องการซื้อตั๋วรถไฟแบบเที่ยวเดียวคะ

Can I book a round trip ticket?

ฉันขอจองตั๋วที่นั่งแบบไป-กลับได้ไหมคะ

How long is the journey?

การเดินทางจะใช้เวลานานแค่ไหนคะ

How much is the fare to Sisaket ?

ราคาตั๋วรถไฟไปศรีสะเกษเท่าไรคะ

How many stations until we arrive?

อีกกี่สถานีกว่าจะที่เราจะไปถึงคะ

Do you mind if I sit here?

คุณรังเกียจไหมถ้าฉันจะนั่งตรงนี้

Excuse me Madam, Is anybody sitting here?

ขอประทานโทษนะค่ะท่านผู้หญิง มีใครนั่งตรงนี้ไหมคะ

I missed the train.

ฉันพลาดขึ้นรถไฟไม่ทัน หรือเข้าใจง่ายๆ ฉันตกรถไฟ

How much for express train ticket?

ราคาตั๋วรถไฟด่วนเท่าไรคะ

Please mind the gap between train and platform

โปรดระวังช่องว่างระหว่างขบวนการไฟกับชานชาลา

๕. ตัวอย่างบทสนทนาที่ใช้ในโรงแรม (At the hotel)

Receptionist: Good evening, sir. Can I help you?

สวัสดีตอนเย็นค่ะ ฉันสามารถช่วยคุณได้ไหมค่ะ (มีอะไรให้รับใช้)

Guest: Good evening. I'd like to check in, please.

สวัสดีตอนเย็น ผมต้องการเช็คอินครับ

Receptionist: Do you have a reservation?

คุณได้ทำการจองไว้ใช่ไหม

Guest: Yes, it's in the name of John Kay.

ครับ ในนามของจอห์นเค

Receptionist: Ah yes, Mister Kay. Could you fill this out, please? Will you need a newspaper in the morning?

อา ใช่ค่ะคุณเค ช่วยกรอกอันนี้ให้หน่อยค่ะ คุณต้องการหนังสือพิมพ์ในตอนเช้าไหมคะ

Guest: No, thank you.

ไม่ ขอขอบคุณ

Receptionist: How you will be paying?

คุณจะชำระอย่างไร

Guest: By credit card.

โดยบัตรเครดิต

Receptionist: Here is your key. Your room is ๒๒๓.

นี่คือกุญแจของคุณ ห้องของคุณคือ ๒๒๓

Guest: Where is my room?

ห้องของผมอยู่ที่ไหน

Receptionist: The bellboy will take your bags and show you to your room.

Enjoy your stay Mr. Kay. พนักงานยกกระเป๋าจะเอา(ยก) กระเป๋าของคุณและจะพาคุณไปที่ห้องของคุณ ขอให้มีความสุขในการพักผ่อนนะคะคุณ เค

Guest: Thank you.

ขอบคุณ

๖. ตัวอย่างบทสนทนาที่ใช้ในธนาคาร (At the bank)

Bank teller: Good morning, sir. How can I help you?

สวัสดีตอนเช้า คุณผู้ชายฉันสามารถช่วยคุณได้อย่างไร (มีอะไรให้ฉันช่วยไหมคะ)

Client: Good morning. I would like to open an account.

สวัสดีตอนเช้า ผมต้องการเปิดบัญชี

Bank teller: Can I have your ID card, please?

ฉันขอบัตรประชาชนของคุณด้วยค่ะ

Client: Here you are.

นี่ครับ

Bank teller: Thank you.

ขอบคุณค่ะ

Client: I want to know the details and the profit that I can get.

ผมอยากรู้รายละเอียดและผลประโยชน์ที่ผมได้รับ

Bank teller: Here is our leaflet. You can find the different types of accounts and the specific details in there. นี่คือแผ่นปลิวของพวกเรา คุณสามารถพบเห็น (ศึกษา) บัญชีประเภทต่าง ๆ และข้อมูลเฉพาะใน นั้น

Client: Thank you.

ขอบคุณ

Bank teller: You're very welcome.

ด้วยความยินดีค่ะ

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม

๒.๒.๑ ความหมายของวัฒนธรรม

คำว่า วัฒนธรรม มีความหมายกว้างมาก เป็นการยากที่จะให้คำจำกัดความที่ครอบคลุม สมบูรณ์ และกระชับรัดกุม นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรมได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมไว้ พอสรุปดังนี้

คำว่า วัฒนธรรม เป็นคำที่มาจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต แปลว่า ธรรมเป็นเหตุให้เจริญ ธรรมคือความเจริญ มีใช้เป็นทางราชการครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อพุทธศักราช ๒๔๘๓

การบัญญัติคำว่า วัฒนธรรม ขึ้นใช้นี้มุ่งหมายให้เป็นคำเทียบเท่ากับคำว่า Culture ในภาษาอังกฤษนั้น มาจากภาษาฝรั่งเศสและภาษาฝรั่งเศสก็ได้ดัดแปลงมาจากภาษาลาตินอีกทอดหนึ่ง

ความหมายตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติพุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับวัฒนธรรม หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติและศีลธรรมอันดีของประชาชน

การที่ภาษาไทยเพ็งบัญญัติคำว่า วัฒนธรรม (พ.ศ. ๒๕๔๓) ขึ้นใช้นั้นมิได้หมายความว่าก่อนหน้านี้ประเทศไทยไม่มีวัฒนธรรมหรือไม่รู้จักวัฒนธรรม แท้ที่จริงแล้วเรามีวัฒนธรรมและเรียนรู้กับวัฒนธรรมมาแต่อดีตกาลเป็นแต่เรียกแตกต่างกันออกไปว่า ขนบธรรมเนียมบ้าง ประเพณีบ้าง กิริยามารยาทบ้าง แล้วแต่จะพูดความเป็นส่วนไหนของวัฒนธรรม

วัฒนธรรม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์อยู่ร่วมกันในรูปขององค์กรทางสังคมสร้างสรรค์ขึ้น เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้หรืออีกนัยหนึ่ง วัฒนธรรมคือ วิถีชีวิตของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในสังคมหนึ่ง ๆ นั้นเอง โดยเหตุของวัฒนธรรมเป็นเรื่องของกลุ่มชนหรือสังคมวัฒนธรรมจึงมีการอยู่สืบเนื่องและวัฒนธรรมก็ไม่ได้อยู่ในลักษณะที่หยุดนิ่งอย่างที่เราเห็นว่าเคยเป็นมาอย่างไรก็เป็นอยู่อย่างนั้น หากแต่มีการเปลี่ยนแปลงและคลี่คลายอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เหมาะสมกับชีวิตของบุคคลและการดำรงอยู่ของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของมนุษย์เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะโดยธรรมชาติมนุษย์เป็นสัตว์โลกที่สามารถสร้างวัฒนธรรมได้จากกระบวนการเรียนรู้หาได้เกิดจากสัญชาตญาณที่ถูกถ่ายทอดกันตามกรรมพันธุ์ เช่น บรรดาสัตว์สังคมอื่น ๆ ไม่ มนุษย์เมื่อได้เรียนรู้และมีประสบการณ์มากยิ่งขึ้นก็อาจคิดประดิษฐ์เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของตนได้อย่างรวดเร็วขึ้นเพื่อความเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตในสังคม โดยทั่วไปลักษณะของวัฒนธรรมประกอบด้วยระบบความเชื่อ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจและสังคม สถาบันเหล่านี้มีความหมายต่อกันและกันในอันที่จะทำให้สังคมมนุษย์ดำรงอยู่สืบต่อไป

วัฒนธรรม ตามความหมายขององค์การยูเนสโก หมายถึง วิถีชีวิต ซึ่งหมายรวมถึง แนวทางการดำรงชีวิต ระเบียบประเพณี ขนบธรรมเนียม ข้อห้าม ข้อควรปฏิบัติ ค่านิยมและพฤติกรรมโดยส่วนรวมที่สังคมยอมรับและถือปฏิบัติสืบต่อมา โดยอาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงไปตามสภาพแวดล้อมและกาลเวลา

วัฒนธรรมที่ใช้อยู่ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Culture ซึ่งแปลจากรากศัพท์ว่า การปลูกฝังหรือการเพาะปลูกหรือการอบรมทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยมนุษย์ มนุษย์เป็นผู้ก่อกำเนิดทำนุบำรุง ถ่ายทอดและเป็นผู้ทำหน้าที่เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมอย่างสมบูรณ์และวัฒนธรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นทั้งที่ยังคงปฏิบัติอยู่ก็ดีหรือที่จืดจางเสื่อมไปบ้างก็ดีนั้นเป็นผลของความคุ้นเคย ความชำนาญ (Experience) ของมนุษย์ที่ได้ปฏิบัติในสังคมเพราะการเกี่ยวข้องติดต่อกับธรรมชาติและเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน วัฒนธรรมอาจเกิดขึ้นได้โดยไม่รู้สึกรู้สีกตัวจากผลของการทดลองปฏิบัติและความผิดพลาดต่าง ๆ ซึ่งกลายเป็นความรู้ความชำนาญและมนุษย์ย่อมปฏิบัติต่อกิจการต่าง ๆ โดยการทดลองการปฏิบัติมา เมื่ออย่างใดเกิดผลที่ดีก็คัดเลือกเอาไว้เป็นแบบอย่าง ฉะนั้น ตลอดเวลาที่ปฏิบัติสืบเนื่องกันมาตรวจค้นดัดแปลงจนดีขึ้น ถึงได้วางระเบียบเป็นแบบอย่างแห่งวิธีการความคิดและลักษณะของวัตถุซึ่งเมื่อเรียกรวม ๆ กัน ก็คือ วัฒนธรรมของหมู่หรือคณะนั้น

จากหนังสือสารานุกรมสังคมศาสตร์ กล่าวว่า วัฒนธรรมคือมรดกแห่งสังคม ซึ่งสังคมรับและรักษาเอาไว้ให้เจริญงอกงาม

คำว่า มรดกทางสังคม นี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ได้ประทานคำอธิบายไว้ว่า หมายถึง ของที่เป็นสสารและของไม่เป็นสสาร เช่น กวีนิพนธ์ ศิลปะ และอื่น ๆ และธรรมเนียมประเพณีอันเป็นสิ่งที่แตะต้องไม่ได้ ทั้งนี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการก่อร่างสร้างสภาพพฤติกรรมปฏิบัติของประชาชาติ วัฒนธรรมของประชาชาติต่าง ๆ ถ้าจะเปรียบกันแล้วจะทำให้เห็นว่า มีลักษณะที่แตกต่างกัน วัฒนธรรมของแต่ละประชาชาติย่อมมีลักษณะเฉพาะของตน จึงจะถือได้ว่าเป็นวัฒนธรรมของประชาชาตินั้น ๆ

วัฒนธรรม คือมรดกทางสังคมของมนุษย์ วัฒนธรรมแต่ละสมัยมีลักษณะเฉพาะตามสมัยนั้น ๆ วัฒนธรรมโบราณบางอย่างอาจกลายเป็นของป่าเถื่อนในสมัยนี้ไปก็ได้ เช่น ในระยะเวลา ๑๐๐ ปีมานี้เอง การเข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินของข้าราชการในประเทศไทยก็ใช้เพียงนุ่งผ้าอย่างเดียวไม่ต้องสวมเสื้อ วัฒนธรรมโบราณซึ่งมีความเจริญอยู่ในระดับสูงแต่ในปัจจุบันอาจถือว่าไม่เหมาะสมไม่ควรก็ได้ คำว่า วัฒนธรรม ตาม ความหมายนี้ จึงเป็นขั้นบันไดแห่งความเจริญ ความเจริญในยุคหลังมีมากเท่าใด ความเจริญในยุคแรก ก็กลายเป็นล้าสมัยมากเท่านั้น แต่ถ้าความเจริญในยุคหลังไม่สามารถก้าวไปให้สูงกว่ายุคแรกได้ โดยคงอยู่ในระดับเดิมหรือต่ำลงมา เราก็เรียกว่า วัฒนธรรมทรงหรือเสื่อมแล้วแต่กรณี

วัฒนธรรมในความหมายคือมรดกของสังคมนั้น นักวิชาการทางวัฒนธรรมได้อธิบายไว้ พอสรุปว่า สิ่งที่จะเป็นมรดกนั้นจะต้องเป็นสิ่งที่เรียนรู้อบรมสั่งสอนกันมาได้และสามารถสืบทอดต่อกันชั่วลูกหลาน จากบรรพบุรุษหนึ่งสู่บรรพบุรุษหนึ่งเรื่อยมามิใช่มรดกที่เก็บไว้ เหมือนกับคนมีเงินนั้นไว้ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใดทำนองปู่โสมเฝ้าทรัพย์เช่นนี้ไม่เรียกว่าเป็นมรดกของสังคม เราคงได้ยินได้ฟังว่า คนโบราณนั้นทวงวิชาเป็นนักหนา ศิลปินแต่ก่อนคิดประดิษฐ์อะไรขึ้นมาสักชิ้นหนึ่งบางทีก็ไม่มีประจักษ์พยานว่าเป็นฝีมือของท่านผู้ใด ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์อะไรบ้าง ดูเป็นเรื่องจริงเท็จอย่างไรไม่ทราบ เคยได้ยินว่าศิลปินผู้หนึ่งได้สร้างบานประตูพระอุโบสถแห่งหนึ่งไว้สวยงามยิ่งนัก แต่ปรากฏว่าเมื่อศิลปินผู้นี้สร้างเสร็จแล้วได้ทิ้งเครื่องมือเครื่องใช้ในการสร้างวิจิตรศิลป์ชิ้นนั้นลงน้ำทั้งหมด เพื่อไม่ให้ใครรู้กรรมวิธีนับเป็นเรื่องน่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อเป็นมรดกของสังคมแล้วก็ย่อมเป็นเรื่องเฉพาะมรดกของกลุ่มหนึ่งที่รับของคนกลุ่มหนึ่งหรือชาติหนึ่ง จะเหมือนกับของคนกลุ่มหนึ่งหรือชาติหนึ่งย่อมไม่ได้ เพราะพื้นฐานหรือโครงสร้างของสังคมในอันที่จะสะสมมรดกขึ้นมาผิดแผกแตกต่างกัน

ความหมายทางสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา วัฒนธรรม คือ

- รูปแบบหรือวิถีการดำรงชีวิต
- ความเจริญในทางพุทธิปัญญา
- พฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์
- ความประพฤติหรือการปฏิบัติที่สังคมยอมรับ
- เอกลักษณ์ของชนชาติ
- มรดกสังคม

นักสังคมวิทยาถือว่าสังคมหนึ่ง ๆ ต้องมีวัฒนธรรม เมื่อมนุษย์เกิดมาในสังคม มนุษย์จะต้องมีวัฒนธรรม จะเป็นวัฒนธรรมอย่างไร ชนิดไหน ดีหรือเลว เหมาะหรือไม่เหมาะก็ขึ้นอยู่กับพื้นฐานหรือโครงสร้างของสังคมนั้น นักสังคมวิทยาจึงมองวัฒนธรรมด้วยความเป็นกลางไม่นำพาท่อคุณค่าหรือความรู้สึกใด ๆ มาเกี่ยวข้องในแบบที่จะทำให้มีความเข้าใจว่า วัฒนธรรมอันนี้ดี วัฒนธรรมอันนั้นเลวหรือวัฒนธรรมสูงต่ำกว่ากันเพราะความดีหรือความงามนั้น แม้ในทางสุนทรียศาสตร์ก็ไม่อาจจะลงมติได้ หากสิ่งใดงามมีคุณค่าถือเป็นวัฒนธรรม

พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติพุทธศักราช ๒๕๔๕ กล่าวถึงความหมายของวัฒนธรรมไว้ว่า “ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียว ก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีงามของประชาชน”

เสถียรโกเศศได้อธิบายคำว่า วัฒนธรรมไว้ว่า “วัฒนธรรม เป็นเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรม วาจา ท่าทาง กิจกรรม และผลิตผลของกิจกรรมที่มนุษย์ในสังคมผลิตหรือปรับปรุงขึ้นจากธรรมชาติ...และเรียนรู้กันและกัน เพราะฉะนั้น วัฒนธรรมจึงเป็นทั้งที่สังคมสร้างและที่สังคมเรียนรู้ควบคู่กันไปในตัว”^๔

ประเวศ วะสีกล่าวว่า “วัฒนธรรม คือ การปฏิบัติหรือวิถีชีวิตของชุมชนหรือสังคม การปฏิบัติหรือวิถีชีวิตสะท้อนภูมิปัญญาของชุมชน ซึ่งได้มาจากประสบการณ์จริง เลือกลง ลอกลง ใช้ และถ่ายทอดด้วยการปฏิบัติสืบต่อกันมา”^๕

พระยาอนุนานราชธน กล่าวถึงความหมายของวัฒนธรรมว่า “วัฒนธรรมคือสิ่งที่มนุษย์เปลี่ยนแปลงปรับปรุงหรือผลิตสร้างขึ้นเพื่อความเจริญงอกงามในวิถีชีวิตของมนุษย์ในส่วนรวมที่ถ่ายทอดกันได้ เลียนแบบกันได้ เอาอย่างกันได้ วัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งอันเป็นผลผลิตของส่วนรวมที่มนุษย์ได้เรียนรู้มาจากคนสมัยก่อนสืบต่อกันมาเป็นประเพณี วัฒนธรรมจึงเป็นทั้งความคิดเห็นหรือการกระทำของมนุษย์ในส่วนรวมที่เป็นลักษณะเดียวกันและสำแดงให้ปรากฏเป็นภาษา ความเชื่อ ระเบียบ ประเพณี”

สรุปได้ว่า “วัฒนธรรมเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มนุษย์ได้เรียนรู้ สะสมความรู้ และถ่ายทอดความรู้ในรูปแบบการปฏิบัติ เช่น การพูด การเดิน การแต่งตัว ขนบธรรมเนียม ประเพณี พิธีกรรม วรรณกรรม การนับถือศาสนา ซึ่งสิ่งเหล่านี้สมาชิกในสังคมรับรู้หรือเชื่อ เพื่อที่จะดำเนินชีวิตในทางที่ให้เป็นที่ยอมรับในสังคม

วัฒนธรรมจึงไม่ใช่เรื่องทางวัตถุแต่เพียงอย่างเดียว แต่วัฒนธรรมเป็นรูปแบบของการผสมผสานระหว่างวัตถุ คน พฤติกรรม อารมณ์ และจิตใจ ซึ่งมีผลต่อความคิด ความรู้สึก ความเชื่อของคนในสังคม

มนุษย์ไม่ว่าจะเกิดมาในสังคมใดก็ตาม ไม่ว่าสังคมนั้นจะมีความเจริญทางวัตถุมากหรือน้อยเพียงใด ก็ต้องมีวัฒนธรรมทั้งสิ้น ฉะนั้น มนุษย์เราเมื่อเกิดมาในสังคมใดก็ต้องรับเอาวัฒนธรรมของสังคมนั้นมาดำรงชีวิตอยู่”

๒.๒.๒ ความสำคัญของวัฒนธรรม

วัฒนธรรมมีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงอยู่ของชาติเป็นกระจุกเงาส่องความเป็นมาของชาตินั้น ๆ ชาติที่เจริญโดยสมบูรณ์ย่อมเจริญด้วยวัฒนธรรมทั้งในทางวัตถุและทางจิตใจ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับวัตถุ

^๔ พระยาอนุนานราชธน, รวมเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม, (กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร, ๒๕๓๑), หน้า ๙.

^๕ ประเวศ วะสี, ปฏิรูปการศึกษาในทัศนะของ ศ.น.พ. ประเวศ วะสี, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เพื่อนคิด, ๒๕๓๗), หน้า ๕.

ได้แก่ เครื่องนุ่งห่ม อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ และวัฒนธรรมทางจิตใจ ได้แก่ ความคิด ความเชื่อถือศีลธรรม จรรยา ขนบธรรมเนียมประเพณี และพิธีการต่าง ๆ

วัฒนธรรมจำพวกที่เกี่ยวกับวัตถุมีความสำคัญแก่ชาติในการแสดงออกซึ่งรูปแบบที่เกี่ยวกับสิ่งก่อสร้าง เป็นเครื่องแสดงซึ่งสัญลักษณ์ของชาตินั้น ๆ โดยเฉพาะ ความประณีต ความงดงามของศิลปกรรม สถาปัตยกรรมแต่ละสมัยเป็นวัฒนธรรมที่แสดงออกถึงความเจริญรุ่งเรืองของชาติ สิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นเครื่อง ดึงดูด รั้งใจแก่ผู้พบเห็นให้รู้สึกเกิดความนิยมยกย่อง เป็นสิ่งสำคัญในการเชิดชูเกียรติแก่ชาติ

วัฒนธรรมทางจิตใจ ได้แก่ การมีศีลธรรม จรรยา ระเบียบประเพณี และพิธีการต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญต่อชาติเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการแสดงออกถึงแบบฉบับอันดีงามประจำชาติ เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วย บรรเทาความวุ่นวายในสังคมให้ลดน้อยลง เพราะการประพฤติปฏิบัติของผู้จรรโลงวัฒนธรรมในชาตินั้น ให้เป็นไปในทางที่ดีงาม มีจรรยามารยาท เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จัดเป็นผู้สูงส่งด้วยวัฒนธรรม ทางจิตใจ มีขนบธรรมเนียมอันเป็นแบบแผนที่น่านิยมและยกย่อง ตลอดจนจรรยาพิธีการที่เป็นระเบียบเรียบร้อย ชาติที่จะอยู่เป็นชาติได้และเจริญรุ่งเรือง จะต้องมีวัฒนธรรมจำพวกนี้เป็นเครื่องจรรโลงจิตใจอีกด้วย

วัฒนธรรมทั้งสองประเภทนี้ย่อมสัมพันธ์ซึ่งกันและกันจะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งก็ไม่สมบูรณ์ ถ้าวัฒนธรรมของชาติใดหนักไปในประเภทใดประเภทหนึ่ง ก็เกิดความไม่สมดุลกันเจริญไปในทางวัตถุเกินไป แต่ในทางจิตใจไม่เจริญตาม ในที่สุดก็เกิดความหายนะ เจริญทางจิตใจเกินไป แต่ทางวัตถุไม่เจริญตามก็ไม่ได้ ดังนั้น วัฒนธรรมทั้งสองประเภทนี้ต้องมีความสัมพันธ์ตามส่วนที่ควรกัน อันอยู่ในดุลยพินิจของสังคม จะเห็นได้ว่า วัฒนธรรมของชาติเป็นสิ่งสำคัญที่เราควรช่วยกันบำรุงรักษาส่งเสริมให้มีความเจริญงอกงามชาติใด ไม่รู้จักกระตือรือร้นในการบำรุงรักษาอาจถูกชาติอื่นรุกรานในทางวัฒนธรรม เพราะฉะนั้น เพื่อไม่ให้ถูกรุกราน ก็จะต้องรู้จักปรับปรุงวัฒนธรรมของตนให้เจริญรุ่งเรือง ให้เป็นไปตามสภาพการณ์ที่เหมาะสม ดัดแปลงให้ดีขึ้น สิ่งใดของเราดีอยู่แล้วก็พยายามดำรงรักษาไว้ ถ้าไม่เช่นนั้นอาจจะถูกวัฒนธรรมของชาติอื่นที่มีอำนาจแรงกว่าเข้ามาแทนที่ได้

โดยปกติวัฒนธรรมทางวัตถุย่อมคลี่คลายก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปเสมอ ขึ้นอยู่กับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการพัฒนาทางความคิดและศิลปะ ส่วนวัฒนธรรมทางจิตใจนั้นส่วนใหญ่จะมีระบบความเชื่อทางศาสนาและศีลธรรมควบคุมอยู่แต่อาจจะแปรเปลี่ยนไปในทางที่เสื่อมได้หากมนุษย์ในสังคมนั้น ส่วนใหญ่ห่างเหินจากศาสนาไป

ลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมอีกประการได้แก่

๑. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ได้มาจากการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ไม่ได้มาจากพันธุกรรม แต่ได้มาจากสมองของมนุษย์ที่รู้จักคิด ถ่ายทอดและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากมนุษย์ด้วยกัน

๒. วัฒนธรรมเป็นมรดกทางสังคมที่สืบทอดกันมา จะต้องมีการเรียนรู้แม้ว่าจะเป็นการเรียนแบบไม่รู้ตัว จะต้องมีการสอนแม้ว่าจะไม่ตั้งใจก็ตาม บุคคลที่เกิดในสังคมใดย่อมเรียนรู้วัฒนธรรมของสังคมนั้น เพราะวัฒนธรรมเป็นของที่มีอยู่แล้วในสังคมเพียงแต่ถ่ายทอดกันต่อไปเท่านั้น มนุษย์ใช้ภาษา

เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นก่อนมายังคนรุ่นหลัง ภาษาจึงเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่ใช้กันในทุกวัฒนธรรม ถ้าปราศจากภาษา วัฒนธรรมก็จะไม่มีการถ่ายทอดหรือสะสมเพิ่มพูนขึ้น

๓. วัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิตหรือแบบของการดำเนินชีวิต วัฒนธรรมทำให้สามารถจำแนกวิถีชีวิตของสังคมหนึ่งจากอีกสังคมหนึ่งได้ วัฒนธรรมของแต่ละสังคมจึงไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน และอาจแตกต่างกันไปตามยุคสมัย เช่น วัฒนธรรมของสังคมเกษตรกรรมต่างจากวัฒนธรรมในสังคมอุตสาหกรรมหรือวัฒนธรรมไทยและตะวันตกย่อมแตกต่างกัน

พอกกล่าวได้ว่า วิถีชีวิตของแต่ละสังคมจะมีลักษณะเฉพาะของตนเอง โดยไม่ถือว่าวัฒนธรรมของใครดีงาม สูงต่ำหรือล้ำหลังหรือป่าเถื่อนกว่ากัน เพราะวัฒนธรรมของแต่ละสังคมได้ดำเนินสืบเนื่องกันมา และมีการแสดงออกให้เห็นโดยชัดเจนแตกต่างกันไป

๔. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่คงที่ วัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จะเปลี่ยนช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับกาลเวลาและการยอมรับของสังคม เพราะมนุษย์มีการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ หรือปรับปรุงของเดิมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป วัฒนธรรมจึงเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของมนุษย์ที่จะเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงวัฒนธรรมของตนให้เจริญก้าวหน้าขึ้น

๒.๒.๓ กำเนิดและพัฒนาการของวัฒนธรรม

สิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในโลกใบนี้ จำแนกแบ่งได้เป็น ๓ จำพวก คือ พืช สัตว์และมนุษย์ แต่ในทางชีววิทยาถือว่าสิ่งมีชีวิตในโลกมีเพียง ๒ พวก คือ พืชและสัตว์ โดยนับว่ามนุษย์หรือคนเป็นสัตว์โลกเช่นเดียวกับสัตว์อื่น ๆ แต่มนุษย์เป็นสัตว์พิเศษกว่าสัตว์จำพวกอื่น ๆ กล่าวคือ ธรรมชาติได้สร้างมนุษย์ให้มีคุณสมบัติพิเศษ คือมีประสาทพิเศษและมีมันสมองพิเศษเหนือกว่าสัตว์จำพวกอื่น มนุษย์จึงจัดเป็นสัตว์ประเสริฐเพราะนอกจากจะมีความรู้สึก มีความเฉลียวฉลาดหรือโดยการสัมผัสแล้วยังสามารถนึกคิดได้ดีเลิศ อีกด้วย ส่วนสัตว์ประเภทอื่นมีแต่ความรู้สึกโดยสัญชาตญาณและมีความคิดในการเรียนรู้เท่านั้น เนื่องจาก มนุษย์มีคุณสมบัติพิเศษเหนือกว่าสัตว์จำพวกอื่นนี้เอง มนุษย์จึงแยกตัวออกจากสัตว์โลกอื่น ๆ และจัดตัวเองว่า สัตว์ประเสริฐ ส่วนสัตว์จำพวกอื่น ๆ ในโลกนั้นจัดว่าเป็นสัตว์เดรัจฉาน

เมื่อมนุษย์มีวิวัฒนาการที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษจากรุ่นสู่รุ่นสืบมาเรื่อย ๆ เมื่อพิจารณาจากการถือกำเนิดใหม่ของมนุษย์ ย่อมทำให้เห็นสัญชาตญาณตามธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตอันเป็นสัญชาตญาณดิบ แต่เนื่องจากมนุษย์มีประสาทส่วนสมองที่มีคุณภาพที่ดีเยี่ยมกว่าสัตว์อื่น ๆ จึงสามารถรับรู้ เรียนรู้และแสดง แบบอย่างที่ได้รับมาได้ดีและกว้างขวางกว่าสัตว์อื่น แบบอย่างที่เกิดได้รับจากมารดาบิดาเป็นแบบอย่างของคนที่อยู่ในรูปของนิสัยคน นิสัยคนนั้นเป็นกระแสพฤติกรรมที่ได้รับการสืบทอดต่อกันมาภายใต้อิทธิพล วัฒนธรรมของสังคมที่ตนเองเป็นสมาชิก เมื่อมนุษย์เริ่มรับนิสัยคนลงสู่ประสาทสมองแล้วสะสมเอาไว้มากขึ้น มนุษย์ก็จะค่อย ๆ วิวัฒนาการก้าวสู่ความเป็นคนขึ้นเรื่อย ๆ

วิธีดำเนินวิวัฒนาการของนิสัยคน นิสัยคนเป็นรูปแบบของพฤติกรรมที่ได้รับการปรุงแต่งมากเพื่อปกปิดสัญชาตญาณดิบ มนุษย์ที่ได้รับการปลูกนิสัยคนไว้อย่างดี จนมีความเป็นคนในตัวสมบูรณ์แล้ว ย่อมไม่เปิดเผยสัญชาตญาณออกมาให้เห็น จึงทำให้คนไม่กินในทันทีแม้มีความกระหายอยากกิน แต่ต้อง

รอให้ถึงเวลากินหรือจังหวะที่เหมาะสมในการกิน ต้องกินที่ที่จัดสำหรับการกินและกินอย่างมีรูปแบบตามระเบียบของวัฒนธรรม คนที่ไม่นอนทันทีเมื่อนึกอยากจะนอนแต่ต้องนอนในที่ที่จัดเตรียมเอาไว้สำหรับนอนหรือที่ที่เหมาะสมที่จะสามารถนอนได้ คนที่จึงไม่ถ่ายทันทีเมื่อนึกอยากจะถ่าย แต่ต้องถ่ายในที่ที่จัดไว้สำหรับถ่าย รู้จักเลือกได้ว่าที่ใดให้ถ่ายหรือทิ้งได้ หรือที่ใดไม่ควรถ่ายหรือทิ้ง คนจึงไม่ใช่เสียงร้อง เสียงขู่ คำรามหรือพละกำลังเข้าขจัดความขุ่นข้องใจ แต่ขจัดความขุ่นข้องใจด้วยปัญญา ด้วยการอธิบายหรือรับฟังเหตุผลเพื่อปรับความเข้าใจ นิสัยคนเบื้องต้นเหล่านี้เกิดขึ้นในสมองสองทางคือโดยนิสัยอันได้รับการปลูกฝังมาอย่างดีแล้วและโดยความเอียงเอียงหรือความละอายแก่ใจอันเกิดขึ้นได้เองเพราะพิเศษของสมองอีกทางหนึ่ง

เมื่อมนุษย์มีแบบอย่างของความเป็นคนอยู่ในนิสัยแล้ว พฤติกรรมของมนุษย์ทุกกระบวนการจะช่วยปกปิดสัญชาตญาณตามธรรมชาติอันเป็นสัญชาตญาณดิบไว้อย่างมิดชิด การสามารถปกปิดสัญชาตญาณดิบไว้ได้ดีเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของความเป็นคน มนุษย์กลายเป็นคนเพราะได้รับการปลูกฝังตามแบบอย่างของคนลงไป ในนิสัยเป็นพฤติกรรมที่ได้รับการปรุงแต่งแล้ว คนปรุงแต่งพฤติกรรม เพื่อปกปิดสัญชาตญาณธรรมชาติอันเป็นสัญชาตญาณดิบ ถ้ามนุษย์ถึงพฤติกรรมปรุงแต่ง หันลงไปใช้สัญชาตญาณดิบเดิมอีก มนุษย์ก็จะมีสภาพเดียวกันกับสัตว์ ดังนั้น หากมนุษย์ปกปิดสัญชาตญาณดิบของตนไว้ได้มั่นคงเพียงใด ความเป็นคนในตัวของมนุษย์ก็ยิ่งมีความสมบูรณ์มากขึ้นเท่านั้น ในขณะที่ปกปิดสัญชาตญาณดิบเอาไว้อย่างมิดชิดนั้น สภาพความเป็นคนของมนุษย์ควรอยู่ใน ลักษณะดังนี้

๑. ต้องรู้จักกาลเทศะ คือรู้จักวินัยได้ดีกว่า จะควรหรือไม่ควรก็จะแสดงพฤติกรรมตามที่ตนต้องการในเวลาเช่นนี้ ในสถานที่เช่นนี้ต่อบุคคลเช่นนี้ ไม่ใช่พอสัญชาตญาณธรรมชาติเราเตือนพฤติกรรมก็ดำเนินงานทันที

๒. ต้องรู้จักเหตุรู้จักผลมองผลแห่งการกระทำโดยรอบด้าน มีใจกว้างพอที่จะรับฟังเหตุผลต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางแล้วจึงค่อยวินิจฉัย ไม่ใช่ยึดอารมณ์ของตนเป็นที่ตั้ง ไม่ใช่อารมณ์ของตนเหนือเหตุผลคิดและทำด้วยเหตุผล

๓. ต้องรับรู้ใจเขาใจเรา มีความยั้งคิดได้ว่า ผู้อื่นก็อาจจะมีความต้องการเช่นเดียวกับตน รู้จักยั้งคิดได้ว่า ผู้อื่นจะมีความรู้สึกอย่างไรต่อการกระทำของตน

๔. คนต้องรู้จักแก้ไข ปรับปรุงและริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อให้ปัญหาที่เกิดขึ้นหมดไปด้วยความฉลาด และราบรื่นไม่ใช่หลบหนีปัญหา มีจุดมุ่งหมายในอันกระทำเพื่อความอยู่ดีกินดีไม่ใช่พอใจสภาพที่พออยู่พอกิน ได้ตลอดไป คนต้องมีความสะเทือนใจเมื่อเห็นความเสื่อม เห็นความไม่เหมาะสมและคิดปรับปรุง

แต่อย่างไรก็ดี เนื่องจากลักษณะความเป็นคนเป็นพฤติกรรมที่ถูกสร้างไว้ในนิสัย เพื่อให้มันแสดงออกในลักษณะที่สวยงามน่าดูปกปิดสัญชาตญาณดิบอันน่าเกลียดไว้เบื้องหลังสัญชาตญาณดิบจึงเป็นพฤติกรรมที่ถูกกดเก็บซ่อนไว้ภายใต้มันนิสัยและมักจะคุกรุ่นอยู่เสมอ ดังนั้น หากคนเรามีความสมบูรณ์ ในปัจจัย มีความสงบในอารมณ์อย่างสม่ำเสมอแล้ว สัญชาตญาณดิบก็ไม่ค่อยแสดงตัวออกมาให้เห็นได้ แต่เมื่อใดที่คนเกิดเวทนาอย่างแรงกล้า เช่น หิวจัด กระจายจัด โกรธจัด จนเลยจุดอดทนแล้วรูปแบบหนึ่ง ความเป็นคนก็อาจจะถูกปิดทิ้งไปและเมื่อนั้นสัญชาตญาณดิบก็จะแสดงออกมาให้เห็นทันทีซึ่งอาจจะ

ออกมาในรูปของการโกง ยื้อแย่ง ขโมย แผลเสียง โหมกำลังและยอมอาย นิสัยแห่งความเป็นคนจึงตกอยู่ภายใต้อำนาจของอารมณ์อีกทีหนึ่ง

จะเห็นว่า วัฒนธรรมเกิดขึ้นเพราะมนุษย์เป็นผู้สร้างและที่มนุษย์เราสามารถสร้างสรรค์วัฒนธรรมได้เป็นอย่างดีนั้น ก็เพราะมนุษย์มีลักษณะทางกายและทางจิตเป็นพิเศษเหนือสัตว์ทั้งปวง ฉะนั้นในประเทศตะวันตก การกล่าวประณามบุคคลใดว่าเป็นผู้ไม่มีวัฒนธรรมย่อมถือกันว่าเป็นคำกล่าวประณามที่ร้ายแรงที่สุดในบรรดาคำประณามทั้งหลาย เพราะเขาแปลความลึกซึ้งไปถึงว่า โดยปกติมนุษย์ต้องมีวัฒนธรรม หากปราศจากวัฒนธรรมเสียแล้วก็หมายความว่า ผู้นั้นต่ำกว่ามนุษย์ชาติ ดังนี้

ตามหลักวิชาการของวัฒนธรรม ถือว่าคนเกิดมามีชีวิตอยู่ในรูปแบบที่ต้องประพฤติปฏิบัติที่เราเรียกว่าวัฒนธรรมพร้อมอยู่แล้ว คนจะต้องเรียนรู้หลักเกณฑ์และระเบียบของสังคมหรือไม่ก็ถูกบังคับให้อยู่ในกฎเกณฑ์นั้น ๆ นับตั้งแต่ลืมตาดูโลกจวบจนวาระสุดท้ายของชีวิต วัฒนธรรมมีลักษณะไม่หยุดนิ่ง ไม่คงที่ มีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง เลิกร้าง สร้างขึ้นมาใหม่ได้ โดยมีการผสมผสาน เลียนแบบและการถ่ายทอด รับช่วง มีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนจากแหล่งกำเนิดซึ่งพอจะสรุปได้หลายทางดังนี้ คือ

๑. การเดินทาง การท่องเที่ยว การค้าขาย
๒. การอพยพย้ายถิ่น
๓. การเกิดจากผลของสงคราม ถูกเข้าครอบครอง ถูกกลืน
๔. เลียนแบบ
๕. การผสมผสาน
๖. การยอมรับนับถือศาสนา

วัฒนธรรมมีความเจริญสูงสุดตรงตัวอยู่ดำเนินสืบต่อมาและเข้าสู่การเสื่อม เมื่อพันยุคพันสมัยแต่วัฒนธรรมบางอย่างก็ไม่เสื่อมสูญไปยังสืบต่อมาเป็นมรดกของสังคมและมรดกทางวัฒนธรรม บางอย่างเมื่อเสื่อมไปแล้วก็อาจถูกฟื้นฟูขึ้นมาใหม่ได้ โดยขึ้นอยู่กับค่านิยมและสภาพแวดล้อมทางสังคม

อย่างไรก็ตาม วัฒนธรรมอาจพบจุดจบลงได้หรืออาจจะกลายเป็นวัฒนธรรมตาย เช่น การทำมัมมี่ของชาวอียิปต์โบราณหรืออาณาจักรโรมัน อาณาจักรขอม เป็นต้น เพราะวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างมันขึ้นมาเพื่อวางกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ หรือระเบียบในการดำรงชีวิต วัฒนธรรมจะมีอยู่ได้ เพราะยังมีมนุษย์อาศัยอยู่ในสังคมเท่านั้น ถ้ามนุษย์ในกลุ่มสังคมนั้นเสื่อมโทรมลงด้วยการรับเอาของสิ่งใหม่เข้ามาทดแทนก่อให้เกิดความขัดแย้งกับสภาพการดำรงชีวิตหรือการไม่ยอมเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมเสียเลยก็อาจจะทำให้วัฒนธรรมเสื่อมโทรมลงจนถึงสิ้นสูญไปก็ได้

๒.๒.๔ ประเภทของวัฒนธรรม

จากการศึกษาความหมายในหนังสือเรื่องวัฒนธรรม (พ.ศ. ๒๔๙๖) เขียนโดยพระยาอนุมานราชธน ย่อมเป็นที่เข้าใจและยอมรับกันว่า โดยประเภทหลักของวัฒนธรรมแล้วมี ๒ ประเภท คือ

๑. วัฒนธรรมที่เป็นวัตถุ (Material Culture) ได้แก่ สิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างสรรค์ประดิษฐ์ขึ้นหรือดัดแปลงปรับปรุงขึ้นจากสิ่งที่มีอยู่แล้วในธรรมชาติซึ่งเป็นที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตช่วยให้กินดี

ได้รับความสะดวกสบาย เช่น เสื้อผ้า อาหาร บ้าน เรือ ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ อาวุธยุทโธปกรณ์ ยานพาหนะ เทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น

๒. วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ (Non-Material Culture) ได้แก่สิ่งที่เป็นนามธรรมที่มนุษย์คิดค้นขึ้นมา เพื่อปลุกฝังให้จิตใจและปัญญาเจริญงอกงามและเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมให้มีความเรียบร้อยสงบสุขเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด เช่น ศิลธรรม อุดมการณ์ ความเชื่อ ทศนคติ จรรยา มารยาท ค่านิยม ศิลปะ ภาษา วรรณคดี ระเบียบกฎหมาย ขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณี ศาสนา ปรัชญา ปรัชญา เป็นต้น

สำหรับวัฒนธรรมประเภทที่ ๒ คือ วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุนี้ นักสังคมวิทยาบางท่านยังแบ่งละเอียดออกไปอีกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. วัฒนธรรมทางความคิด (Ideas-Thinking) ได้แก่ ทศนคติ ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด หรือความเชื่อถือ ซึ่งอาจจะถูกหรือผิดก็ได้ เช่น การเชื่อถือไสยศาสตร์ ความเชื่อว่า โลกหน้ามีสวรรค์ มีนรก เป็นต้น

๒. วัฒนธรรมทางบรรทัดฐาน (Norms-Doing) ได้แก่ ระเบียบแบบแผน หรือประเพณีที่บุคคลยึดถือหรือกฎหมายข้อบังคับ กติกา แนวปฏิบัติต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งประกอบด้วย

๑. วิถีประชา (Folk's Ways) ได้แก่ ระเบียบแบบแผนและขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ หรือมารยาทต่าง ๆ เช่น การต้อนรับแขก การไปวัด การไปเยี่ยมผู้ป่วย การไปงานศพ พิธีมงคลสมรส การทำบุญวันเกิด

๒. จารีต (Mores) ได้แก่ระเบียบแบบแผนที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติตาม ถ้าหากว่าใครฝ่าฝืนงดเว้นไม่ปฏิบัติตามถือว่าเป็นความผิดหรือความชั่วตามหลักศีลธรรมบางที่เรียกว่าจารีตประเพณี เช่น ในกรณีของสังคมไทยลูก ๆ จะต้องมีความกตัญญูเลี้ยงดูพ่อแม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยามที่ท่านแก่เฒ่า ถ้าลูกคนไหนไม่ปฏิบัติเช่นนี้จะถูกสังคมรังเกียจและถูกประณามว่าเป็นลูกอกตัญญูหรือข้อห้ามทางศาสนา (Taboos) เช่น ห้ามทำแท้ง ห้ามค้าประเวณี ห้ามค้าอาวุธสงคราม

นอกจากนี้ วัฒนธรรมอาจแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ตามรูปแบบที่กระทรวงวัฒนธรรมเดิม (พ.ศ. ๒๕๔๖) ได้ประกาศเอาไว้ คือ

๑. คติธรรม (Moral Culture) ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับจิตใจเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ส่วนใหญ่เป็นคติธรรมที่ได้มาจากทางศาสนา

๒. เนติธรรม (Legal Culture) ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กฎ กติกา รวมทั้งจารีตประเพณีที่ยอมรับกันว่าเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติเพราะมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากฎหมาย

๓. วัตถุธรรม (Material Culture) ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับสิ่งของต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การกินดี อยู่ดี ที่มนุษย์ได้ประดิษฐ์สร้างสรรค์ขึ้น รวมทั้งวัตถุสิ่งของต่าง ๆ ที่กลายเป็นมรดก ทางสังคมของชาติ

๔. สหธรรม (Social Culture) ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับสังคม ครอบครัว สาธารณชนและประเทศชาติว่าจะต้องคบค้าสมาคมช่วยเหลือเกื้อกูลถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันจะต้องมีหลักปฏิบัติต่อกันและกันอย่างไร เช่น เรื่องมารยาทต่าง ๆ ขนบธรรมเนียมประเพณีการกีฬาตลอดทั้งสันตนาการต่าง ๆ

จากการแบ่งประเภทของวัฒนธรรมข้างต้น เมื่อพิจารณาโดยสรุปแล้วยังคงรวมลงในวัฒนธรรมหลัก ๒ ประเภท คือ วัฒนธรรมที่เป็นวัตถุและวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ เพราะวัตถุธรรมก็คงเป็นวัตถุธรรมที่เป็น วัตถุ ส่วนคติธรรม เนติธรรมและสหธรรม ก็จัดเป็นวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ

อีกประการหนึ่งเราสามารถแบ่งประเภทของวัฒนธรรมออกเป็น ๒ ลักษณะใหญ่ ๆ ได้แก่

๑. วัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรม ได้แก่

๑.๑ พฤติกรรมทางสังคม ได้แก่ กิริยาอาการที่แสดงออกมาเป็นแบบแผนเดียวกันในสังคม แสดงออกเป็นนิสัยและความเคยชิน เช่น ฝรั่งเศสมีธรรมเนียมการจับมือ การทอบกั้ม การกอด, ญี่ปุ่นมีธรรมเนียมการไหว้ การค้อมตัว, ไทยมีธรรมเนียมการไหว้ การกราบ

๑.๒ วาจาและท่าทางที่พูด วัฒนธรรมตะวันตกส่วนใหญ่มักมีการแสดงออกทางสีหน้าและแววตา เพื่อบ่งบอกอารมณ์และความรู้สึกขณะที่พูด ส่วนวัฒนธรรมไทยนั้นเป็นวัฒนธรรมที่มีความสุภาพ อ่อนโยน ช่างเกรงใจ ขณะพูดจะไม่แสดงออกทางสีหน้าและแววตาเพื่อบ่งบอกอารมณ์และความรู้สึกอย่างชัดเจน

๑.๓ ผลผลิตของมนุษย์สร้างขึ้น เช่น การปลูกสร้างบ้านเรือน เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย

๑.๔ ดูจากกิจกรรม สมาชิกในกลุ่มวัฒนธรรมนั้นกระทำในเหตุการณ์ เช่น เคารพบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ตนนับถืออย่างไร, เมื่อมีการแต่งงานจะทำอย่างไร, เมื่อมีความสุขจะมีการละเล่นหรือร้องทำเพลงอย่างไร

ในสังคมไทยเป็นสังคมที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้อื่นโดยไม่จำเป็น คนไทยจะร่วมมือกันก็ต่อเมื่อมีการออกปากไหว้วาน จึงมีสำนวนว่า “บอกแขก” ต่อมารับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก จึงทำให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้อื่นมากขึ้น เช่น ถ้าผู้อื่นมาเยี่ยมเราที่บ้านก็จะใช้คำว่า “ยินดีต้อนรับ” หรือถ้าผู้อื่นมีความสุขก็จะไปแสดงความยินดีด้วย ทำให้เกิดคำว่า “ขอแสดงความยินดี”

๒. วัฒนธรรมที่เป็นนามธรรม เป็นเรื่องของจิตใจ มนุษย์อยู่รวมกันต้องมีสิ่งที่ผูกพันจิตใจเข้าด้วยกัน หรือเพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิต เช่น ความเชื่อถือโชคลาง ความเชื่อเรื่องฤกษ์ยาม ค่านิยมในเรื่องการกินอยู่

๒.๒.๕ ปัจจัยที่ทำให้เกิดความหลากหลายของวัฒนธรรม

ปัจจัยที่ทำให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้แก่

๑. ที่ตั้ง

๒. ภูมิอากาศ

๓. ความอุดมสมบูรณ์

๔. ประมุขและนักปราชญ์ในกลุ่ม

๒.๒.๖ การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม

แนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม ไม่ว่าจะในทางยอมรับหรือต่อต้านย่อมขึ้นอยู่กับรากฐานของวัฒนธรรมในสังคมนั้นตัวอย่างเช่น ความเป็นชายและหญิงที่ต่างมีบทบาทอยู่ในหลายวัฒนธรรม เพศใดเพศหนึ่งอาจต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงซึ่งกระทบต่ออีกเพศหนึ่ง ดังเช่นที่เกิดขึ้นในวัฒนธรรมตะวันตกในช่วงครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ (พ.ศ. ๒๔๙๓ - ๒๕๔๓) ซึ่งทำให้เกิดแรงผลักดันซกจูงทั้งสองทางคือการกระตุ้นให้ยอมรับสิ่งใหม่และการอนุรักษ์ที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงนั้น

อิทธิพลทั้ง ๓ ประการต่อไปนี้อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการต่อต้าน

๑. แรงผลักดันในที่ทำงาน
๒. การติดต่อกันระหว่างกลุ่มสังคม
๓. การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมอาจเกิดมาจากสิ่งแวดล้อม การค้นพบ (และอิทธิพลภายในอื่น ๆ) และการติดต่อสัมพันธ์กับวัฒนธรรมอื่นตัวอย่างเช่น ยุคน้ำแข็งครั้งสุดท้ายสุดช่วยนำไปสู่การค้นพบการทำเกษตรกรรมและตัวเกษตรกรรมเองก็เป็นตัวก่อให้เกิดนวัตกรรมมากมายทางเกษตรกรรม ซึ่งนวัตกรรมนี้ก็ได้นำไปสู่นวัตกรรมอื่น ๆ ทางวัฒนธรรม

การแพร่กระจายนี้ทำให้เกิดรูปแบบบางอย่างที่เคลื่อนตัวจากวัฒนธรรมหนึ่งไปสู่อีกวัฒนธรรมหนึ่ง ตัวอย่างแฮมเบอร์เกอร์ที่มีอยู่ทั่วไปในอเมริกาแต่อาจเป็นสิ่งแปลกใหม่เมื่อเริ่มกิจการในประเทศจีน การแพร่กระจายแบบกระตุ้น (Stimulus diffusion) หมายถึง องค์ประกอบของวัฒนธรรมหนึ่งที่น่าไปสู่การค้นพบในอีกวัฒนธรรมหนึ่ง ทฤษฎีการแพร่วัฒนธรรมนี้แสดงให้เห็นถึงแบบจำลองที่ใช้พื้นฐานการวิจัยเมื่อบุคคลหรือวัฒนธรรมยอมรับความคิดใหม่ ๆ วิธีปฏิบัติใหม่ ๆ และผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ

การรับวัฒนธรรมอื่น (Acculturation) มีความหมายต่างกันหลายประการแต่ในบริบทนี้หมายถึง การเปลี่ยนแทนลักษณะรากฐานจากวัฒนธรรมหนึ่งไปสู่อีกวัฒนธรรมหนึ่งเช่นที่เกิดขึ้นกับชนเผ่าพื้นเมืองอเมริกา บางเผ่า รวมทั้งกลุ่มชนพื้นเมืองจำนวนมากทั่วโลกในระหว่างกระบวนการการครอบครองอาณานิคม กระบวนการอื่นที่สัมพันธ์ในระดับปัจเจกบุคคลรวมถึงการผสมกลมกลืน (การยอมรับเอาวัฒนธรรมอื่นมาเป็นของตนในระดับบุคคล) และการผ่านข้ามทางวัฒนธรรม (transculturation)

การประดิษฐ์ทางวัฒนธรรมได้กลายเป็นนวัตกรรมใหม่ที่มีประโยชน์แก่กลุ่มชนและแสดงถึงพฤติกรรมของพวกเขา โดยมีได้เป็นสิ่งซึ่งจับต้องได้ มนุษยชาติกำลังอยู่ในระยะการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ในอัตราเร่งทั่วทั้งโลกซึ่งขับเคลื่อนโดยการขยายตัวของการค้าของโลก การสื่อสารมวลชนและเหนือกว่าสิ่งอื่นใดก็คือการระเบิดของประชากรซึ่งเป็นปัจจัยร่วมที่สำคัญ ปัจจุบันประชากรโลกมีอัตราเพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่าภายใน ๔๐ ปี การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมมีความซับซ้อนและมีผลกระทบระยะยาวมาก นักสังคมวิทยาและนักมานุษยวิทยาเชื่อว่าสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญมากในการสร้างความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

การคงอยู่ของมนุษย์อาจมองได้ว่าเป็นแง่มุมรวมที่เป็นอนเอก (Multifaceted whole) และเพียงด้วยจุดมองนี้เองที่จะช่วยให้เราสามารถรู้ได้ถึงถึงการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมที่เป็นจริง

สรุปว่า การกำเนิดวัฒนธรรมถือว่าการกำหนดชะตาชีวิตหรือวิถีชีวิตของประชาชนในทุกสังคม เป็นเป้าหมายมาจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นเป็นกิจจะลักษณะจนกลายมาเป็น

เครื่องวัดและ กำหนดความเสื่อมและความเจริญของสังคมได้ วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและสร้าง ความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศ แนวความคิดในการสร้างสังคมอุดมคติย่อมเป็นที่มาของการสร้างหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์ที่สามารถกำหนดได้ด้วยวัฒนธรรมเป็นแกนนำและหากสังคมใดมีวัฒนธรรมที่เหมาะสม มีความงดงามทางจิตใจ มีศาสตร์และศิลป์ในการครองชีพย่อมเป็นวัฒนธรรมที่งดงามได้ การพัฒนากรอบ แนวคิดร่วมกันในการวางแผนดำเนินชีวิตของสังคมก่อให้เกิดประโยชน์แก่นมนุษย์ในการแก้ไขปัญหาและสนอง ความต้องการให้สังคมรวมจุดศูนย์กลางเป็นหนึ่งเดียว ฉะนั้น วัฒนธรรมจึงเปรียบเสมือนเอกลักษณ์ที่กำหนด พฤติกรรมของคนในสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและสร้างความรุ่งเรืองให้แก่บ้านเมือง

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม

ภาษาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างขึ้นและใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ความคิด ความต้องการและอารมณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างกันและมนุษย์ยังใช้ภาษาจดบันทึกเรื่องราว เหตุการณ์ ความเชื่อต่าง ๆ เพื่อให้คนรุ่นหลังได้รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของบรรพบุรุษ ภาษาจึงช่วยให้มนุษย์สามารถดำรงวัฒนธรรมไว้ได้ ภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์คิดขึ้นโดยมีข้อตกลงยอมรับกันในสังคมนั้น ๆ มนุษย์ใช้ภาษาในการสื่อสารด้วยเสียงพูด กิริยาอาการต่าง ๆ ตลอดจนรูปภาพ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ต่อมามีการประดิษฐ์ตัวอักษรขึ้นใช้แทนเสียงพูดเป็นภาษาหนังสือ ภาษาที่มนุษย์ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

๑. วัจนภาษา คือ ภาษาที่ใช้ถ้อยคำ ได้แก่ ภาษาพูด ภาษาเขียน

๒. อวัจนภาษา คือ ภาษาที่ไม่ใช้ถ้อยคำ ได้แก่ การแสดงกิริยาท่าทาง สีหน้า แววตา และ น้ำเสียงประกอบกับถ้อยคำที่กำลังพูด

ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียนและกิริยาท่าทางนั้นมีความสำคัญมากในการสื่อสารโต้ตอบกันซึ่งการใช้ภาษาจำเป็นต้องใช้ให้เหมาะกับบุคคล โอกาส สถานการณ์ เพราะจะช่วยสร้างความเข้าใจหรือสื่อความหมายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง การพูดให้ถูก เขียนให้ถูก คือ

ไม่ใช่พูด โรงเรียน เป็น โลงเรียน

ไม่ใช่พูด กลุ้มใจ เป็น กุ่มใจ

ไม่ใช่เขียน กะเพรา เป็น กระเพรา

๒.๓.๑ ลักษณะของภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นแกนสำคัญที่แสดงเอกลักษณ์ของความเป็นไทย เมื่อเริ่มมีการประดิษฐ์อักษรไทยสมัยพ่อขุนรามคำแหง ภาษาไทยจึงได้บันทึกเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และวรรณคดี ภาษาไทยมีวิวัฒนาการและเกิดการเปลี่ยนแปลงโดยรับเอาภาษาและวัฒนธรรมของชาติอื่นมาใช้ เช่น รับคำบาลีมาจากพุทธศาสนา และคำสันสกฤตจากวรรณคดีอินเดียและได้รับอิทธิพลจากเขมรในการนำคำมาใช้เป็น

ราชาศัพท์ นอกจากนี้ยังมีการรับภาษาของชาติอื่นมาใช้ เช่น จีน ญี่ปุ่น อังกฤษ โปรตุเกส อันแสดงให้เห็นถึงการติดต่อกันระหว่างประเทศอีกด้วย

แม้ภาษาไทยจะยืมคำภาษาอื่นมาใช้ แต่ก็ยังคงมีเอกลักษณ์ของภาษาไทยเอาไว้ เพื่อแสดงวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติไทยเอาไว้ ดังนี้

๑. ภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด มีรูปคำเป็นคำพยางค์เดี่ยว เราจะสังเกตได้จากคำดั้งเดิมในภาษาไทยที่ใช้กันในชีวิตประจำวัน เช่น

คำเรียกชื่อญาติพี่น้อง เช่น พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย

คำเรียกชื่อธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ ลม ไฟ ป่า เขา

คำสรรพนาม เช่น ฉัน ผม แก ข้า สุ เจ้า กู มึง

๒. ภาษาไทยมีตัวอักษรและตัวเลขเป็นของตนเอง คือ มีสระ ๒๑ รูป มีพยัญชนะ ๔๔ รูป มีวรรณยุกต์ ๔ รูป ๕ เสียง มีตัวเลข ๑ ๒ ๓ ๔

๓. คำไทยมักมีตัวสะกดตรงตามมาตราสะกด ซึ่งมี ๘ มาตรา คือ แม่ก ก แม่ก ด แม่ก บ แม่ก ม แม่ก น แม่ก ง แม่ก ย แม่ก อว

๔. ภาษาไทยคำเดียวมีความหมายหลายอย่าง ใช้ได้หลายหน้าที่โดยไม่ต้องเปลี่ยนรูปคำเหมือนภาษาอื่น เช่น “ไก๋ขันตั้งแต่เช้า” คำว่า “ขัน” มีความหมายว่า การส่งเสียงร้อง “ศุภโชคถือขันน้ำเข้าไปในห้องน้ำ” คำว่า “ขัน” เป็นคำนาม มีความหมายว่า ภาชนะสำหรับตักหรือใส่น้ำ

๕. ภาษาไทยมีความประณีต เป็นภาษาที่ร่ำรวย คือ มีคำที่มีความหมายจำแนกละเอียดตามความต้องการ จะสังเกตได้ว่าคำบางคำมีความหมายหลักเหมือนกัน แต่มีความหมายเฉพาะต่างกัน เช่น คำกริยาที่มีความหมายหลักว่า ตัด หรือ ทำให้ขาดจากกัน ได้แก่ ตัด หั่น แล่ เชือด ฉือน สับ ซอย จะมีความหมายเฉพาะไม่เหมือนกัน เช่น “เขาแล่นเนื้อหมู” คำว่า “แล่” หมายถึง นอนมิดเฉือนเป็นแผ่นบาง ๆ “เขาหั่นเนื้อหมู” คำว่า “หั่น” หมายถึง เอาเนื้อหมูวางลงบนที่รองรับแล้วตัดให้เป็นชิ้นเล็ก ๆ

๖. คำแต่ละคำถือเป็นคำสำเร็จรูปเพราะมีความหมายสมบูรณ์ใช้ประโยคได้ทันทีโดยไม่ต้องมีการตกแต่งหรือเปลี่ยนแปลงส่วนใดของคำเพื่อบอกความสัมพันธ์ระหว่างประโยค เช่น ครูไปโรงเรียน นักศึกษากิน

ข้าวที่โรงอาหาร

๗. ภาษาไทยมีความเจริญงอกงาม โดยมีถ้อยคำที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเกิดจากการประสมคำ การสมาส การสนธิ การยืมคำจากภาษาอื่น รวมถึงการบัญญัติศัพท์

๘. ภาษาไทยเป็นภาษาดนตรี เพื่อแสดงระดับเสียงสูงต่ำของคำ เพราะแต่ละคำมีระดับเสียงต่างกัน ความหมายของคำย่อมต่างกัน

๙. ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีระดับหรือศักดิ์ของคำ การใช้ถ้อยคำในภาษาไทยจะแตกต่างจากภาษาอื่น การใช้คำนั้นต้องคำนึงถึงกาลเทศะและฐานะของบุคคล จึงมีการใช้ราชาศัพท์และภาษาสุภาพตามฐานะของบุคคล เช่น

-- ใช้คำราชาศัพท์ เช่น เสด็จ เสวย ทรงดนตรี สวรรคต

-- ใช้คำสุภาพ เช่น บิดา มารดา รับประทาน สุนัข สุก

- ใช้คำธรรมดา เช่น พ่อ แม่ กิน หมา หมู
- ใช้ในคำประพันธ์ เช่น ผู้หญิง อาจใช้คำว่า นารี สตรี บังอร องค์กร นางนุช กัลยา

ลักษณะสำคัญของภาษาไทยดังกล่าวมีเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนใคร เป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษ และถือว่าเป็นสมบัติของชาติ ถึงแม้จะมีวิวัฒนาการ มีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงตลอดเวลา แต่ภาษาก็เป็นเครื่องผูกพันคนไทยและเป็นเครื่องสะท้อนวัฒนธรรมของคนไทย

๓.๓.๒ ระดับภาษา

ภาษาเป็นวัฒนธรรมของคนในสังคม ดังนั้นจึงต้องมีภาษาย่อยอีกหลายระดับ ซึ่งแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้เพราะสังคมของผู้ใช้ภาษาเดียวกัน ย่อมมีองค์ประกอบที่ไม่เหมือนกัน เช่น เพศ วัย ฐานะ อาชีพ การศึกษา สภาพภูมิศาสตร์ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญให้เกิดภาษาต่างระดับ

ในการแบ่งระดับของภาษาไทย อย่างละเอียดเป็นสิ่งที่ยาก เพราะผู้ใช้ภาษามีองค์ประกอบส่วนตัวที่แตกต่างกัน แต่ถ้าจำแนกออกอย่างกว้าง ๆ เพื่อประโยชน์ต่อความเข้าใจ แบ่งได้ ๓ ระดับ คือ

๑. ภาษาปาก คือ ภาษาที่ใช้พูดเพื่อความเข้าใจในหมู่คณะ ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน เช่น การพูดคุยระหว่างเพื่อนสนิท การเจรจาซื้อขายตามท้องตลาด ภาษาปากอาจมีคำต่ำ คำหยาบ คำสแลง รวมอยู่ด้วย เช่น “เจ๊จ๋นคราวนี้” (เจ๊จ๋น คือ เลิกล้มกิจการเพราะหมดทุน) “มึงเสิร์ฟจ๋นแน่”

๒. ภาษากึ่งแบบแผน คือ ภาษาที่ใช้พูดหรือเขียนทั่วไป แต่มีคุณภาพ พิถีพิถันมากกว่า ภาษาปาก ใช้ในการสนทนากันระหว่างผู้มีการศึกษา การพูดคุยกับผู้ที่ไม่คุ้นเคย การสนทนาระหว่างผู้อยู่ต่างฐานะ ตำแหน่ง วุฒิ

-- หากเป็นการพูด เช่น พูดในที่ประชุมกับผู้ฟังทั่วไป ได้แก่ การอภิปราย การแนะนำตัว การแนะนำบุคคล

-- หากเป็นการเขียน เช่น ข้อเขียนในนิตยสาร ข่าว จดหมายถึงบุคคลที่ไม่คุ้นเคย

๓. ภาษาแบบแผน เป็นภาษาที่ใช้อย่างเป็นทางการ เรียบเรียงข้อความประณีต ส่วนมากใช้ในการเขียนมากกว่าการพูด เช่น คำกราบบังคลทูล ภาษาในตำราแบบเรียน หนังสือราชการ บทความวิชาการ ส่วนคำพูด มักเป็นคำกล่าวที่มีระเบียบหรือเป็นพิธีการ เช่น การเปิดประชุม การกล่าวต้อนรับ การกล่าวถวายพระพร

๒.๓.๓ จุดมุ่งหมายการใช้ภาษาตามแนววัฒนธรรม

การใช้ภาษาของมนุษย์มีจุดมุ่งหมาย ๓ ประการ ดังนี้

๑. เพื่อสื่อสาร ไทยมีวัฒนธรรมในการเลือกเฟ้นภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสาร ทั้งวจนภาษา และอวจนภาษา นอกจากนี้ยังมีภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคต่าง ๆ แต่มีภาษาไทยมาตรฐานใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสารทั่ว ๆ ไป และไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน ในการสื่อสารจะต้องคำนึงว่า บุคคลที่สื่อสารด้วยนั้นเป็นใครอยู่ในสถานภาพและความสัมพันธ์ใดกับเรา เช่น เด็ก “หนูหมาข้าวหรือยังเอ่ย”

เพื่อนสนิท “เฮ้ย แก่แตกข้าวหรือยังวะ” แม่บ้าน “คุณ ทานข้าวหรือยังคะ” แยกที่ไม่สนิท “เชิญทุกคน
ร่วมรับประทานอาหารที่ห้องอาหารครับ ทุกอย่างพร้อมแล้ว”

๒. เพื่อสั่งสอน ไทยเรามีความเจริญอกงามในการใช้ภาษาเพื่อ “สั่งสอน” มาช้านาน เห็นได้
จากการมีลายสือไทย หรือการประดิษฐ์ตัวอักษรไทยเพื่อใช้สื่อความหมายระหว่างคนไทยทั้งชาติ มีการจัด
แบบเรียน หรือหนังสือเรียนให้เด็กไทยได้อ่านได้ศึกษาเรียนรู้ มีการแปลพระไตรปิฎกเป็นภาษาไทย มีการ
แสดงพระธรรมเทศนา ตลอดจนการเล่านิทานชาดก ซึ่งล้วนเป็นการสั่งสอนทั้งสิ้น บรรพบุรุษไทยยังมีการ
คิดสร้างสำนวน สุภาษิต คำพังเพย คำขวัญ คติพจน์อีกมากมายซึ่งล้วนมีแนวสั่งสอน แสดงให้เห็นความ
เป็นอัจฉริยะของบรรพบุรุษที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมมาอย่างลูกหลานจนถึงปัจจุบันและยังเป็นแนวทางให้คนรุ่น
หลังสร้างถ้อยคำลีลาในท่วงทำนองดังกล่าวเพิ่มเติม

๓. เพื่อสร้างสรรค์ ไทยมีการใช้ภาษาที่สร้างสรรค์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เรามีวรรณกรรม
ล้ำค่าเป็นมรดกสืบทอดมาให้ได้ศึกษาค้นคว้าและสามารถสร้างสรรค์รูปแบบและเนื้อหาได้จากราก
วัฒนธรรมทางภาษาวรรณศิลป์ได้ไม่รู้จักจบ ไม่ว่าจะเป็นฉันทลักษณ์ในรูปของโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอนและ
ร่าย

๒.๓.๔ วัฒนธรรมหลักประจำชาติไทย

ประเทศไทยมีวัฒนธรรมอันดีงามสืบทอดมาจากอดีตถึงปัจจุบันและชาติไทยเป็นเอกราชอยู่ได้
ก็เพราะมีวัฒนธรรมหลักประจำชาติ ดังนี้

๑. ภาษา คนไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ

๒. ศาสนา คนไทยนับถือพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ช่วยยกระดับจิตใจให้สูงขึ้นและ
อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข สงบ เรียบร้อย รู้จักเคารพกฎหมาย ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม
ประเพณีอันดีงาม เช่น ประเพณีทำบุญเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วัน
อาสาฬหบูชา ประเพณี ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน เป็นต้น

๓. พระมหากษัตริย์ ประเทศไทยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์ประมุข เป็นศูนย์รวมจิตใจของ
ประชาชน จึงมีการแสดงออกทางวัฒนธรรม เพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อพระองค์ เช่น พระราชพิธีเฉลิม
พระชนมพรรษา พระราชพิธีฉัตรมงคล เป็นต้น

๔. ประเพณีไทย เป็นเครื่องแสดงถึงวิถีชีวิตของคนไทยที่ปฏิบัติมาตั้งแต่บรรพบุรุษสืบทอดกัน
มาถึงลูกหลาน เช่น ประเพณีโกนจุก ประเพณีการบวช ประเพณีแต่งงาน และประเพณีเผาศพ เป็นต้น

๕. ศิลปกรรม เป็นวัฒนธรรมที่แสดงออกถึงความรู้สึกของชนในชาติ ศิลปะส่วนใหญ่มีที่มาจาก
ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม และอุดมคติ ศิลปินแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของ
ตนเองเฉพาะตัว ตามวัฒนธรรมของชาติตน ซึ่งมีอิทธิต่อการปลูกฝังความรักชาติ ความสามัคคี ความมี
คุณธรรม

ศิลปกรรมอาจแบ่งออกได้ ดังนี้

- สถาปัตยกรรม ได้แก่ ปราสาท ราชวัง โบสถ์ วิหาร
- จิตรกรรม ได้แก่ ภาพที่ใช้เส้นอ่อนหวานมีชีวิตชีวา

- ประติมากรรม ได้แก่ การปั้น การแกะสลักพระพุทธรูป ไม้ หินอ่อน โลหะ
- ดนตรี ได้แก่ เพลงไทยเดิม เพลงไทยสากล เพลงชาวบ้าน
- วรรณคดี ได้แก่ งานเขียนทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ใช้ถ้อยคำไพเราะ สละสลวย แฝงความหมายที่ลึกซึ้ง กินใจ ถ่ายทอดความคิด อารมณ์ และความรู้สึกให้เป็นที่เข้าใจโดยใช้ภาษาเป็นสื่อ
- นาฏศิลป์ ได้แก่ ศิลปะเกี่ยวกับการฟ้อนรำ ขับร้อง ศิลปะการต่อสู้

๖. กิริยามารยาทของคนไทย มีลักษณะสุภาพ อ่อนน้อม ละเอียดละไม และรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี วัฒนธรรมไทยเป็นมรดกของชาติ ที่ทำให้เราได้ชื่อว่าเป็นชาติที่มีวัฒนธรรมมาแต่โบราณ นั้นย่อมแสดงว่าชาติไทยเป็นชาติที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีต

ลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมไทยที่มองได้จากภาษา

วัฒนธรรมไทยอาจมองได้จากภาษา ในขณะที่เดียวกันภาษาไทยสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมไทย ดังนี้

๑. รักความสบาย ทำอะไรตามใจไม่ตรงต่อเวลา จะเห็นได้จากสำนวนที่ว่า “ทำได้ตามใจคือไทยแท้”ไม่ว่าจะมีกฎเกณฑ์ ข้อบังคับทางสังคม ความบีบคั้นทางการเมือง หรือภาวะตกต่ำทางเศรษฐกิจ คนไทยมักจะมีคำพูดที่ติดปากว่า “ไม่เป็นไร”

๒. ลืมน่าย ให้อภัยง่าย ไม่มีความเจ็บแค้น จากสำนวนที่ว่า “โกรธง่าย หายเร็ว” “ไม่เป็นไร ลืมเสียเถิด”

๓. เคารพผู้ใหญ่ อ่อนน้อมถ่อมตน คนไทยจะได้รับการปลูกฝังความคิดความรู้สึกนี้มาตั้งแต่เด็กโดยให้รู้ว่าพ่อแม่เป็นผู้ที่เราต้องให้ความเคารพ ก้าวร้าวล่วงเกินไม่ได้ ดังสำนวนที่ว่า “เดินตามหลังผู้ใหญ่หมาไม่กัด” “เป็นผู้ใหญ่น้อยคอยประนมกร”

๔. รู้จักปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว ไม่ยึดถือผูกพันกับสิ่งเก่า อาจสืบเนื่องมาจากนิสัยรักสงบตามแนวพุทธศาสนา เห็นได้จากสำนวนที่ว่า “ไทยนี้เป็นชาติรักสงบ” หรือ “แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร”

๕. เชื่อในเรื่องของสูงของต่ำ เช่น ถือเรื่องศึรชะ ใครจะจับศึรชะไม่ได้ถือถือว่าเป็นของสูง ถือเรื่องเท้า เมื่อนอนจะหันเท้าไปทางศึรชะใครไม่ได้ ยกเท้าไว้สูงไม่ได้ ผ่านุง กางเกงของผู้หญิงจะวางหรือพาดไว้เหนือศึรชะไม่ได้ ถือคำว่า “บน” “ล่าง” “สูง” “ต่ำ” “มงคล” “อัปมงคล” หมอนที่ใช้หนุนศึรชะเวลานอนจะนำมารองนั่งรองเท้าไม่ได้

๖. ชอบสิ่งสวยงาม ชอบฟังสิ่งที่เป็นมงคล รื่นหู เลี่ยงการใช้คำหยาบ ไม่พูดเรื่องเพศเห็นอะไรไม่น่าดูจะเลียงไม่กล่าวถึง จะเห็นได้จากการใช้คำพวน หรือนิยามปลูกต้นไม้ที่มีชื่อมงคล เช่น ต้นขนุน ต้นรัก ต้นมะยม เป็นต้น

๗. นิยมความมั่งคั่ง ในสังคมไทยปัจจุบันยึดถือเรื่องวัตถุ เรื่องเงินมากกว่าเรื่องอื่น คนที่มีเงินทองและมีความมั่งคั่งมากเปรียบเสมือนผู้ที่มีญาติมาก ดังสำนวนที่ว่า “มีเงินนับเป็นน้อง มีทองนับเป็นพี่” หรือ “ยากจนเงินทอง พี่น้องไม่มี” หรือ “เงินคือพระเจ้า”

๘. นิยมอำนาจ คนไทยชอบแสดงอำนาจและยกย่องคนที่มีอำนาจเสมอ ผู้ที่อยู่ใต้อำนาจของใครก็มักจะได้รับยกย่องตามผู้มีอำนาจไปด้วย จะเห็นได้จากคำว่า “ลูกพี่” “ลูกน้อง” ทำให้ปลูกฝัง

ความคิดเรื่องจะต้องเป็นคนมีอำนาจใหญ่โตเพื่อจะได้เป็น “ลูกพี่” หรือจะเป็น “เจ้าคนนายคน” “เป็นใหญ่เป็นโต” หรือมี “อำนาจวาสนา” มี “ข้าทาสบริวาร”

๙. ชอบความสนุกสนาน ความรื่นเริง ไม่ว่าจะจัดงานใดก็มีทั้งดนตรี โขน ละคร แม้แต่งานศพก็ตาม จะเห็นได้จากสำนวนที่ว่า “อิมก่อนดูโขน ดูหนัง อิมทีหลังล้างถ้วยล้างชาม”

๑๐. ชอบมีเพื่อน ไม่ชอบอยู่คนเดียว มีการพิจารณาเลือกคบเพื่อน เพื่อนที่ดีจะจัดไว้ประเภทหนึ่ง เพื่อนที่คบอย่างผิวเผินก็จะจัดไว้อีกประเภทหนึ่ง เห็นได้จากสำนวน “เพื่อนกินหาง่าย เพื่อนตายหายาก”

๑๑. การพูด คนไทยชอบพูดเปรียบเทียบทำให้ได้รับความรู้สึกและจินตนาการที่ใกล้เคียงกับความจริง ดังสำนวนที่ว่า “ใจดำเหมือนอึกา” หรือ “ชี้ข้างจับตักกระแต่น”

๑๒. ชอบใช้คำพูดคล้องจองกัน ทำให้เกิดความไพเราะรื่นหู เช่น “ข้าวยากหมากแพง” “ข้าวแดงแกงร้อน”

คำพูดคล้องจองพิจารณาได้ ๒ ลักษณะ คือ

ลักษณะแรก ส่วนที่นำมาเปรียบไม่ทำให้ความหมายเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด จะตัดออกไปก็ได้ ถ้าหากจะดูความหมายแล้วจะมีความหมายเกี่ยวกับคำหลักข้างหน้าเป็นสำคัญนั่นเอง เช่น “ใจกว้างราวกับแม่น้ำ” หรือ “ควักโก่งดั่งคันศร”

ลักษณะที่สอง ความหมายของคำคล้องจองบางครั้งไม่ใช่ความหมายตรง หากมีความหมายที่ผู้ฟังต้องตีความจึงจะเข้าใจ เช่น “ชี้หมู่รา ชี้หมาแห้ง” ไม่ได้มีความหมายเกี่ยวกับชี้หมู่หรือชี้หมาใดใดทั้งสิ้น” แต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับเรื่องที่ไร้สาระ

๑๓. ยึดถือสถาบันครอบครัว เคารพนับถือพ่อแม่ ญาติพี่น้อง จึงทำให้เกิดคำเรียกญาติ เช่น ลูกพี่ลูกน้อง ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา หรือถ้อยคำที่แสดงถึงความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันระหว่างพ่อแม่และลูกที่ดูแลตั้งแต่เล็กจนโต จนมีสำนวนที่ว่า “เลี้ยงลูกไม่รู้จักโต” คนไทยยังเห็นลูกเป็นศูนย์รวมความรักและความสนใจของครอบครัว ทุกคนจะให้ความรัก ความสนใจ และความเอ็นดูแก่เด็กในครอบครัวมาก เห็นได้จากสำนวนที่ว่า “แก้วตาดวงใจ” “ไขในหิน”

๑๔. ความเชื่อในเรื่องบุญบาป กฎแห่งกรรม และทางสายกลาง ความเชื่อแบบนี้ทำให้วิถีชีวิตของคนไทยดำเนินไปในลักษณะไม่ยินยินร้ายต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย ชอบทำบุญเพื่อตัวเองจะได้สุขสบาย เพราะคิดว่าผลบุญจะตอบสนองตามกฎแห่งกรรม จะเห็นได้จากสำนวน “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” หรือ “สวรรค์ในอก นรกในใจ”

๑๕. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของคนไทยจะแสดงออกมาในรูปของการให้ ให้ทั้งสิ่งของและความหวังใจในเรื่องของผู้อื่น สังเกตได้จากคำทักทายว่า “ไปไหนมา” “กินข้าวหรือยัง”

วัฒนธรรมเป็นเรื่องใหญ่ครอบคลุมความเป็นไปของคนในสังคมทั้งหมด ลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ตลอดจนการดำเนินชีวิตของคนในสังคม สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่น่าสนใจ น่าศึกษา ทั้งสิ้นและปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เราศึกษาสิ่งเหล่านี้ได้ก็คือ ภาษา ถ้าขาดภาษาเพียงอย่างเดียววัฒนธรรมจะไม่เจริญก้าวหน้า เพราะการถ่ายทอดวัฒนธรรมให้แก่กัน ในสังคมจะต้องใช้ภาษาเป็นเครื่องมือถ่ายทอด

ความรู้ ทักษะคิด อารมณ์ ความรู้สึกให้แก่กัน ดังนั้น ภาษาจึงมีความสำคัญและมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับวัฒนธรรม

๒.๓.๕ ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม

ภาษาเป็นผลิตผลของวัฒนธรรม มนุษย์ต้องใช้ภาษาในการถ่ายทอดวัฒนธรรม และเป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างคนในสังคมเดียวกัน เราศึกษาวัฒนธรรมได้จากการศึกษาถ้อยคำภาษาของชนในชาติต่างๆ ดังนั้น ภาษาจึงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับวัฒนธรรม ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ดังนี้

๑. ภาษามีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับวัฒนธรรม ภาษาเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม เราเรียกว่า “วัฒนธรรมสัญลักษณ์” ซึ่งคนในสังคมจะใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร และถ่ายทอดความรู้สึคนึกคิดต่าง ๆ ภาษาที่ใช้กันแพร่หลาย คือ ภาษาพูดและภาษาเขียน

๒. ภาษาเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความเจริญก้าวหน้า หรือความถดถอยของวัฒนธรรม ชาติใดมีภาษาพูดเพียงอย่างเดียว ไม่มีภาษาเขียนใช้ แสดงว่าชาตินั้นวัฒนธรรมยังถดถอยอยู่ ไม่มีความสามารถประดิษฐ์ตัวอักษรขึ้นใช้เอง ส่วนชาติที่มีวัฒนธรรมสูง จะมีภาษาเขียนซึ่งสามารถบันทึกเรื่องราวเหตุการณ์เอาไว้มิให้สูญหายไป

๓. ภาษาแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางด้านวัฒนธรรมของแต่ละสังคมมาตามลำดับในระยะแรกมนุษย์รู้จักใช้เพียงอักษรภาพ หรือเครื่องหมาย และเมื่อวัฒนธรรมเจริญถึงขีดสูงสุด มนุษย์รู้จักดัดแปลงอักษรภาพหรือเครื่องหมายให้เป็นอักษรล้วน ๆ ส่วนภาษาไทยก็เช่นกัน อักษรไทยมีวิวัฒนาการมาจากรูปอักษรมอญและขอม และต่อมาพ่อขุนรามคำแหงมหาราชก็ทรงคิดประดิษฐ์อักษรไทยใช้ได้สำเร็จเมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๖ ซึ่งแสดงถึงพระปรีชาญาณระดับสูงของพระองค์ พระราชนิพนธ์ของพระองค์ที่ปรากฏในศิลาจารึกหลักที่ ๑ นั้นเรียบเรียงด้วยภาษาที่อ่านง่ายสื่อความหมายได้ชัดเจน ถ้อยคำบางตอนมีลักษณะเป็นร้อยกรอง มีเสียงสัมผัสคล้องจองอย่างไพเราะ เช่น “เมื่อชั่วพ่อกู กูบำเรอแก่พ่อกู” หรือ “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” การมีอักษรไทยใช้จึงเป็นปฐมเหตุแห่งความเจริญของสังคมนับตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน

๔. ภาษาเป็นเครื่องถ่ายทอดวัฒนธรรมไว้มิให้สูญหาย วัฒนธรรมบางอย่างได้จารึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในวรรณคดี จดหมายเหตุ ตำนาน พงศาวดาร ทำให้เราทราบขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีมาแต่โบราณ เช่น ประเพณีการเกิด การตาย การบวช การแต่งงาน เป็นต้น ตัวอย่างประเพณีการแต่งงานที่ปรากฏในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน ซึ่งกล่าวถึงตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ขบวนขันหมากฝ่ายชายยกไปทางเรือ ครั้นถึงท่าบ้านนางศรีประจัน ก็มีคนมาขึ้นประตู่ ต้องจ่ายเงินจึงจะขึ้นบ้านได้ ดังความว่า

๑ ครั้นรุ่งเช้าขึ้นพลันเป็นวันดี ทองประศรีจัดเรือกัญญาใหญ่

เอาขันหมากลงบรรทุกขลุ่ยขลุ่ยไป หามโหรี่ใส่ทำัยกัญญา

ขันหมากเอกเลือกเอาที่รูปสวย นุ่งยกหม่มผวยจับผิวหน้า

ก็ออกเรือด้วยพลันทันเวลา ครู่หนึ่งถึงท่าศรีประจัน

จึงจอดเรือเข้าหน้าสะพานใหญ่ ตามลวงไปเอาไม้กั้น

เสียเงินทองให้ขึ้นไปพลัน ขนชั้นหมากขึ้นบนบันได
 ยายเป่าแก้วแก้อยู่ที่บ้าน ก็นับขานเงินตราแลผ้าไหม
 ครบจนวนถ้วนที่สัญญาไว้ ให้ขนเข้าไปในเรือนพลัน

จะเห็นได้ว่าประเพณีข้างต้นยังสืบทอดและถือปฏิบัติกันมาจนถึงทุกวันนี้ จึงอาจกล่าวได้ว่า ภาษาช่วยจรโลงวัฒนธรรมของชาติให้คงไว้ ถ้าไม่มีภาษา เราคงไม่รู้จักและไม่เข้าใจอดีต ไม่สามารถทำให้คนรุ่นหลังรู้จักบรรพบุรุษของตน และไม่สามารถสืบสานวัฒนธรรมและประเพณีต่อไปได้

๕. ภาษาเป็นเครื่องสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของคนในชาติ ไม่ว่าจะเป็นสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ความเชื่อ ความคิดของคนในชาติ ซึ่งเราอ่านพบได้จากวรรณคดี จดหมายเหตุ เพลงกล่อมเด็ก นิทานชาวบ้าน และเพลงพื้นบ้านต่าง ๆ เช่น วรรณคดีเรื่อง “ไตรภูมิพระร่วง” ของพญาสิทธิสวาทอนให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องนรก สวรรค์หรือกฎแห่งกรรม ดังความว่า

“คนในหมู่แผ่นดินนี้แม่นเป็นดีมีเข้าของมากไพร่ฟ้าข้าไทยมากหลายนั้น มักกระทำร้ายแก่คนผู้อื่น ชิงเอาทรัพย์ข้าวของของท่านผู้อื่นด้วยตนมีกำลังกว่า ครั้นว่าตายได้ไปเกิดในนรกอันชื่อเวตรณีนัน ยมบาลอยู่ในเวตรณีนันเทียรย้อมถือไม้ค้อน มีดพร้า หอก ดาบ หลาวแหลน เครื่องฆ่า เครื่องแทง เครื่องยิง เครื่องตีทั้งหลาย ผุ่งนั้นย้อมเหล็กแดงและมีเปลวพุ่งขึ้นไปตั้งไฟฟ้าลุกดั่งนั้นบมิวายแล ยมบาลจึงถือเครื่องทั้งนั้น ไล่ตีฝูงคนนรกด้วย สิ่งนั้น เขาก็เจ็บปวดเวทนานักหนอดทนบมิได้เลย ใน “ศิลาจารึก หลักที่ ๑” สะท้อนให้เห็นการดำเนินชีวิตของชาวไทยในสมัยสุโขทัย ลักษณะของบ้านเมือง สภาพความอุดมสมบูรณ์ สภาพเศรษฐกิจ และสังคม ดังความว่า “ป่าพร้าวก็หลายในเมืองนี้ ปาลางก็หลายในเมืองนี้ หมากม่วงก็หลายในเมืองนี้ หมากขามก็หลายในเมืองนี้” “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอาจกอบ ในไพร่ลู่ทาง เพื่อนจูงวัวไปค้า ขี่ม้าไปขาย ใครจักค้าช้าง ค้า ใครจักใคร่ค้าม้า ค้า...” ในเพลงถ้อยซึ่งเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะจะสะท้อนให้เห็นสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของหนุ่มสาวชาวชนบทว่ามีการตักน้ำ ต่ำข้าว และไปอาบน้ำกันที่ท่าหน้า

เสียตายกระเดื่องตัวพี่เคยดำ เสียตายทำน้ำตัวพี่เคยดัก
 พี่เคยหยุดพุดยีนพัก อยู่กับแม่พวงยุพิน
 พี่เคยขับลำรำร้อง ด้วยกันกับน้องที่ตื่น...ท่า
 พี่เคยตักน้ำหาบ เอามาอาบด้วยกัน
 แก่ห่อขม้นชั้น เอามายืนให้ชู
 พุดกันพลางฝนกันพลาง น้องยังผินหลังให้พี่ดู
 น้องเคยผินหลังให้พี่ทา น้องเคยผินหน้าให้พี่ดู
 มือพี่ฉาบอกชู ตัวน้องยังทำเป็นเฉย
 แม่อย่าซ้ำเลื่องตาชาย มาให้ชูอาลัยแม่เลย...นำ

๖. ภาษาเป็นเครื่องแสดงระดับของชนชั้นหรือความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม ภาษาไทยมีการใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับฐานะบุคคล การใช้ภาษากับเครือญาติ ผู้น้อยพูดกับผู้ใหญ่ การใช้ราชาศัพท์ เป็นต้น

ดังตัวอย่าง คำสรรพนาม

สรรพนามบุรุษที่ ๑ – กู ข้า อ้าว เรา ดิฉัน เตียน ผม ข้าพเจ้า

สรรพนามบุรุษที่ ๒ – มึง เอ็ง ลื้อ เธอ แก่ ตัว นาย คุณ ท่าน

คำกริยา

กิน – ไข้ย แดก สวาปาม ยัด กิน รับ รับประทาน รับประทาน เสวย ฉันท

ตาย – ซี้ ม่องเท่ง ไปสวรรคต สิ้นชีวิต เสียชีวิต ถึงแก่กรรม สวรรคต มรณภาพ

คำในภาษาไทยจึงแสดงให้เห็นวัฒนธรรมไทยที่มีการนับถือผู้อาวุโส แสดงถึงความแตกต่างของระดับชนชั้น หรือแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม

๗. ภาษาสะท้อนให้เห็นที่มาหรือประวัติของวัฒนธรรมในสังคม เช่น

นาฬิกา มากกว่าคำว่า นาฬิกา ซึ่งไทยยืมมาจากภาษาบาลี หมายถึง มะพร้าว คำนี้สะท้อนที่มาของการนับเวลาของคนไทยสมัยโบราณว่าจะใช้กะลามะพร้าวเจาะรูและนำไปลอยน้ำ เมื่อกะลามะพร้าวจมครั้งหนึ่งก็จะเรียกว่า นาฬิกาหนึ่ง ทุ่ม โมง เป็นคำที่เกิดขึ้นจากประเพณีในพระนครซึ่งจะมีหอกลองตั้งไว้กลางเมืองเพื่อตีบอกเวลา กลางวันใช้ฆ้องตีบอกเวลา จึงเรียกว่า “โมง” ตามเสียงฆ้อง ส่วนกลางคืนใช้กลองตีบอกเวลาจึงเรียกว่า “ทุ่ม” ตามเสียงกลอง โกลปิ่นเที่ยง หมายถึง ไม่รู้อะไร สำนวนนี้เกิดจากประเพณีในพระนครสมัยรัชกาลที่ ๕ จะมีการยิงปืนใหญ่ตอนกลางวันบอกเวลาเที่ยง ฉะนั้น ประชาชนที่อยู่ในพระนครจะได้ยินเสียงปืน ส่วนประชาชนที่อยู่ห่างไกลออกไปมากก็จะได้ยิน สำนวน “ไกลปิ่นเที่ยง” จึงเกิดขึ้นจากประเพณีนี้และใช้ในความหมายรวมไปถึงคนชนบทอยู่ห่างไกลความเจริญ ไม่ทันสมัยเหมือนชาวพระนคร ตกฟาก หมายถึง เวลาเกิด เพราะสมัยโบราณคลอดลูกที่บ้าน โดยมีหมอต้าแยะเป็นคนทำคลอด ลูกที่คลอดออกมาจะอยู่บนฟาก (พื้นเรือนสมัยก่อนทำด้วยไม้ไผ่สับเรียกว่า ฟาก) จึงเรียกว่า ตกฟาก อากัพเหมือนปูน หมายความว่า อากัพ ตกอับ ไม่มีวาสนา ไม่เท่าเทียม สำนวนนี้เกิดจากวัฒนธรรมการกินหมากของไทย ซึ่งต้องมีหมาก พลุ และปูน ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญ แต่เวลาเราพูด เราพูดว่า “กินหมาก” หรือ “กินหมากกินพลู” หรือ ภาชนะที่ใส่เราก็เรียกว่า “เขียนหมาก” ตกคำว่า “ปูน” ไป ทั้งที่ปูนก็เป็นส่วนประกอบสำคัญแต่ไม่มีใครเอ่ยถึง ฉะนั้น เมื่อพูดถึงความอากัพ ไม่มีวาสนาจึงเอาปูนมาเปรียบเทียบใช้เป็นสำนวนว่า “อากัพเหมือนปูน”

ลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมการใช้ภาษาไทย

วัฒนธรรมในการใช้ภาษาที่ต้องคำนึงถึง สรุปได้ดังนี้

๑. ภาษาไทยมีระเบียบการใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคล เช่น การใช้ภาษากับสถาบันพระมหากษัตริย์ การใช้ภาษากับวัฒนธรรมด้านศาสนา หรือการใช้ภาษากับวัฒนธรรมการนับถือผู้อาวุโสกว่า

๒. ภาษาไทยมีการใช้ภาษาโดยคำนึงถึงกาลเทศะและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น เรานิยมใช้ภาษาปากคุยกันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน ใช้ภาษากึ่งทางการระหว่างนักศึกษากับอาจารย์หรือเจ้านายกับลูกน้องและภาษาทางการในภาษาในงานพิธี ในโอกาสสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น

๓. การใช้ภาษาต้องมีวิจรรย์ญาณและมีความรอบคอบ

๓.๑ การใช้ภาษาอย่างมีวิจรรย์ญาณ มีดังนี้

-- การใช้ภาษาไทยเฉพาะท้องถิ่น

- การใช้ภาษาไทยกับคนต่างถิ่น
- การใช้ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย
- ๓.๒ การใช้ภาษาอย่างรอบคอบ ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้
  - การใช้ภาษาตามเพศ
  - การใช้ภาษาตามวัย
  - การใช้ภาษาตามอาชีพ
  - การใช้ภาษาตามการศึกษา
  - การใช้ภาษาตามตำแหน่งฐานะทางสังคม
  - การใช้ภาษาตามโอกาส
  - การใช้ภาษาตามความสนิทสนมใกล้ชิด

๔) การใช้ภาษาต้องมีศิลปะ การใช้ภาษาอย่างมีศิลปะ หมายถึงการประดิษฐ์ จัดตกแต่ง เลือกสรร แสดงออก ในทางภาษาเพื่อให้เกิดความงาม ความไพเราะเป็นที่น่าสนใจและชื่นชม

- ใช้ภาษาได้น่าฟัง รื่นหู ไม่ก่อให้เกิดความอึดอัดใจหรือขัดหู
- ใช้ภาษาได้น่าคิด ชวนคิด เสริมสร้างสติปัญญา
- ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัฒนธรรม ไม่หยาบคาย

วัฒนธรรม พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของว่าหมายถึง สิ่งที่ทำให้เจริญงอกงามแก่หมู่คณะ, วิถีชีวิตของหมู่คณะ, ในพระราชบัญญัติวัฒนธรรม พุทธศักราช ๒๔๘๕ หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลม กลืนกว่าหัวหน้าของชาติและศีลธรรมอันดีของประชาชน, ทางวิทยาการ หมายถึง พฤติกรรมและสิ่งที่คนในหมู่ผลิตสร้างขึ้นด้วยการเรียนรู้จากกันและกันและร่วมใจอยู่ในหมู่พวกของตน^๖

พลตรีพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ทรงบัญญัติคำว่า วัฒนธรรม จากคำภาษาอังกฤษว่า Culture ประทานคำอธิบายไว้ว่า วัฒนธรรม หมายถึง ความเจริญ ในทางวิชาความรู้เช่น วิทยาศาสตร์ศิลปวิทยา วรรณคดีศาสนา ตลอดจนขนบธรรมเนียม ประเพณีและจรรยา มารยาท วัฒนธรรมเป็นมรดกแห่งสังคม มีทั้งส่วนจับต้องได้และจับต้องไม่ได้ เช่น กวีนิพนธ์ศิลปะ ขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการก่อร่างสร้างภาพประเพณีปฏิบัติของประชาชาติ^๗

พระยาอนุমানราชชนได้ให้บทนิยามของคำว่า วัฒนธรรม คือ สิ่งที่มีมนุษย์เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือผลิตสร้างขึ้น เพื่อความเจริญงอกงามในวิถีแห่งชีวิตของส่วนรวม ถ่ายทอดกันได้เอาอย่างกันได้คือผลผลิตของส่วนรวมที่มีมนุษย์ได้เรียนรู้มาจากคนแต่ก่อน สืบต่อเป็นประเพณีกันมา คือความรู้สึก ความคิดเห็น ความประพฤติและกิริยาอาการหรือการกระทำใด ๆ ของมนุษย์ในส่วนรวมลงรูปเป็นพิมพ์

^๖ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, ๒๕๔๖).

^๗ กระทรวงการต่างประเทศ, ๑๒๐ ปี พลตรี พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กระทรวงการต่างประเทศ, ๒๕๕๔), หน้า ๗๔.

เดียวกัน และสำแดงออกมาให้ปรากฏเป็นภาษา ศิลปะ ความเชื่อถือ ระเบียบประเพณีเป็นต้น คือมรดกแห่งสังคม ซึ่งสังคมรับและรักษาไว้ให้เจริญงอกงาม เป็นผลิตผลของส่วนรวมที่มนุษย์ได้เรียนรู้มาจากคนแต่ก่อนสืบต่อเป็นประเพณีกันมา^๔

พระเทพเวที (ประยูรย์ ปยุตโต) ได้อธิบายความหมายของวัฒนธรรมเมื่อคราวแสดงปาฐกถาพิเศษ ๑๐๐ ปีของพระยาอนูมานราชชน เรื่อง วัฒนธรรมกับการพัฒนา ไว้เป็นหลายนัยอย่างน่าพิจารณา ดังนี้

วัฒนธรรม เป็นผลรวมของการสั่งสมสิ่งสร้างสรรค์และภูมิธรรมปัญญาที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาของสังคมนั้น ๆ

วัฒนธรรม เป็นการสั่งสมประสบการณ์ความรู้ความสามารถ ภูมิธรรมภูมิปัญญาทั้งหมดที่ได้ช่วยให้มนุษย์ในสังคมนั้น ๆ อยู่รอดและเจริญสืบต่อได้และเป็นอยู่อย่างที่เป็นในบัดนี้

วัฒนธรรม คือผลรวมของทุกสิ่งซึ่งเป็นความเจริญงอกงามที่สังคมนั้น ๆ ได้ทำไว้หรือได้สั่งสมมาจนถึงบัดนี้

วัฒนธรรม เป็นทั้งสิ่งที่ทำให้เจริญงอกงามสืบมาและเป็นเนื้อตัวของความเจริญงอกงามที่มีอยู่ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของความเจริญงอกงามต่อไปตลอดจนเป็นเครื่องวัดระดับความเจริญงอกงามของสังคมนั้น ๆ วัฒนธรรมจึงเป็นมรดกทางสังคมที่สืบทอดความรู้ ความคิดและความเชื่อในสังคมอันเป็นค่านิยมซึ่งแสดงลักษณะเฉพาะที่เรียกว่า เอกลักษณ์

เอกลักษณ์คือ ลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคล หมู่คณะ เช่น ภาษา ศิลปะ สิ่งก่อสร้าง วัฒนาอาราม เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย โดยเอกลักษณ์ของชาติไทยมีหลายประการ ดังนี้

๑. ความไม่หวงแหนสิทธิ
๒. เสรีภาพทางศาสนา
๓. ความรักสงบ
๔. ความพอใจในการประนีประนอม
๕. การไม่แบ่งชั้นวรรณะ
๖. ความไม่กีดกันคนต่างชาติต่างภาษา
๗. ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
๘. ความเกรงใจ
๙. ความรักสนุก
๑๐. การคำนึงถึงกาลเทศะ

ค่านิยม หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ความภาคภูมิใจ ความรังเกียจ ความละอายที่มีต่อการกระทำใด ๆ หรือพฤติกรรมของกลุ่มใด ค่านิยมเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา

^๔ พระยาอนูมานราชชน, รวมเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม, (กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร, ๒๕๓๑), หน้า ๔๕-๔๘.

คุณธรรม หมายถึง ความดีงามที่มีอยู่ในตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่งอันเกิดจากการที่บุคคลนั้นได้รับการปลูกฝังหรือได้เห็นจากสิ่งแวดล้อม คุณธรรมเป็นนามธรรมที่ยากแก่การเข้าใจเพราะไม่ปรากฏหรือแสดงออกเป็นรูปลักษณ์แต่จะแสดงออกในรูปพฤติกรรมของบุคคล

สถาบัน หมายถึง องค์กรที่รับผิดชอบเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะใช้ในความหมายทางวิชาการว่า กฎเกณฑ์และประเพณีที่เกี่ยวข้องกับหมู่ชนซึ่งสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์แก่หมู่คณะ เช่น สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันครอบครัว เป็นต้น

๒.๓.๖ ภาษาสะท้อนวัฒนธรรม

๑. นิยมคำสัมผัสคล้องจองตั้งข้อความที่ปรากฏในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง
๒. มีคำซึ่งแสดงฐานะบุคคลตามวัฒนธรรมไทย คือ พระมหากษัตริย์ พระภิกษุ พระบรมวงศานุวงศ์สุภาพชน วัฒนธรรมในการใช้ภาษาซึ่งแตกต่างกันตามฐานะของบุคคล
๓. ภาษาไทยแต่ดั้งเดิมใช้คำไทยแท้ซึ่งเป็นคำพยางค์เดี่ยวโดด ๆ ต่อมาได้รับอิทธิพลจากภาษาบาลีสันสกฤตและเขมร จึงเปลี่ยนแปลงการใช้คำแต่จะยังใช้คำไทยแท้ในภาษาพูด เช่น บุตรใช้แทนลูก, บิดามารดาใช้แทนพ่อแม่, สามีภรรยาใช้แทนผัวเมีย, โคน กระบือ ใช้แทน วัวควาย, เผาศพ ฃาปนกิจศพ ใช้แทนเผาผี เก็บอัฐิใช้แทนเก็บกระดูก
๔. ภาษาไทยมีคำที่แสดงลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับรสอาหาร เช่น รสขื่น รสฝาด รสกร่อย รสจืด รสเปรี้ยว รสมัน รสหวาน
๕. ภาษาไทยมีคำที่มีความหมายเฉพาะสื่อสารเป็นที่เข้าใจเช่น ทางดนตรีนาฏศิลป์
๖. มีคำแสดงความลดหลั่นชั้นเชิง เช่น คำเรียกญาติ คำสรรพนาม คำราชาศัพท์
๗. มีคำสรรพนามที่ใช้ในการสื่อสาร เช่น คำบอกอาชีพ คำเรียกญาติ
๘. มีคำบอกความละเอียด เช่น รสอาหาร สีส

๒.๓.๗ ภาษาสัมพันธ์กับวัฒนธรรม

๑. การใช้คำราชาศัพท์
  ๒. ระดับภาษา
  ๓. การใช้คำรื่นหู
- ภาษามาตรฐาน คือ ภาษาราชการ เพราะได้รับการกำหนดให้ใช้ตรงกันทั่วประเทศ สำหรับในประเทศไทยกำหนดให้ใช้ภาษากรุงเทพฯ เป็นภาษามาตรฐาน
- ภาษาถิ่น ภาษาที่ใช้พูดกันในห้องถิ่นต่าง ๆ สำหรับภาษาถิ่นในประเทศไทย แบ่งกว้าง ๆ ตามสภาพภูมิศาสตร์ภาษาเหนือ ภาษาอีสาน ภาษาใต้หรือภาษาปักษ์ใต้ภาษาภาคกลาง

๒.๓.๘ ภาษากับการปลูกฝังคุณธรรม

ลักษณะเด่นของวัฒนธรรมไทยปรากฏหลายด้านทั้งด้านจิตใจ ศิลปกรรม ระเบียบ ประเพณี สถาบันสังคม การละเล่นมหรสพ ด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น การสนทนา การพูดในโอกาสต่าง ๆ การใช้ภาษาของสื่อมวลชนเพื่อการสั่งสอนเพื่อการสร้างสรรค์

ภาษามีส่วนสำคัญในการปลูกฝังวัฒนธรรมทั้งในด้านการดำรงวัฒนธรรม การสืบทอดและการพัฒนาวัฒนธรรมโดยการพูดสั่งสอน การจัดบันทึกและผ่านวรรณคดีวรรณกรรม

๒.๔ ข้อมูลของจังหวัดบุรีรัมย์

๒.๔.๑ สภาพทั่วไปของจังหวัดบุรีรัมย์

ภูมิศาสตร์ ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๔ องศา ๑๕ ลิปดาเหนือกับ ๑๕ องศา ๔๕ ลิปดาเหนือ เส้นแวงที่ ๑๐๒ องศา ๓๐ ลิปดากับ ๑๐๓ องศา ๔๕ ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ประมาณ ๔๑๒ กิโลเมตร ทางรถไฟประมาณ ๓๗๖ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดและประเทศใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดสุรินทร์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสุรินทร์

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดสระแก้ว และประเทศกัมพูชา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา

จังหวัดบุรีรัมย์ มีเนื้อที่รวม ๑๐,๓๒๒,๘๘๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๖,๔๕๑,๑๗๘,๑๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๑ ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ ๒.๐๑ ของพื้นที่ประเทศ

ภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง พื้นที่ลาดจากทิศใต้ลงไปทิศเหนือ พื้นที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นน้อยเป็นที่ราบขั้นบันไดช่องเขาเกิดจากภูเขาไฟระเบิดเมื่อประมาณเก้าแสนถึงหนึ่งล้านปีเศษ ทำให้จังหวัดบุรีรัมย์มีลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญได้แก่ พื้นที่สูงและภูเขาทางตอนใต้, พื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้นตอนกลางของจังหวัด และพื้นที่ราบลุ่มตอนเหนือริมฝั่งแม่น้ำมูล

แหล่งน้ำที่สำคัญในจังหวัดบุรีรัมย์ มีดังต่อไปนี้

ที่	แหล่งน้ำ	อำเภอ	ความจุ (ล้านลูกบาศก์ เมตร)
๑	เขื่อนลำนางรอง	โนนดินแดง	๑๒๑
๒	อ่างเก็บน้ำลำจังหัน	ละหานทราย	๓๖
๓	อ่างเก็บน้ำห้วยตลาด	เมืองบุรีรัมย์	๒๗.๘

ที่	แหล่งน้ำ	อำเภอ	ความจุ (ล้านลูกบาศก์ เมตร)
๔	อ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก	เมืองบุรีรัมย์	๒๗.๒
๕	อ่างเก็บน้ำลำปะเทีย	ละหานทราย	๒๕.๔
๖	อ่างเก็บน้ำห้วยยาง	หนองกี่	๑๓.๘
๗	อ่างเก็บน้ำห้วยสวาย	กระสัง	๑๓.๕
๘	อ่างเก็บน้ำห้วยเมฆา	บ้านกรวด	๔.๖
๙	อ่างเก็บน้ำห้วยทะเลอก	นางรอง	๓.๕
๑๐	ฝายกุดชุมแสง	สตึก	๓.๐
๑๑	อ่างเก็บน้ำคลองมะนาว	โนนดินแดง	๒.๖
๑๒	อ่างเก็บน้ำหนองตาหมู่	นางรอง	๒.๒
๑๓	ฝายบ้านยางน้อย	พุทไธสง	๑.๗
๑๔	อ่างเก็บน้ำห้วยชีหนู	ลำปลายมาศ	๑.๕
๑๕	อ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่	ลำปลายมาศ	๑.๓
๑๖	อ่างเก็บน้ำห้วยน้อย	ลำปลายมาศ	๑.๒
๑๗	ฝายบ้านไพศาล	ประโคนชัย	๑.๒

ภูมิอากาศ

ภูมิอากาศในจังหวัดบุรีรัมย์ มีอยู่ ๓ ฤดู คือ

ฤดูร้อน ปลายเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม มีอุณหภูมิสูงสุด ๓๖ องศาเซลเซียส ในเดือนเมษายน

ฤดูฝน เดือนมิถุนายน - กันยายน เนื่องจากมีเทือกเขาพนมดงรักขวางกั้นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จึงได้รับปริมาณน้ำฝนไม่มากนัก

ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนตุลาคม - มกราคม มีอากาศหนาว และแห้งแล้ง อุณหภูมิต่ำสุด ๑๑ องศาเซลเซียส

ความหลากหลายทางชีวภาพ

ในจังหวัดบุรีรัมย์ สามารถพบนกที่หายากได้หลายสายพันธุ์ แหล่งดูนกที่สำคัญมักอยู่บริเวณอ่างเก็บน้ำ เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติ อาทิ อ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก, อ่างเก็บน้ำห้วยตลาด และอ่างเก็บน้ำสนามบิน โดยเฉพาะที่อ่างเก็บน้ำสนามบินนั้น สามารถพบนกใกล้สูญพันธุ์หลายชนิด เช่น นกปากห่าง, นกนกกปากห่าง, นกกาน้ำเล็ก และนกกกระจาบทอง เป็นต้น นกเหล่านี้สามารถพบได้ในช่วงฤดูฝน แม้ว่าจะไม่ใช่ฤดูที่นกอพยพก็ตาม

ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ค้นพบนกกระเรียนพันธ์ไทยซึ่งคาดว่าสูญพันธุ์จากธรรมชาติมาแล้ว ๕๐ ปี ที่พื้นที่ชุ่มน้ำหน่วยพิทักษ์ป่าห้วยแสงเหนือ

นอกจากนั้นบริเวณตอนใต้ของจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นพื้นที่เทือกเขา เป็น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ และอุทยานแห่งชาติตาพระยา อันเป็นส่วนหนึ่งของผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่มรดกโลกทางธรรมชาติ มีสัตว์ป่าหายากหลายชนิดอาศัย เป็นแหล่งกำเนิดแม่น้ำลำธารหลายสาย ไหลลงแม่น้ำมูล อันเป็นแม่น้ำสำคัญของภาคอีสาน ที่ไหลผ่านจังหวัดบุรีรัมย์

การเมืองการปกครอง

การปกครองส่วนภูมิภาค

การปกครองแบ่งออกเป็น ๒๓ อำเภอ ๑๘๙ ตำบล ๒,๒๑๒ หมู่บ้าน ซึ่งอำเภอทั้ง ๒๓ อำเภอมีดังนี้

รูปภาพที่ ๒๑ แผนที่จังหวัดบุรีรัมย์

ชั้น	หมายเลข	อำเภอ	ประชากร (พ.ศ. ๒๕๕๗)	พื้นที่ (ตร.กม.)	ความ หนาแน่น (คน/ตร.กม.)	รหัสไปรษณีย์
๑	๑	เมืองบุรีรัมย์	๒๑๗,๗๑๕	๗๑๘.๒๓๕	๓๐๓.๑๒	๓๑๐๐๐
๒	๒	คูเมือง	๖๗,๔๒๐	๔๔๒.๐๐๐	๑๕๒.๕๓	๓๑๑๙๐
๒	๓	กระสัง	๑๐๔,๙๔๙	๖๕๒.๗๐๐	๑๖๐.๗๙	๓๑๑๖๐
๑	๔	นางรอง	๑๑๒,๖๔๑	๗๖๙.๘๐๐	๑๔๖.๓๒	๓๑๑๑๐
๒	๕	หนองกี่	๖๙,๙๙๒	๓๘๕.๐๐๐	๑๘๑.๗๙	๓๑๒๑๐
๓	๖	ละหานทราย	๗๒,๙๕๐	๗๓๕.๐๐๐	๙๙.๒๕	๓๑๑๗๐
๑	๗	ประโคนชัย	๑๓๖,๒๓๒	๘๙๐.๑๒๑	๑๕๓.๐๔	๓๑๑๔๐
๒	๘	บ้านกรวด	๗๖,๐๕๒	๕๘๓.๙๐๐	๑๓๐.๒๔	๓๑๑๘๐
๒	๙	พุทไธสง	๔๖,๗๓๘	๓๓๐.๐๐๐	๑๔๑.๖๓	๓๑๑๒๐
๑	๑๐	ลำปลายมาศ	๑๓๔,๒๗๔	๘๐๒.๕๐๐	๑๖๗.๓๑	๓๑๑๓๐
๑	๑๑	สตึก	๑๑๑,๗๗๔	๘๐๓.๐๐๐	๑๓๙.๑๙	๓๑๑๕๐

ชั้น	หมายเลข	อำเภอ	ประชากร (พ.ศ. ๒๕๕๗)	พื้นที่ (ตร.กม.)	ความ หนาแน่น (คน/ตร.กม.)	รหัสไปรษณีย์
๔	๑๒	ปะคำ	๔๕,๓๗๖	๒๙๖.๐๒๙	๑๕๓.๒๘	๓๑๒๒๐
๔	๑๓	นาโพธิ์	๓๓,๐๘๐	๒๕๕.๐๐๐	๑๒๙.๗๒	๓๑๒๓๐
๓	๑๔	หนองหงส์	๔๙,๙๘๗	๓๓๕.๐๐๐	๑๔๙.๒๑	๓๑๒๔๐
๔	๑๕	พลับพลาชัย	๔๔,๒๙๓	๓๐๖.๖๗๐	๑๔๔.๔๓	๓๑๒๕๐
๔	๑๖	ห้วยราช	๓๗,๒๑๖	๑๘๒.๑๒๐	๒๐๔.๓๔	๓๑๐๐๐
๔	๑๗	โนนสุวรรณ	๒๔,๙๗๔	๑๘๙.๖๓๐	๑๓๑.๖๙	๓๑๑๑๐
๔	๑๘	ชำนิ	๓๔,๘๒๕	๒๔๒.๐๐๐	๑๔๓.๙๐	๓๑๑๑๐
๔	๑๙	บ้านใหม่ไชย พจน์	๒๗,๐๔๖	๑๗๕.๐๐๐	๑๕๔.๕๔	๓๑๑๒๐
๓	๒๐	โนนดินแดง	๒๘,๑๒๐	๔๔๘.๐๐๐	๖๒.๗๖	๓๑๒๖๐
๔	๒๑	บ้านด่าน	๓๐,๙๐๘	๑๕๙.๑๐๐	๑๙๔.๒๖	๓๑๐๐๐
๔	๒๒	แคนดง	๓๒,๙๕๕	๒๙๘.๐๐๐	๑๑๐.๕๘	๓๑๑๕๐
๔	๒๓	เฉลิมพระเกียรติ	๔๐,๑๒๘	๓๔๙.๖๙๐	๑๑๔.๗๕	๓๑๑๑๐, ๓๑๑๗๐
รวม			๑,๕๗๙,๒๔๘	๑๐,๓๒๒.๘๘๕	๑๕๒.๖๙	

ตารางที่ ๒.๑ จำนวนประชากร

การปกครองส่วนท้องถิ่น

ประกอบด้วย ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด, ๓ เทศบาลเมือง, ๖๐ เทศบาลตำบล และ ๑๔๖ องค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีรายชื่อเทศบาลดังนี้

อำเภอเมือง เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ เทศบาลเมืองชุมเห็ด เทศบาลตำบลอิสาน เทศบาลตำบลหลักเขต เทศบาลตำบลหนองดาด เทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอนางรอง เทศบาลเมืองนางรอง	อำเภอประโคนชัย เทศบาลตำบลประโคนชัย เทศบาลตำบลแสงโสม เทศบาลตำบลโคกม้า เทศบาลตำบลเขาคอก อำเภอบ้านกรวด เทศบาลตำบลบ้านกรวด เทศบาลตำบลตลาดนิคม ปราสาท	อำเภอหนองหงส์ เทศบาลตำบลหนองหงส์ เทศบาลตำบลห้วยหิน อำเภอพลับพลาชัย เทศบาลตำบลพลับพลาชัย เทศบาลตำบลจันทุม เทศบาลตำบลโคกขมิ้น อำเภอห้วยราช เทศบาลตำบลห้วยราช
--	--	---

<p>เทศบาลตำบลทุ่งแสงทอง</p> <p>อำเภอคูเมือง</p> <p>เทศบาลตำบลคูเมือง</p> <p>เทศบาลตำบลหินเหล็กไฟ</p> <p>อำเภอกระสัง</p> <p>เทศบาลตำบลกระสัง</p> <p>เทศบาลตำบลสองชั้น</p> <p>เทศบาลตำบลหนองเต็ง</p> <p>เทศบาลตำบลอุดมธรรม</p> <p>อำเภอหนองกี่</p> <p>เทศบาลตำบลหนองกี่</p> <p>เทศบาลตำบลศาลเจ้าพ่อขุนศรี</p> <p>เทศบาลตำบลดอนอะราง</p> <p>อำเภอละหานทราย</p> <p>เทศบาลตำบลละหานทราย</p> <p>เทศบาลตำบลตาจิง</p> <p>เทศบาลตำบลหนองแวง</p> <p>เทศบาลตำบลสำโรงใหม่</p> <p>เทศบาลตำบลหนองตะครอง</p>	<p>เทศบาลตำบลบ้านกรวด</p> <p>ปัญญาวัดน์</p> <p>เทศบาลตำบลหนองไม้งาม</p> <p>เทศบาลตำบลจันทบเพชร</p> <p>เทศบาลตำบลโนนเจริญ</p> <p>เทศบาลตำบลบึงเจริญ</p> <p>เทศบาลตำบลปราสาท</p> <p>อำเภอพุทไธสง</p> <p>เทศบาลตำบลพุทไธสง</p> <p>อำเภอลำปลายมาศ</p> <p>เทศบาลตำบลลำปลายมาศ</p> <p>เทศบาลตำบลทะเลเมนชัย</p> <p>อำเภอสตึก</p> <p>เทศบาลตำบลสตึก</p> <p>เทศบาลตำบลศรีสตึก</p> <p>เทศบาลตำบลดอนมนต์</p> <p>เทศบาลตำบลสะแก</p> <p>อำเภอปะคำ</p> <p>เทศบาลตำบลปะคำ</p> <p>อำเภอนาโพธิ์</p> <p>เทศบาลตำบลนาโพธิ์</p>	<p>เทศบาลตำบลโคกเหล็ก</p> <p>เทศบาลตำบลสามแวง</p> <p>อำเภอโนนสุวรรณ</p> <p>เทศบาลตำบลโนนสุวรรณ</p> <p>เทศบาลตำบลโกรกแก้ว</p> <p>อำเภอขำนิ</p> <p>เทศบาลตำบลขำนิ</p> <p>เทศบาลตำบลหนองปล่อง</p> <p>อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์</p> <p>เทศบาลตำบลบ้านใหม่ไชยพจน์</p> <p>อำเภอโนนดินแดง</p> <p>เทศบาลตำบลโนนดินแดง</p> <p>อำเภอบ้านด่าน</p> <p>เทศบาลตำบลบ้านด่าน</p> <p>เทศบาลปราสาท</p> <p>อำเภอแคนดง</p> <p>เทศบาลตำบลแคนดง</p> <p>อำเภอเฉลิมพระเกียรติ</p> <p>เทศบาลตำบลพนมรุ้ง</p> <p>เทศบาลตำบลยายแยมวัฒนา</p> <p>เทศบาลตำบลถาวร</p>
---	--	---

ตารางที่ ๒.๒ จำนวนอำเภอของจังหวัดบุรีรัมย์

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

จังหวัดบุรีรัมย์มีพรมแดนติดกับประเทศกัมพูชาทางทิศใต้ โดยมีพรมแดนทั้งทางธรรมชาติและ การค้าทั้งหมด ๒ แห่ง ได้แก่

๑. ช่องโอบก ตั้งอยู่ที่บ้านสายโท ๑ ตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด ช่องโอบกมีลักษณะ เหมือนหน้าผา ด้านล่างเป็นหมู่บ้านของประเทศกัมพูชา ในระหว่างทางเป็นผืนป่าในเขตอุทยานแห่งชาติ ตาพระยาซึ่งเป็นหนึ่งในเขตผืนป่ามรดกโลก

๒. ช่องสายตะกู ตั้งอยู่ในอำเภอบ้านกรวด ตรงข้ามกับจ๊อบโจกี อำเภอบันเตียอัมปิล จังหวัดอุดร มีชัย ปัจจุบันได้เปิดเป็นจุดผ่อนปรนเพื่อให้ชาวบ้านสามารถค้าขายและแลกเปลี่ยนสินค้าได้

เศรษฐกิจ

ในปัจจุบัน ทั้งเกษตรกรรม, อุตสาหกรรม และพาณิชยกรรมต่าง ๆ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ได้เจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ในด้านการเกษตร พืชผลผลิตที่สำคัญของบุรีรัมย์ ได้แก่ ข้าว (มากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ ไร่), อ้อย (มากกว่า ๕,๐๐๐ ไร่), ยางพารา (มากกว่า ๕๐,๐๐๐ ไร่) และพืชอื่น ๆ ในสัดส่วนน้อย ส่วนในด้านอุตสาหกรรม แหล่งอุตสาหกรรมหลักของบุรีรัมย์อยู่ที่อำเภอเมืองบุรีรัมย์ ส่วนแหล่งอุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้แก่ที่อำเภอนางรอง, ลำปลายมาศ และสตึก

การขนส่งทางบก ทางหลวงแผ่นดิน

Thai Highway-๒๔.svg ทล.๒๔ ผ่านอำเภอหนองกี่, อำเภอนางรอง, อำเภอเฉลิมพระเกียรติ และอำเภอประโคนชัย

Thai Highway-๒๒๖.svg ทล.๒๒๖ ผ่านอำเภอลำปลายมาศ, อำเภอเมืองบุรีรัมย์ และอำเภอกระสัง

Thai Highway-๒๑๙.svg ทล.๒๑๙ ผ่านอำเภอสตึก, อำเภอบ้านด่าน และอำเภอเมืองบุรีรัมย์

Thai Highway-๒๑๘.svg ทล.๒๑๘ ผ่านอำเภอเมืองบุรีรัมย์ และอำเภอนางรอง

Thai Highway-๒๒๔.svg ทล.๒๒๔ ผ่านอำเภอปะคำ, อำเภอละหานทราย และอำเภอบ้านกรวด

Thai Highway-๓๔๘.svg ทล.๓๔๘ ผ่านอำเภอนางรอง, อำเภอปะคำ และอำเภอโนนดินแดง

Thai Highway-๒๐๒.svg ทล.๒๐๒ ผ่านอำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ และอำเภอพุทไธสง

Thai Highway-๒๐๗.svg ทล.๒๐๗ ผ่านเฉพาะอำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์

Thai Highway-๒๐๗๔.svg ทล.๒๐๗๔ ผ่านอำเภอเมืองบุรีรัมย์, อำเภอคูเมืองและอำเภอพุทไธสง

Thai Highway-๒๔๔๕.svg ทล.๒๔๔๕ ผ่านอำเภอเมืองบุรีรัมย์, อำเภอประโคนชัย และอำเภอบ้านกรวด

Thai Highway-๒๒๐๘.svg ทล.๒๒๐๘ ผ่านอำเภอกระสัง, อำเภอพลับพลาชัย และอำเภอประโคนชัย

Thai Highway-๒๒๒๖.svg ทล.๒๒๒๖ ผ่านอำเภอแคนดง และอำเภอสตึก

Thai Highway-๒๐๗๓.svg ทล.๒๐๗๓ ผ่านอำเภอลำปลายมาศ, อำเภอชำนิ และอำเภอนางรอง

Thai Highway-๒๑๖๖.svg ทล.๒๑๖๖ ผ่านอำเภอลำปลายมาศ, อำเภอหนองหงส์ และอำเภอหนองกี่

ทางหลวงชนบท บร.๒๐๑๖ ผ่านอำเภอนางรอง และอำเภอโนนสุวรรณ

ทางหลวงชนบท บร.๓๐๔๘ ผ่านอำเภอเมืองบุรีรัมย์ และอำเภอห้วยราช

ทางหลวงชนบท บร.๔๐๓๑ ผ่านอำเภอพุทไธสง และอำเภอนาโพธิ์

รถโดยสารประจำทาง

การเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางจากกรุงเทพมหานครมายังจังหวัดบุรีรัมย์ สามารถขึ้นรถได้ที่สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพ และลงที่สถานีขนส่งจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้ให้บริการ อาทิ กิจการทัวร์, บริษัทขนส่ง จำกัด, ศิริรัตนพลทัวร์, นครชัยแอร์ นอกจากนี้ยังมีรถโดยสารจากกรุงเทพฯ มายังอุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้งโดยตรง

นอกจากเส้นทางกรุงเทพฯ - บุรีรัมย์ และกรุงเทพฯ - พนมรุ้ง แล้ว ยังมีเส้นทางจากจังหวัดบุรีรัมย์ไปยังจังหวัดอื่น ๆ และภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย

จังหวัดบุรีรัมย์มีสถานีขนส่งผู้โดยสารหลัก ๓ แห่ง ได้แก่

สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินการโดย เทศบาลเมืองบุรีรัมย์

สถานีขนส่งผู้โดยสารอำเภอนางรอง ดำเนินการโดย บริษัท นางรองอุตสาหกรรม จำกัด

สถานีขนส่งผู้โดยสารอำเภอประโคนชัย ดำเนินการโดย บริษัท แสงสมชัย จำกัด

ระบบขนส่งในเขตเมือง

ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ มีรถสองแถวสีชมพูให้บริการทั้งหมด ๒ สาย ดังนี้
สายตลาดเทศบาล - เขากระโดง ขึ้นรถได้ที่สถานีรถไฟบุรีรัมย์ โรงพยาบาลบุรีรัมย์ และสถานีขนส่ง
สาย บขส.เก่า - บิ๊กซี - แม็คโคร ขึ้นรถได้ที่สถานีขนส่งจังหวัดบุรีรัมย์

รถไฟ

จังหวัดบุรีรัมย์มีสถานีรถไฟตามเส้นทางรถไฟสายนครราชสีมา-อุบลราชธานี ผ่านอำเภอต่าง ๆ ได้แก่ ลำปลายมาศ, เมืองบุรีรัมย์, ห้วยราช และกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์มีสถานีรถไฟทั้งหมด ๔ แห่ง และที่หยุดรถ ๑ แห่ง และมีทางแยกไปลานเก็บหินโรงโม่หินศิลาชัย ระยะทาง ๘ กิโลเมตร

สถานีรถไฟบุรีรัมย์เป็นสถานีรถไฟประจำจังหวัด ขบวนรถที่ให้บริการอาทิ รถด่วนพิเศษอีสานวัฒนา (ขบวนที่ ๒๓), รถด่วนพิเศษดีเซลรางที่ ๒๑, รถด่วนที่ ๖๗, รถด่วนดีเซลรางที่ ๗๑ นอกจากนี้ยังมีขบวนรถเร็วซึ่งวิ่งระหว่างกรุงเทพฯ - อุบลราชธานี และขบวนรถท้องถิ่น วิ่งระหว่างนครราชสีมา - อุบลราชธานี

ทางอากาศ

ท่าอากาศยานบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ที่อำเภอสตึก สายการบินที่ให้บริการจากท่าอากาศยานดอนเมือง ได้แก่ ไทยแอร์เอเชีย และนกแอร์ ในอนาคตมีแผนพัฒนาท่าอากาศยานบุรีรัมย์เป็นท่าอากาศยานนานาชาติ

๒.๔.๒ ประวัติศาสตร์ของจังหวัดบุรีรัมย์

บุรีรัมย์เป็นเมืองแห่งความรื่นรมย์ตามความหมายของชื่อเมืองที่น่าอยู่สำหรับคนในท้องถิ่นและเป็นเมืองที่น่ามาเยือนสำหรับคนต่างถิ่น เมืองปราสาทหินในเขตจังหวัดบุรีรัมย์มากมีไปด้วย ปราสาทหินใหญ่น้อย อันหมายถึงความรุ่งเรืองมาแต่อดีต จากการศึกษาของนักโบราณคดีพบหลักฐานการอยู่อาศัยของมนุษย์มาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยทราวดี และที่สำคัญที่สุดพบกระจายอยู่ทั่วไปในจังหวัดบุรีรัมย์มาก คือ หลักฐานทางวัฒนธรรมของเขมรโบราณ ซึ่งมีทั้งปราสาทอิฐ และปราสาทหินเป็นจำนวนมากกว่า ๖๐ แห่ง รวมทั้งได้พบแหล่งโบราณคดีที่สำคัญ คือ เต่าเผา, ภาชนะดินเผา และภาชนะดินเผาแบบที่เรียกว่าเครื่องถ้วยเขมร ซึ่งกำหนดอายุได้ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๕-๑๘ อยู่ทั่วไป และพระพุทธรูปมหาปรัชญาปารมิตตา หลังจากสมัยของวัฒนธรรมขอมหรือเขมรโบราณ แล้วหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดบุรีรัมย์ เริ่มมีขึ้นอีกครั้งตอนปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยปรากฏชื่อว่าเป็นเมืองเก่า และปรากฏชื่อต่อมาในสมัยกรุงธนบุรีถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ว่าบุรีรัมย์มีฐานะเป็นเมืองหนึ่ง และรู้จักในนามเมืองแปะจนถึง พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้มีการจัดระเบียบราชการบริหารส่วนภูมิภาคใหม่ จึงได้ชื่อเป็นจังหวัดบุรีรัมย์มาจนถึงปัจจุบันนี้ชื่อเมืองบุรีรัมย์ ไม่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา และธนบุรี เฉพาะชื่อเมืองอื่น ซึ่งปัจจุบันเป็นอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ เมืองนางรอง, เมืองพุทไธสง และเมืองประโคนชัย พ.ศ. ๒๓๑๙

รัชสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช กรุงธนบุรี กรมการเมืองนครราชสีมา มีใบบอกเข้ามาว่า พระยานางรองคบคิดเป็น กบฏร่วมกับเจ้าโอ, เจ้าอิน และอุปฮาดเมืองจำปาศักดิ์ จึงโปรดให้พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เมื่อยังดำรงตำแหน่ง เจ้าพระยาจักรีเป็นแม่ทัพไปปราบจับตัวพระยานางรองประหารชีวิตและสมทบเจ้าพระยาสุรสีห์ (สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท) คุมกองทัพหัวเมืองฝ่ายเหนือยกไปตีเมือง จำปาศักดิ์, เมืองโขง และเมืองอัตตะปือ ได้ทั้ง ๓ เมือง ประหารชีวิต เจ้าโอ, เจ้าอิน และอุปฮาด เมืองจำปาศักดิ์ แล้วเกลี้ยกล่อมเมืองต่าง ๆ ใกล้เคียงให้สวามิภักดิ์ ได้แก่ เขมรป่าดง, ตะลุง, สุรินทร์, สังขะและเมืองขุขันธ์ รวบรวมผู้คนตั้งเมืองขึ้นในเขตขอม เรียกว่า เมืองแปะ แต่งตั้งบุรีรัมย์และให้บุตรเจ้าเมืองผไทสมันต์แห่งพุทไธสงเป็นเจ้าเมืองคนแรก

ต่อมาประมาณ พ.ศ. ๒๔๔๐-๒๔๔๑ เมืองบุรีรัมย์ได้กลับไปขึ้นกับมณฑลนครราชสีมาเรียกว่า "บริเวณนางรอง" ประกอบด้วย เมืองบุรีรัมย์ นางรอง รัตนบุรี ประโคนชัย และพุทไธสง พ.ศ. ๒๔๔๒ มีประกาศเปลี่ยนชื่อ ในคราวนี้เปลี่ยนชื่อ บริเวณนางรองเป็น "เมืองนางรอง"มีฐานะเป็นเมืองจัตวา ตั้งที่ว่าการอยู่ที่เมืองบุรีรัมย์ แต่ตราตำแหน่งเป็นตราผู้ว่าการนางรอง กระทรวงมหาดไทยจึงได้ประกาศเปลี่ยนชื่อเมืองเป็น "บุรีรัมย์" และเปลี่ยนตราตำแหน่งเป็นผู้ว่าราชการเมืองบุรีรัมย์ ตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๔๔ เป็นต้นมา

พ.ศ. ๒๔๕๐ กระทรวงมหาดไทยปรับปรุงหัวเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้มณฑลนครราชสีมาประกอบด้วย ๓ เมือง ๑๗ อำเภอ คือเมืองนครราชสีมา ๑๐ อำเภอ, เมืองชัยภูมิ ๓ อำเภอ และเมืองบุรีรัมย์ ๔ อำเภอ ซึ่งได้แก่ นางรอง, พุทไธสง, ประโคนชัย (ตะลุง) และรัตนบุรี (ปัจจุบันขึ้นกับจังหวัดสุรินทร์)

ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. ๒๔๗๖ ขึ้น ยุบมณฑลนครราชสีมา จัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคออกเป็นจังหวัดและอำเภอ เมืองบุรีรัมย์จึงมีฐานะเป็น จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

๒.๔.๓ สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดบุรีรัมย์

การท่องเที่ยวอำเภอเมืองบุรีรัมย์ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ เป็นสถานที่จัดแสดงโบราณวัตถุ และเป็นแหล่งค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เปิดเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๖ พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เป็นพระบรมราชานุสาวรีย์ที่ชาวบุรีรัมย์ได้ร่วมกันสร้างขึ้น ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณแก่ผู้สถาปนาเมืองบุรีรัมย์ และเพื่อเป็นอนุสรณ์สักการะ รวมทั้งศูนย์รวมจิตใจที่แสดงถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยและราชวงศ์จักรี บ้านโนนสำราญ หมู่บ้านท่องเที่ยวของจังหวัดบุรีรัมย์ มีการทอผ้าไหมเพื่อจัดจำหน่าย วนอุทยานเขากระโดง ตั้งอยู่ที่บ้านน้ำซับ ตำบลเสม็ด อติตริฐักกันในเรื่อง "พนมกระดอง" มีความหมายว่า "ภูเขากระดองเต่า" เพราะคล้ายกระดองเต่า ซึ่งต่อได้เรียกเพี้ยนเป็น "กระโดง" บนยอดเขามีพระสุภัทรบพิตร ซึ่งเป็นพระพุทธรูปก่ออิฐฉาบปูนขนาดใหญ่ หน้าตักกว้าง ๑๒ เมตร ฐานยาว ๑๔ เมตร สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ เดิมองค์พระเป็นสีขาว แต่เมื่อโดนแดดทำให้คล้ายสีดำ จึงแก่เป็นสีทอง นอกจากนี้ยังมีบันไดนาคราช, พระพุทธรูปจำลอง, ปราสาทเขากระโดง, ปากปล่องภูเขาไฟ และอ่างเก็บน้ำเขากระโดง (อ่างเก็บน้ำจุฬาลงกรณ์) บริเวณหน้าที่ทำการวนอุทยาน อ่างเก็บน้ำห้วยตลาด เป็นแหล่งดูนกน้ำแห่งหนึ่งของจังหวัดบุรีรัมย์ มีพื้นที่ ๔,๔๓๔ ไร่ มีนกกระสาปากเหลืองอาศัยอยู่ นอกจากนี้ยังพบนกกระสาดำ, นกกาบบัว, นกอ้ายจั่ว, เป็ดเทา และนกน้ำต่าง ๆ อีกมากมาย อ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก เป็นทะเลสาบน้ำจืดขนาดใหญ่ สร้างขึ้นเพื่อการชลประทานและการประปา มีพื้นที่ ๓,๘๗๖ ไร่ อยู่ในตำบลบ้านบัว ตำบลเสม็ด และตำบลสะแกโพรง มีไม้พื้นเมืองยืนต้น นกประจำถิ่น และนกอพยพตามฤดูกาลเป็นจำนวนมากกว่า ๑๗๐ ชนิดข้างอารีนา (เดิมคือ ไอ-โมบาย สเตเดียม) เป็นสนามฟุตบอลที่ได้มาตรฐานแห่งแรกและแห่งเดียวในประเทศไทยที่ไม่มีลู่วิ่งคั่นสนามและผ่านมาตรฐานสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ (FIFA) สามารถจัดการแข่งขันระดับชาติได้ เป็นสนามที่สวยงามอีกแห่งหนึ่งของเมืองไทย ปัจจุบันเป็นสนามเหย้าของทีมบุรีรัมย์ ยูไนเต็ด ช้าง อินเตอร์เนชั่นแนล เซอร์กิต เป็นสนามแข่งรถมาตรฐานสมาพันธ์รถยนต์นานาชาติ และเป็นสนามแข่งรถที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย บุรีรัมย์คาสเซิล เป็นแหล่งการค้าแห่งใหม่ของบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ระหว่างข้างอารีนา กับข้างเซอร์กิต มีปราสาทหินพนมรุ้งจำลอง สวนควะ ๑๒ และมีร้านค้า ร้านอาหารต่าง ๆ

อำเภอลำปลายมาศ อุทยานลำน้ำมาศ พระธาตุทะเลเม่นชัย สะพานไม้หนองผอง บ้านสวนพืชรักเร่

อำเภอหนองหงส์ พิพิธภัณฑสถานเมืองฝ้าย สวนไทรงาม พิพิธภัณฑสถานชาวบ้าน บ้านโคกกลาง

อำเภอห้วยราช หมู่บ้านท่องเที่ยว บ้านสนวนนอก

อำเภอพุทไธสง วัดศิระษะเรียด (วัดหงส์) มีพระเจ้าใหญ่วัดหงส์เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ ขนาดหน้าตัก ๑.๖ เมตร สูง ๒ เมตร สร้างด้วยศิลาแลง มีศิลปะพื้นเมืองปรากฏอยู่ ทุกปีในวันขึ้น ๑๔ ค่ำ หรือ วันแรม ๑ ค่ำเดือน ๓ จะจัดงานเฉลิมฉลองทุกปี โดยผู้คนไปนมัสการกราบไหว้เป็นจำนวนมาก วัดมณีจันทร์ มีภาพติดกระจกสีที่งดงาม มีเพียงแห่งเดียวในภาคอีสาน วัดบรมคงคา มีภาพรูปแต้มศิลปะอีสานที่งดงาม หมู่บ้านท่องเที่ยวใหม่ห้วยสะพาน เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวที่ให้การเรียนรู้เกี่ยวกับการทอผ้าไหม คูเมืองเมืองพุทไธสงและบึงสระบัว อนุสาวรีย์พระยาเสนาสงคราม เจ้าเมืองพุทไธสงท่านแรก ตั้งอยู่ที่ว่าการอำเภอพุทไธสง

อำเภอแคนดง หมู่บ้านท่องเที่ยว บ้านเมืองทะเล

อำเภอนาโพธิ์ หมู่บ้านทอผ้าไหมนาโพธิ์ โดยมีผ้าไหมพื้นไหมหางกระรอก, ผ้าโสร่ง, ผ้าขาวม้า และผ้ามัดหมี่ ลักษณะเด่นของผ้าไหมนาโพธิ์ คือ เนื้อแน่น และเส้นไหมละเอียด วัดท่าเรือ มีศิลปะแบบอีสาน และภาพจิตรกรรมฝาผนังแบบอีสานหรือรูปแต้ม พระธาตุบ้านคู เป็นพระเจดีย์ศักดิ์สิทธิ์ที่มีอายุหลายร้อยปี

อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ ปราสาทคู่สวนแดง เป็นเทวาลัยในศาสนาฮินดู สร้างขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๖-๑๗ โดยได้รับอิทธิพลจากศิลปกรรมสมัยนครวัดเป็นโบราณสถานอีกแห่งที่ถูกวางระเบิดจนองค์ปราสาทพังทลายลงมาเพื่อโครงการฯ ขึ้นสวนปราสาทไปขาย ภายหลังกรมศิลปากรได้บูรณะใหม่จนมีความสมบูรณ์ และประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ลักษณะของคูประกอบด้วย ปราสาทอิฐ ๓ องค์ ตั้งเรียงกันในแนวเหนือ-ใต้ บนฐานศิลาแลงเดียวกัน อาคารทั้งหมดหันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีประตูหน้าเพียงประตูเดียว อีก ๓ ด้าน สลักเป็นประตูลोक ปราสาทองค์กลางมีขนาดใหญ่และมีสภาพค่อนข้างสมบูรณ์เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ด้านหน้าทั้ง ๓ ด้าน มีลักษณะยื่นออกมา และมีแผ่นศิลาทรายรองรับ ส่วนปราสาทอีกสององค์มีขนาดเล็กกว่าฐานเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีประตูเดียวทางด้านหน้า เช่นกัน ส่วนผนังอีก ๓ ด้าน ก่อเรียบทึบ สำหรับบนพื้นหน้าปราสาทมีส่วนประกอบสถาปัตยกรรมหินทรายอื่น ๆ ตกหล่นอยู่ เช่น ฐานบัว, ยอดปราสาท, กลิบบน, รูปนาค ๖ เศียร อายุของคูสวนแดงสามารถกำหนดได้จากทับหลังของปราสาท ซึ่งปัจจุบันเก็บรักษาอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร อยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๗ เนื่องจากภาพสลักบนทับหลังทั้งหมดมีลักษณะตรงกับศิลปะขอมแบบนครวัด ที่มีอายุอยู่ในช่วงเวลาดังกล่าว อาทิเช่น ทับหลังสลักภาพพระนารายณ์ตรีวิกรม (ตอนหนึ่งในวามนาวตารแสดงภาพพระนารายณ์อย่างพระบาท ๓ ก้าว เหยียบโลกบาตาล, โลกมนุษย์ และโลกสวรรค์), ทับหลังภาพศิวนาฏราช, ทับหลังภาพการกวณเกษียรสมุทร, ทับหลังภาพนารายณ์บรรทมสินธุ์ ฯลฯ แต่ละ

ขึ้นมีขนาดใหญ่สวยงามน่าสนใจยิ่ง กุฎีหินงอแงเป็นนอโรคยาศาลหรือโรงพยาบาล สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ วัดหลักศิลา มีพระอุโบสถอายุนี้ร้อยปี สร้างในแบบศิลปะเขมรชางกูลา คือมีการมุงหลังคาซ้อนเป็นชั้น ๆ คล้ายกับศิลปะไทใหญ่ ซึ่งหาชมได้ยากในปัจจุบัน

อำเภอคูเมือง อุทยานไม้ดอกเพลลาเพลลิน แหล่งเรียนรู้ธรรมชาติ ภายในมีโรงเรือนจัดแสดงดอกไม้ทั่วโลก สมบูรณ์ที่สุดในภาคอีสาน ภายในประดิษฐานพระเขี้ยวแก้วจำลอง ที่ได้อัญเชิญมาจากศรีลังกา

อำเภอสตึก พระพุทธรูปใหญ่ (พระพุทธรูปปฏิมาสันตยาภิรมย์สติโกดมราชภูริมนิตนมิน) พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ประดิษฐาน ณ บริเวณที่ว่าการอำเภอสตึก สามารถชมทัศนียภาพแม่น้ำมูล ศาลเจ้าพ่อวังกรุด ตั้ง ณ ริมฝั่งแม่น้ำมูล เป็นที่เลื่อมใสแก่ประชาชนชาวอำเภอสตึก พระเจ้าใหญ่ดงแสนต่อ พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคูเมือง ณ ตำบลทุ่งวัง อำเภอสตึก หมู่บ้านพิมานโพเงิน หมู่บ้านที่มีการเลี้ยงช้างมากที่สุดในจังหวัดบุรีรัมย์

อำเภอนางรอง อ่างเก็บน้ำทุ่งแหลม วัดภูม่านฟ้า เป็นวัดเก่าในเขตเทศบาลเมืองนางรอง ซึ่งสร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีประวัติศาสตร์ยาวนาน สามารถศึกษาสถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ได้ เพราะเมืองนางรองเป็นเมืองเก่าแก่ที่สุดอีกแห่งในประเทศ อาทิ วัดกลางนางรอง วัดขุนก้อง วัดร่องมันเทศ หมู่บ้านท่องเที่ยวไหมหนองตาไ้

อำเภอหนองกี่ หาดปราสาททอง หรืออ่างเก็บน้ำทุ่งกระเต็น ตั้งอยู่หน้าองค์การบริหารส่วนตำบลเยี่ยปราสาท ระยะห่างระหว่างขอบสระถึงเกาะกลาง ๒๕๐ เมตร เนื้อที่ ๒๔๕๐ ไร่ หาดปราสาททองยังเหมาะแก่การปั่นจักรยานรอบ ๆ อ่างเก็บน้ำ โดยรวมของระยะทางทั้งหมด เกือบ ๑๐ กิโลเมตร ที่พิเศษกว่านั้น ยังเป็นสถานที่ฝึกซ้อมกีฬาทางน้ำ เช่น เจ็ทสกี ระยะทางฝึกซ้อมและการแข่งขัน ๙.๓ กิโลเมตร โดยสามารถเดินทางผ่านทางแยกต่างระดับ อำเภอสีคิ้ว เลี้ยวมาทางอำเภอโชคชัย ผ่านอำเภอหนองบุญมาก ถึงสี่แยกอำเภอหนองกี่ จากนั้นเลี้ยวซ้ายประมาณ ๓ กิโลเมตร ก็จะถึงหาด เขื่อนลำนางรอง เป็นเขื่อนดินฐานคอนกรีตขนาดใหญ่ จุน้ำได้ประมาณ ๑๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร มีถนนลาดยางบนสันเขื่อนเชื่อมต่อไปยังหมู่บ้านตัวอย่าง หมู่บ้านพัฒนาหนองตาเยาว์ และหนองหว้า ซึ่งอยู่ใกล้ชายแดนเพียง ๒๐ กว่ากิโลเมตรเท่านั้น ที่สันเขื่อนมีหินลอย (หินภูเขาไฟอีกชนิดหนึ่ง) เป็นก้อนและแผ่นสีส้มแบ่งกันเป็นชั้นสวยงาม ซึ่งได้นำไปกองกันน้ำเซาะสันเขื่อน นอกจากนี้ ยังเป็นที่เที่ยวที่มีชื่อเสียงในอำเภอโนนดินแดง บรรยากาศสวยงาม มีที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้วยทะเลสาบเหนือเขื่อนอันกว้างใหญ่ หาดทรายสวยงามบรรยากาศดี ชาวบุรีรัมย์จึงนิยมพาครอบครัวไปพักผ่อน เล่นน้ำและรับประทานปลาสดจากเขื่อน อนุสาวรีย์เราสู้ อยู่ริมทางหลวงในเขต ต.โนนดินแดง อ.โนนดินแดง จ.บุรีรัมย์ ชาวบุรีรัมย์ร่วมสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อรำลึกถึงวีรกรรมของประชาชน, ตำรวจ และทหาร ที่เสียชีวิตจากการต่อสู้กับผู้ก่อการร้าย

คอมมิวนิสต์ ซึ่งขัดขวางการก่อสร้าง ถนนสายละหานทราย – ตาพระยา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ ป่าที่อุดมสมบูรณ์ทางตอนใต้ของจังหวัดบุรีรัมย์ ห่างจากอำเภอโนนดินแดง ๕ กิโลเมตร เป็นแหล่งต้นน้ำสำคัญ ทำให้เกิดพืชพันธุ์ สัตว์ป่าที่หลากหลาย ผาแดง อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติดงใหญ่ บ้านหนองเสม็ด ต.ลำนางรอง อ.โนนดินแดง จ.บุรีรัมย์ เป็นเขตติดต่อระหว่าง อ.โนนดินแดง กับ อ.ตาพระยา จ.สระแก้ว เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติแห่งใหม่ของจังหวัดบุรีรัมย์ นักท่องเที่ยวที่รักธรรมชาติสามารถมาสัมผัสอากาศบริสุทธิ์ ชมดวงอาทิตย์ตก ทศนียภาพของผืนป่าธรรมชาติอันกว้างใหญ่สวยงามของเทือกเขาบรรทัด และป่าสงวนแห่งชาติดงใหญ่ โดยเฉพาะช่วงที่มีอากาศหนาวเย็นในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์ นักท่องเที่ยวจะได้พบกับทะเลหมอกปกคลุมป่าดงใหญ่ - เทือกเขาบรรทัดอันซับซ้อนสวยงามด้วย นอกจากนี้ ยังเป็นจุดพักของคนเดินทางผ่านจังหวัดบุรีรัมย์ ไปยังจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งช่วงนี้ในแต่ละวันได้มีนักท่องเที่ยวและผู้เดินทางแวะมาเที่ยวชมพักผ่อน ถ่ายภาพเป็นที่ระลึกเป็นจำนวนมาก ไม่แพ้แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอื่น ๆ แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว สามารถเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในพื้นที่อำเภอโนนดินแดงอีกด้วย

อำเภอละหานทราย วัดโพธิ์ทรายทอง เป็นวัดของหลวงปู่ศุข เกจิอาจารย์แห่งอีสานใต้ วัดป่าละหานทราย ภายในวัดมีพระอุโบสถศิลปะล้านนาผสมล้านช้าง ประดิษฐานตั้งอยู่กลางน้ำ มีความงดงาม นอกจากนั้นยังมีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประดิษฐานหลายองค์ หินหลุม เป็นกลุ่มหินหลุมกุ่มกลักซ์ เป็นสถานที่เรียนรู้ด้านธรณีวิทยา อ่างเก็บน้ำลำจังหัน อ่างเก็บน้ำลำปะเทีย

อำเภอประโคนชัย ปราสาทเมืองต่ำ เมืองโบราณร่วมสมัยกับปราสาทเขาพนมรุ้ง ปราสาทเมืองต่ำเป็นปราสาทหินของโบราณที่มีขนาดใหญ่มาก สร้างขึ้นตามคติความเชื่อของศาสนาฮินดูเพื่อใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาตัวปราสาทออกแบบได้อย่างงดงาม มีโครงสร้างที่ได้สัดส่วนบริเวณโดยรอบปราสาท เป็นชุมชนโบราณสมัยขอม ที่มีประวัติเกี่ยวข้องกับปราสาทเขาพนมรุ้ง ปราสาทเมืองต่ำจึงมีความสำคัญทางโบราณคดี นอกเหนือจากเป็นมรดกทางศิลปกรรมที่งดงาม ปราสาทแห่งนี้ได้รับการบูรณะในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ กุฏิฤทธิชัยโคกเมือง เป็นปราสาทขอม สร้างขึ้นเพื่อเป็นอโรคยาศาล หรือโรงพยาบาลประจำเมือง ตั้งอยู่ใกล้กับปราสาทเมืองต่ำ อยู่ติดกับบารายเมืองต่ำ หรือทะเลเมืองต่ำ ชาวบ้านโคกเมืองเรียกปราสาทหลังนี้ว่า "ปราสาทน้อย" เป็นอโรคยาศาลที่สมบูรณ์ที่สุดอีกแห่งในประเทศ กุฏิฤทธิชัยหนองบัวราย เป็นปราสาทขอม สร้างขึ้นเพื่อเป็นอโรคยาศาล ตั้งอยู่บ้านหนองบัวราย ตำบลจรเข้มาก ซึ่งตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาพนมรุ้ง ปราสาทบ้านบุ บ้านบุ ตำบลจรเข้มาก เป็นปราสาทขอมสร้างขึ้นเพื่อเป็นธรรมศาลาที่พักของผู้แสวงบุญในสมัยขอมโบราณ หมู่บ้านโสมสเดย์โคกเมือง ตั้งอยู่ที่บ้านโคกเมือง ตำบลจรเข้มาก เป็นหมู่บ้านโสมสเดย์ที่ได้รับรางวัลระดับประเทศมากมาย มีกิจกรรมให้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมากมาย อาทิ เรียนรู้การปลูกข้าวหอมมะลิภูเขาไฟ, การทอเสื่อกก, การทอผ้าไหม, การเรียนรู้เกษตรวิถีพอเพียง

เป็นต้น อ่างเก็บน้ำสนามบิน อดีตเป็นสนามบินเพื่อใช้ในการส่งเสบียง สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อสงครามยุติ จึงได้สร้างอ่างเก็บน้ำกันลำห้วยระเวีย เพื่อกักเก็บน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภคภายในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย ปัจจุบันได้รับการประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำสนามบิน เป็นสถานที่พักผ่อน ชมธรรมชาติ โดยมีนกประจำถิ่นและนกอพยพอาศัยมากมาย ปัจจุบันมีการปล่อย นกกระเรียนพันธุ์ไทย ในบริเวณนี้อีกด้วย เมืองโบราณแสลงโทน เป็นเมืองโบราณตั้งอยู่ในเขตบ้านแสลงโทน ต.แสลงโทน อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์ อยู่ห่างจากตัวจังหวัดไปทางทิศใต้ ตามทางหลวงหมายเลข ๒๔๔๕ สายบุรีรัมย์-ประโคนชัย ระยะทาง ๒๕ กิโลเมตร ทางหลวงตัดผ่ากลางชุมชนโบราณ มองเห็นคันดินเป็นแนวสูงประมาณ ๕-๗ เมตร อยู่สองข้างทาง เมืองโบราณแห่งนี้มีลักษณะเป็นรูปกลมรีวางตามแนวตะวันออก ตะวันตก มีพื้นที่ในเขตเมืองโบราณโดยประมาณทั้งสิ้น ๑.๑๙ ตารางกิโลเมตร มีคูเมืองโอบอยู่นอกคันดิน ๓ ชั้น ปัจจุบันเหลือเพียงชั้นเดียว ไกลคันดินด้านที่ตั้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแสลงโทนในปัจจุบัน มีเนินดินซึ่งมีก้อนหินศิลาแลงกระจายอยู่ทั่วบริเวณคาดว่าเคยมีศาสนสถาน แต่ปัจจุบันเป็นที่ตั้งศาลเจ้าพ่อแสลงโทน เรียกว่า ศาลปู่เจ้าหรือกระท่อมเนี่ยะตา เป็นศาลเจ้า ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของชาวบ้านแสลงโทนและชาวบ้านใกล้เคียง สร้างด้วยไม้ระแนง หลังคามุงกระเบื้องและพื้นเป็นปูนซีเมนต์ ทั้งคูน้ำคันดิน (ที่เหลืออยู่ริมทางหลวง) และเนินดินศาลเจ้าพ่อแสลงโทน ได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานแล้ว นอกจากนี้ยังพบหลักฐานอื่นที่สำคัญ คือ สระน้ำโบราณรูปสี่เหลี่ยมในเขตวัดแสลงโทน ๒ สระ พบเศษภาชนะดินเผา โครงกระดูกมนุษย์ เครื่องประดับ เทวรูปเก่าและใบเสมาเก่า ซึ่งเข้าใจว่าบริเวณนี้เคยเป็นศาสนสถานสำคัญประจำชุมชนโบราณ เส้นทางกุ่มจ่อม กระจายสารท ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย มีการผลิตกุ่มจ่อม ซึ่งเป็นภูมิปัญญาการถนอมอาหารเฉพาะถิ่นของอำเภอประโคนชัย และกระจายสารท อาหารหวานที่คูเมืองประโคนชัย ซึ่งเป็นขนมสำคัญในงานประเพณีแซนโฎนตา ประเพณีสำคัญของคนไทยเชื้อสายเขมร ซึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่ของอำเภอประโคนชัย นอกจากนั้นยังมีอาหารท้องถิ่นเฉพาะถิ่นประโคนชัย อาทิ กุ่มจ่อมผัด, แกงฮัง, แกงบวน เป็นต้น

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง ปราสาทเขาพนมรุ้งได้รับการยกย่องว่าเป็นปราสาทหินที่งดงามมากแห่งหนึ่งของไทย ตั้งอยู่บนยอดเขาพนมรุ้งซึ่งเคยเป็นภูเขาไฟมาก่อน ตัวปราสาทสร้างด้วยหินทรายสีชมพู และศิลาแลงอย่างยิ่งใหญ่อลังการมีการออกแบบผังปราสาทตามแนวความเชื่อที่สอดคล้องกับภูมิประเทศศาสนสถานแต่ละส่วนประดับด้วยลวดลายวิจิตรงามตาโดยเฉพาะหน้าบันคือนาฏราชและทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ที่มีความงดงามละเอียดอ่อนซ้อย นับเป็นโบราณสถานอันทรงคุณค่าที่ไม่ควรพลาดชมในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๕ (ประมาณเดือน เม.ย. - พ.ค.) ของทุกปีจะมีประเพณีเดินขึ้นเขาพนมรุ้งเพื่อชมปรากฏการณ์ธรรมชาติอันน่ามหัศจรรย์ คือ พระอาทิตย์จะเสาดแสงตรงเป็นลำทะลุช่องประตูปราสาททั้ง ๑๕ บานราวปาฏิหาริย์และเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวในรอบปีเท่านั้น

ปราสาทหนองกง ห่างจากเชิงพนมรุ้งไปทางทิศใต้ ๒.๘ กิโลเมตร วัดเขาพระอังคาร เป็นวัดที่สร้างขึ้นใหม่ ตั้งอยู่บนยอดเขาพระอังคารซึ่งสูงประมาณ ๓๒๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล มีโบสถ์ที่ประยุกต์จากสถาปัตยกรรมหลายสมัย ดูสวยงามแปลกตา เป็นวัดที่สวยงามใหญ่โตแห่งหนึ่งของบุรีรัมย์ มีโบสถ์, ศาลา และอาคารต่าง ๆ สร้างเลียนแบบสถาปัตยกรรมสมัยต่าง ๆ หลายรูปแบบงดงาม แปลกตาและน่าสนใจยิ่ง ภายในโบสถ์มีภาพจิตรกรรมฝาผนัง และเรื่องราวพุทธชาดกเป็นภาษาอังกฤษด้วย บริเวณวัดเป็นปากปล่องภูเขาไฟคาดว่าเคยเป็นที่ตั้งของโบราณสถานสมัยทวารวดีเพราะเสมาหินแกะสลักสมัยดังกล่าวหลงเหลืออยู่เป็นจำนวนมาก เขาอังคาร เป็นภูเขาไฟที่ดับแล้วอีกลูกหนึ่งในบุรีรัมย์ อยู่ในเขตอำเภอนครราชสีมา ห่างจากปราสาทพนมรุ้ง ๒๐ กิโลเมตร โดยลงมาจากพนมรุ้ง ถึงบ้านตาเป็กแล้วเลี้ยวซ้ายมาตามทางที่จะไปละหานทรายประมาณ ๑๓ กิโลเมตรแล้วเลี้ยวขวาเข้าทางลูกรังอีกประมาณ ๗ กิโลเมตร พบโบราณสถานเก่าแก่ และใบเสมาหินทรายสมัยทวารวดีสำคัญหลายชิ้น น้ำตกเขาพระอังคาร ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการสำรวจเพื่อเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ของจังหวัด

อำเภอบ้านกรวด แหล่งหินตัด แหล่งหินตัด จังหวัดบุรีรัมย์ห่างจากตัวอำเภอบ้านกรวด ๗ กม. เป็นลานหินกว้างเกือบ ๒,๐๐๐ ไร่ ไกล่ชายแดนติดกับราชอาณาจักรกัมพูชา มีร่องรอยการตัดหิน เพื่อนำไปสร้างปราสาทหินต่าง ๆ ในเขตอีสานใต้ รวมทั้งปราสาทพนมรุ้ง และปราสาทเมืองต่ำ เตานายเจียน เป็นเตาเผาโบราณอายุประมาณ ๑,๐๐๐ ปี และได้พบเครื่องเคลือบโบราณจำนวนมาก คนโบราณใช้เผาเครื่องปั้นดินเผา หม้อ และไหต่าง ๆ เตาสวย เป็นเตาเผาโบราณอายุประมาณ ๑,๐๐๐ ปี เป็นที่ผลิตเครื่องถ้วยศิลปะขอม ที่มีขนาดใหญ่ กรมศิลปากรได้เข้ามาบูรณปฏิสังขรณ์ขึ้นและสร้างอาคารครอบเตาไว้ ภายในมีนิทรรศการเครื่องเคลือบโบราณ และมีเศษเครื่องถ้วยที่ขุดพบบางส่วน ตั้งอยู่ที่บ้านโคกเมืองเทศบาลตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จุดผ่อนปรนชายแดนช่องสายตะกู ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลจันทบเพชร เป็นตลาดค้าขายติดชายแดนบนเทือกเขาพนมดงรัก ประชาชนสามารถเลือกซื้อสินค้าบริเวณชายแดนได้ สวนป่าบ้านกรวด เป็นผืนป่าที่มีการปลูกขึ้น เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ สามารถชมธรรมชาติได้ ปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของ อุทยานแห่งชาติตาพระยา ส่วนหนึ่งของผืนป่ามรดกโลก ป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ เขื่อนห้วยเมฆา เป็นการพัฒนาพื้นที่แนวชายแดนชายไทย-กัมพูชา บริเวณช่องเขาเมฆาเพื่อใช้น้ำในทางการเกษตร โดยได้รับงบประมาณจากการสนับสนุนของรัฐบาลญี่ปุ่น เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ พิพิธภัณฑียุคก่อนประวัติศาสตร์ วัดป่าพระสบาย เป็นที่เก็บรวบรวมวัตถุโบราณในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่พบในเขตตำบลบึงเจริญ ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอบ้านกรวด ตั้งอยู่ในโรงเรียนบ้านกรวดวิทยา เป็นที่เก็บรักษาเครื่องเคลือบที่ขุดพบในเขตอำเภอบ้านกรวด ผังร้อยรัง เป็นสถานที่ที่ผังจะมาทำรังบนต้นไม้ขนาดใหญ่เป็นร้อย ๆ รัง ปราสาททอม ปราสาทหินเก่าแก่สันนิษฐานว่าเป็นธรรมศาลา สร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ปราสาททอง ตั้งอยู่บริเวณด้านหลังตลาดสดเทศบาลตำบลบ้านกรวด สันนิษฐานว่า

สร้างขึ้นในช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๖ มีการขุดพบทับหลังในสภาพสมบูรณ์ ปราสาทละมทม ตั้งอยู่ที่บ้านศรีสุข ตำบลเขาดินเหนียว สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๖ ปราสาทบายแบก ตั้งอยู่ที่บ้านสายโท ๕ เทศบาลตำบลจันทบเพชร เป็นปราสาทขอมที่ติดชายแดนที่สุดในจังหวัดบุรีรัมย์ มีลักษณะพิเศษคือ เป็นปราสาทที่หันหน้าทางทิศตะวันตก

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากรูวรรณ อุชาติ ได้ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ๑) นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดขอนแก่นนั้นมีมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง และมูลเหตุจูงใจอื่น ได้แก่ งานเทศกาลดอกกุหลาบและถนนข้าวเหนียว เทศกาลไหว้พระธาตุขามแก่น และงานเทศกาลไหมและงานกาชาด ในการเดินทางมาท่องเที่ยว^๔

๒) นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่า การท่องเที่ยวเป็นการให้รางวัลกับชีวิตมีความสัมพันธ์กับมูลเหตุจูงใจในการเดินทางมาเที่ยวในจังหวัดขอนแก่น หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดขอนแก่นต้องการมาท่องเที่ยว เพราะคิดว่าการท่องเที่ยวเป็นการให้รางวัลกับชีวิต

๓) นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่า การท่องเที่ยวเพื่อได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มีความสัมพันธ์กับเงินทุนที่นักท่องเที่ยวใช้ในการท่องเที่ยวในจังหวัดขอนแก่น หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดขอนแก่นจะใช้จ่ายเงินในการท่องเที่ยวเพื่อให้ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ

๔) นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่า การท่องเที่ยวทำให้พัฒนาความเจริญแก่จังหวัดมีความสัมพันธ์กับยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาเที่ยวในจังหวัดขอนแก่น หมายถึง การที่นักท่องเที่ยวจะมาท่องเที่ยว นั้นจะต้องสามารถเดินทางได้สะดวก

๕) นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่า การท่องเที่ยวทำให้เกิดค่าใช้จ่ายที่สูงมีความสัมพันธ์กับเงินทุนที่นักท่องเที่ยวใช้ หมายถึง ถึงแม้การท่องเที่ยวจะทำให้เกิดค่าใช้จ่ายแต่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในจังหวัดขอนแก่นยอมที่จะจ่ายเงินในการท่องเที่ยว

๖) นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า การท่องเที่ยวไม่ใช่สิ่งจำเป็นมีความสัมพันธ์กับมูลเหตุจูงใจและเงินทุนที่ใช้ในการท่องเที่ยว หมายถึง แม้การท่องเที่ยวจะไม่ใช่สิ่งที่จำเป็นแต่นักท่องเที่ยวมีมูลเหตุจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวและยอมที่จะจ่ายเงินเพื่อการท่องเที่ยว

๗) นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่า การท่องเที่ยวทำให้เกิดการทำลายธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวอยู่ท่องเที่ยว หมายถึง การท่องเที่ยวจะทำให้เกิดการทำลายธรรมชาติถ้านักท่องเที่ยวอยู่ในสถานที่ท่องเที่ยวเป็นเวลานาน

^๔ จารูวรรณ อุชาติ. ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๔, หน้า บทคัดย่อ.

๘) นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่า การท่องเที่ยวของจังหวัดขอนแก่นไม่มีคุณภาพดีพอที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวมี ความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวอยู่ท่องเที่ยว หมายถึงการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดขอนแก่นนั้นนักท่องเที่ยวไม่อยู่นาน เพราะ สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดขอนแก่นไม่น่าสนใจ

๙) นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่า การท่องเที่ยวไม่ได้นำรายได้เข้าสู่จังหวัดอย่างที่คิดมีความสัมพันธ์กับ เงินทุนที่ใช้ในการท่องเที่ยวและระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวอยู่ท่องเที่ยว หมายถึงนักท่องเที่ยวอยู่ท่องเที่ยวในจังหวัดขอนแก่นใช้ระยะเวลาที่ไม่ยาวนานทำให้เงิน ที่ใช้ในการท่องเที่ยวน้อยตามไปด้วยซึ่งส่งผลให้การท่องเที่ยวของจังหวัด ขอนแก่นไม่นำรายได้เข้าสู่จังหวัดมากนัก

กล่าวโดยสรุปนั่นคือ นักท่องเที่ยวที่มาจากทั่วทุกมุมเมือง จะมาท่องเที่ยวโดยมีมูลเหตุจูงใจเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง และมาท่องเที่ยวในช่วงเทศกาล ซึ่งจะมีทัศนคติเห็นว่าการท่องเที่ยวเป็นการให้รางวัลกับชีวิต เพื่อได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆทำให้เดินทางมาท่องเที่ยว ดังนั้น ทัศนคติ คือความคิดที่จะท่องเที่ยวซึ่งมีมูลเหตุจูงใจที่แตกต่างกันออกไป ทำให้แสดงออกมาโดยการท่องเที่ยว ซึ่งก็คือพฤติกรรมการท่องเที่ยวนั่นเอง

จุฑพร ตันตระกูล^{๑๐} ได้ทำการศึกษาการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้บทฝึกการสนทนาภาษาอังกฤษ นักศึกษาที่เข้าร่วมในกิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวนทั้งสิ้น ๓๐ คน พบว่ามีภาพรวมผลการการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารก่อนการทดลองอยู่ในเกณฑ์ที่ระดับ ค่าเฉลี่ย ๓.๘๖ โดยนักศึกษาที่มีระดับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังการทดลองอยู่ในระดับดีมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย ๔.๐๐-๕.๐๐ จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๖๗ ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับดีที่ระดับค่าเฉลี่ย ๓.๐๑-๔.๐๐ จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ ระดับปานกลางอยู่ที่ระดับค่าเฉลี่ย ๒.๐๑-๓.๐๐ จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๓ และ ระดับน้อยอยู่ที่ระดับค่าเฉลี่ย ๑.๐๐-๒.๐๐ จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๗ ตามลำดับ และหลังการทดลองปรากฏว่ามีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้นอยู่ในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๐๑-๕.๐๐ โดยนักศึกษาทุกคนมีระดับการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังการทดลองอยู่ในเกณฑ์ดีมาก คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐ และ ผลการทดสอบสมมุติฐาน ปรากฏว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังการทดลองสูงกว่า ความสามารถดังกล่าวก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่านักศึกษามีพัฒนาการความสามารถด้านการพูดหลังการใช้กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมกรพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

สำราญ ชันสำโรง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของพระภิกษุสามเณรในวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

^{๑๐} จุฑพร ตันตระกูล, “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้บทฝึกการสนทนาภาษาอังกฤษ DEVELOPMENT OF SPEAKING SKILLS FOR EVERYDAY LIFE USING CONVERSATION EXERCISES”, <<https://www.spu.ac.th>>, ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐.

เพื่อ ๑. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษด้านพระพุทธศาสนาและศิลปวัฒนธรรมแก่พระภิกษุสามเณรที่พำนักในวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ๒. เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านพระพุทธศาสนาและศิลปวัฒนธรรมแก่พระภิกษุสามเณรที่พำนักในวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ๓. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และเสนอรูปแบบการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านพระพุทธศาสนาและศิลปวัฒนธรรมแก่พระภิกษุสามเณร ผลการวิจัยพบว่า

๑. แบบฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษด้านพระพุทธศาสนาและศิลปวัฒนธรรมแก่พระภิกษุสามเณร ทั้งที่เป็นโครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษและข้อมูลเนื้อหาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ศิลปกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ตลอดจนวัฒนธรรมที่มีอยู่ในวัดต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้รวบรวมขึ้น ช่วยในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของพระภิกษุสามเณรกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล

๒. ผลคะแนนการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านพระพุทธศาสนา และศิลปวัฒนธรรมของพระภิกษุสามเณรด้วยการใช้แบบฝึก หลังเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งที่ ๑ (ประเมินหลังการฝึกอบรม) และครั้งที่ ๒ (ประเมินห่างจากครั้งแรก ๑ สัปดาห์) สูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๐๑

๓. ผลสัมฤทธิ์ของรูปแบบการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านพระพุทธศาสนาและศิลปวัฒนธรรมของพระภิกษุสามเณร ประกอบด้วยการวัดผล ๒ ส่วนคือ การวัดผลจากพระภิกษุสามเณรที่เข้าร่วมกิจกรรมในการวิจัยนี้ ซึ่งให้เห็นว่า คะแนนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเฉลี่ยหลังการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ สูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๐๑ และการวัดผลจากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่รับฟังการบรรยาย/อธิบายจากพระภิกษุสามเณรกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับเรื่องราวและสถานที่ภายในวัดจำ นวน ๓ วัด ได้แก่ วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร วัดสวนดอก พระอารามหลวง และวัดเชียงใหม่ ผลการสัมภาษณ์ชาวต่างประเทศในประเด็นต่างๆ มีดังนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมดจำนวน ๓๖ คน ได้ข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้นเกี่ยวกับวัดนี้หลังจากได้ฟังบรรยายจากพระภิกษุสามเณรกลุ่มตัวอย่าง พวกเขาเห็นว่าภาษาอังกฤษของพระภิกษุสามเณรที่ใช้บรรยายข้อมูลเกี่ยวกับวัด อยู่ในระดับดีถึงดีมากจำนวน ๒๓ คน (ร้อยละ ๖๓.๙) และจำนวน ๑๘ คน (ร้อยละ ๕๐.๐) เห็นว่าภาพรวมของการบรรยายของพระภิกษุสามเณรกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับเยี่ยมมากและดีมาก นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมดมีความพึงพอใจมากกับการที่พระภิกษุสามเณรฝึกเป็นผู้บรรยายภายในวัดเป็นแหล่งท่องเที่ยว^{๑๑}

^{๑๑} สำราญ ชันสำโรง, การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของพระภิกษุสามเณรในวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่, รายงานการวิจัย, (สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.)

วราพร พูลเกษ, วนุชชิตา สุภักควนิชและธิตีพล วิมุกตานนท์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์เพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวกรณีศึกษาบ้านโคกโก่ง ตำบลกุดหว้า อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์” ผลการวิจัยพบว่า (๑) ชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์มีความต้องการให้บทเรียนมีเนื้อหาเกี่ยวกับหมู่บ้านโฮมสเตย์จำนวน ๕ หัวข้อ คือ การต้อนรับนักท่องเที่ยว การแนะนำเกี่ยวกับที่พักโฮมสเตย์ แหล่งท่องเที่ยวในหมู่บ้านโฮมสเตย์ การแสดงพื้นบ้าน ประเพณีและวัฒนธรรม และอาหารพื้นบ้าน โดยจัดเรียงตามลำดับความสำคัญของ เนื้อหาในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ (๒) ก่อนการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยหลังการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสูงกว่าพัฒนาทักษะก่อนการพัฒนาภาษาอังกฤษ (๓) ชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์คือ การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษควรเน้น ประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการต้อนรับและแนะนำนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในหมู่บ้านโฮมสเตย์ ได้จริงและเนื้อหาที่นำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษจะต้องให้มีความสอดคล้องกับท้องถิ่นให้มากที่สุด และจะต้องมีการติดตามผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการต้อนรับและแนะนำนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้ตามสถานการณ์และบริบทของท้องถิ่น^{๑๒}

ธีราภรณ์ พลาลัยเล็ก ได้ศึกษา “การพัฒนาทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา” ผลการศึกษาพบว่า

๑. เสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษที่เป็นปัญหาในการออกเสียงมากที่สุด คือเสียงที่อยู่ในกลุ่มเสียงเสียดแทรก (Fricatives) ได้แก่ เสียง [-θ], [-ð] และ[-z] คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และ ๙๖.๖๗ รองลงมาคือกลุ่มเสียงข้างลิ้น (Lateral) ได้แก่เสียง [- l] คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๓๓ และกลุ่มเสียงกระดกลิ้น (Tap or Flap) ได้แก่เสียง [- r] คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๖๗

๒. นักเรียนสามารถออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้นหลังจากใช้ชุดการเรียนรู้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมหลังการใช้ชุดการเรียนรู้คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔๔.๗๗ (S.D. = ๑๔.๒๒)

^{๑๒} วราพร พูลเกษและคณะ. การพัฒนาทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษของชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์เพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาบ้านโคกโก่งตำบลกุดหว้า อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์, รายงานการวิจัย, (คณะเทคโนโลยีสังคมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์, ๒๕๕๕).

๓. จากการเปรียบเทียบทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษ โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕^{๑๓}

อัครพนธ์ เนื้อไม้หอม ได้ศึกษาเรื่อง “การสำรวจคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖, มัธยมศึกษาปีที่ ๓, มัธยมศึกษาปีที่ ๖” ผลการศึกษาพบว่า

๑. หมวดคำศัพท์ภาษาอังกฤษของทั้งสามระดับชั้นมีทั้งหมด ๒๕ หมวดหมู่ โดยคำศัพท์ของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อยู่ในหมวด S มากที่สุดคือจำนวน ๒๗๐ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๖ และหมวด Z มีคำศัพท์น้อยที่สุดคือจำนวน ๒ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๐ คำศัพท์ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ อยู่ในหมวด S มากที่สุดคือจำนวน ๓๖๓ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๗ และหมวด Z มีคำศัพท์น้อยที่สุดคือจำนวน ๔ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๓ และคำศัพท์ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ อยู่ในหมวด C มากที่สุดคือจำนวน ๓๗๕ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๒ และหมวด Z มีคำศัพท์น้อยที่สุดคือจำนวน ๓ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๙

๒. ส่วนของคำศัพท์ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่เป็นคำนาม (noun) มีมากที่สุดคือจำนวน ๑,๓๔๓ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๙๘ และส่วนของคำศัพท์ที่เป็นคำสรรพนาม (pronoun) มีน้อยที่สุดคือจำนวน ๑๑ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๒ ส่วนของคำศัพท์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่เป็นคำนาม (noun) มีมากที่สุดคือจำนวน ๑,๗๖๓ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒๑ และส่วนของคำศัพท์ที่เป็นคำอุทาน (interjection) มีน้อยที่สุดคือจำนวน ๕ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๖ และ ส่วนของคำศัพท์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่เป็นคำนาม (noun) มีมากที่สุดคือจำนวน ๑,๖๗๔ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๕๑ และส่วนของคำศัพท์ที่เป็นคำสรรพนาม (pronoun) มีน้อยที่สุดคือจำนวน ๑ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓

๓. ชนิดของคำศัพท์ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่เป็น Content Word มีคำศัพท์จำนวน ๒,๐๓๐ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๗๑ และชนิดของคำศัพท์ที่เป็น Function Word มีคำศัพท์จำนวน ๖๙ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๙ ชนิดของคำศัพท์มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่เป็น Content Word มีคำศัพท์จำนวน ๓,๑๓๔ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๑๕ และชนิดของคำศัพท์ที่เป็น Function Word มีคำศัพท์จำนวน ๕๙ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๕ และ ส่วนของคำศัพท์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่เป็น Content Word มีคำศัพท์จำนวน ๓,๒๘๒ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๓ และชนิดของคำศัพท์ ที่เป็น Function Word มีคำศัพท์จำนวน ๓๒ คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๗^{๑๔}

^{๑๓}ธีราภรณ์ พลายนเล็ก, การพัฒนาทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, รายงานการวิจัย, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๕๕).

^{๑๔}อัครพนธ์ เนื้อไม้หอม, ผศ., การสำรวจคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖, มัธยมศึกษาปีที่ ๓, มัธยมศึกษาปีที่ ๖, รายงานการวิจัย, (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), ๒๕๕๒).

สรวงภรณ์ ชัยศิริพานิช ได้ศึกษา “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน – เขียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารและการสอนตามคู่มือครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม” ผลการศึกษาพบว่า

๑. ผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน – เขียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารและการสอนตามคู่มือครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ไม่แตกต่างกัน

๒. คะแนนพัฒนาการในการอ่าน – เขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่ใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ตามคู่มือครู

๓. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่เรียนการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารมีความคิดเห็นที่ดีต่อกิจกรรมการสอนอ่านและเขียนโดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร^{๑๕}

---

^{๑๕} สรวงภรณ์ ชัยศิริพานิช, การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน – เขียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารและการสอนตามคู่มือครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๕).

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนทางวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์คือ ๑) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ ๒) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ ๓) เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการ เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการลงภาคสนามเพื่อการ สัมภาษณ์เก็บข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์หลังจากนั้นสรุปผลเป็นเชิงพรรณนา โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง การเลือกพื้นที่ในการวิจัย
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ แผนการดำเนินงานของโครงการวิจัย
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๗ สรุปวิธีการดำเนินการวิจัย

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยรวบรวม ข้อมูลจากเอกสาร และเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการสำรวจ การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนา กลุ่ม การประชุมเชิงปฏิบัติการ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยวิธีพรรณนา ร่วมกับโปรแกรมการเรียน การสอนภาษาอังกฤษ สถานที่วิจัยคือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ และ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

๓.๑.๑ การศึกษาในเชิงเอกสาร (Documentary Study)

การศึกษาในเชิงเอกสาร ผู้วิจัยทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง กับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication) รายงานการวิจัย เอกสารประกอบการบรรยายที่แสดงให้เห็นถึงแนวคิด หลักการ รูปแบบ แบบฝึกหัดภาษาอังกฤษ ในการ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ เช่น

- การทักทาย และ การตอบกลับคำทักทาย ภาษาอังกฤษ
- การถามชื่อภาษาอังกฤษ และการตอบ ชื่อจริง ชื่อเล่น
- การถามอายุ ภาษาอังกฤษ และการบอกอายุ

- การถามทุกข์สุข ภาษาอังกฤษ
- การต่อราคา ภาษาอังกฤษ
- การขอบคุณ และ ตอบรับคำขอบคุณ ภาษาอังกฤษ
- การขอโทษ และ ตอบรับคำขอโทษ ภาษาอังกฤษ
- การแนะนำสินค้า ภาษาอังกฤษ
- การชมเชย ภาษาอังกฤษ
- การตำหนิ การบ่น การดู การว่า ภาษาอังกฤษ
- การแสดงความคิดเห็น บอกว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ภาษาอังกฤษ
- การบอกว่า ชอบ ไม่ชอบ ภาษาอังกฤษ
- บอกว่าเชื่อ ไม่เชื่อ เหลือเชื่อ ภาษาอังกฤษ
- การถามว่า เข้าใจไหม นึกออกไหม ภาษาอังกฤษ

ตลอดถึงกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ส่งเสริมคุณค่าทางวัฒนธรรม ดังนี้

๑. ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหนังสือ รายงานการวิจัย และเอกสารอื่นๆ โดยอาศัยแนวคิดที่เกี่ยวกับหลักในการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

๒. การศึกษาวิเคราะห์กระบวนการสร้างองค์ประกอบและเกณฑ์ชี้วัดในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

๓. สรุปผลการศึกษาที่แสดงให้เห็นปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

๓.๑.๒ การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

การเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Study) เพื่อทราบถึงความคิดเห็น ทักษะ ทักษะ ความจำเป็นต่อการใช้ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พื้นที่ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำข้อมูลและสัมภาษณ์ ๑๕ รูป/คน และพื้นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำข้อมูลและสัมภาษณ์ ๑๐ คน และชาวบ้านในสองพื้นที่นี้จำนวน ๕ คน ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวถือว่าเป็นพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีการใช้ภาษาอังกฤษมาก เพราะเป็นสถานศึกษาและแหล่งท่องเที่ยวจึงมักมีชาวต่างชาติมาท่องเที่ยวบ่อยๆ และอีกประการหนึ่งจังหวัดบุรีรัมย์ยังเป็นเมือง sport city ซึ่งเป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว จึงเป็นความจำเป็นที่ชาวบุรีรัมย์ต้องปรับตัวไปตามกระแสวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปนี้ ซึ่งมีขั้นตอนการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

๑. ทำการศึกษาและคัดเลือกชุมชน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามความสำคัญของเรื่อง คือ การใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวบุรีรัมย์บุรีรัมย์

๒. ศึกษาข้อมูลในเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มย่อยกับผู้ให้ข้อมูล (Key-informant) ประกอบด้วยกลุ่มประชากรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์และมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

๓. ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเข้าไปพูดคุยสนทนาสอบถามข้อมูลแบบไม่เป็นทางการเพื่อความเป็นกันเอง

๔. สรุปและนำเสนอผลการศึกษาที่ได้ทั้งจากการศึกษาในเชิงเอกสารและภาคสนาม โดยนำมาวิเคราะห์ตามประเด็นสำคัญ คือ การใช้ภาษาอังกฤษ ปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษ และแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ เน้นการนำผลการศึกษาวិจัยมาเผยแพร่ให้ภาครัฐ ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ

๕. วิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษตามหมวดหมู่ของข้อมูลสรุปการวิจัย และนำเสนอกลุ่มเป้าหมายเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพมุ่งเน้นการสัมภาษณ์ครู อาจารย์ นิสิต นักศึกษาในสถานศึกษาและผู้ประกอบการที่มีความเกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติ

๑. อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

๑. พระครูสุเมธจันทสิริ, ดร.

๒. ดร. วิรัตน์ ภูทองเงิน

๓. อาจารย์สุทธิวิทย์ วิลัยริด

๔. อาจารย์อนุศาสน์ วรบูรณ์ภูมิสุข

๕. อาจารย์นิกร พลเยี่ยม

๒. อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครพนธ์ เนื้อไม้หอม

๒. ดร.เสาวรจ เรืองไพศาล

๓. อาจารย์วงจันทร์ พูลเพิ่ม

๔. ผศ. ศุภกิจ ภูวงค์

๕. อาจารย์ชมพู่ อีสริยาวัฒน์

๓. นิสิตมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ (คฤหัสถ์)

๑ นายณัฐพล อึ้งจู้ย

๒. นายพุดธิสรณ์ นอนา

๓. นางสาวยุพยง แดนคำสี

๔. นายวิระพงษ์ กรงาม
๕. นายสุรวิชัย สวงรัมย์
๔. นิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
  ๑. นายปัญญาวัฒน์ ทิพย์อักษร
  ๒. นางสาวกุลนิษฐ์ ตาแหลม
  ๓. นางสาวทิพย์รัตน์ ฉิมมา
  ๔. นางสาวพิมพ์ลภัส เหลือถนอม
  ๕. นางสาวมุนินทร์ ทองสุทธิ
๕. นิสิตมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ (บรรพชิต)
  ๑. สามเณรวิทยา สวัสดิ์
  ๒. สามเณรวันสนันท์ พานแก้ว
  ๓. พระอภิพล อภิพลโ
  ๔. พระสุวรรณ ปิยธมโม
  ๕. พระเรย์ ฐานธโร
๖. ชาวบ้าน ผู้นำท้องถิ่น ผู้ประกอบการในจังหวัดบุรีรัมย์

๑. นายละออง พึ่งกิ่ง	ผู้ใหญ่บ้าน
๒. นายชัยอนันต์ คงบุรินทร์	สมาชิกสภาอบต. เจริญสุข
๓. นายบรรจบ วิเศษทรัพย์	สมาชิกสภาอบต. เจริญสุข
๔. นายธนนต์ ปานะตะวงค์	ผู้ใหญ่บ้าน
๕. นายสมคิด ศรีมะเรื่อง	สมาชิกสภาอบต. เจริญสุข

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำข้อมูลจากหนังสือ วารสาร ตำราทางวิชาการ บทสัมภาษณ์ และหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการปฏิบัติงานจริงในภาคสนามโดยการสัมภาษณ์ สันทนากลุ่มและสรุปผล

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์มีการเก็บข้อมูล โดยใช้เครื่องมือในส่วนของเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและมีการลงภาคสนาม (Field Study) เพื่อกำหนดประเด็นคำถามเพื่อใช้เป็นแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก และแนวคิดหลักการ ความเป็นมา รูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษในพื้นที่เป้าหมาย โดยยึดตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษต่อวัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีการดำเนินการและใช้เครื่องมือที่สำคัญได้แก่

๑. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยจัดการสนทนากลุ่ม วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๒ ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

๒. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญในประเด็นต่างๆ ซึ่งการเข้าไปมีส่วนร่วมในภาคสนาม และดำเนินการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างนี้ จะทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่เป็นความจริงเพิ่มมากขึ้น โดยผู้วิจัยจะเตรียมแนวคำถามอย่างกว้างๆ มาล่วงหน้า

๓. การอภิปรายกลุ่มย่อย เป็นการสนทนาที่เกิดขึ้นได้โดยทั่วไป โดยไม่เจาะจงเรื่องสถานที่ เช่น การอภิปรายกับกลุ่มนักเรียน นักศึกษา นิสิตในสถานศึกษา พ่อค้าแม่ค้า นักท่องเที่ยวในขอบเขตด้านพื้นที่ของการวิจัย

๔. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นในสถานศึกษาและชุมชน เช่น กิจกรรมโครงการสัมมนาภาษาอังกฤษ อบรมพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นทั้งมีการนัดหมายล่วงหน้าและไม่ได้นัดหมายล่วงหน้า

๕. เทปบันทึกเสียง ใช้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา นิสิตนักศึกษา และผู้เกี่ยวข้องเพื่อช่วยบันทึกการสนทนาที่เป็นประเด็นสำคัญๆ ตามวัตถุประสงค์ให้ได้ครบถ้วน โดยมีประเด็นที่ทำการสนทนากลุ่มคือ

ประเด็นที่ ๑ ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษและการใช้ภาษาอังกฤษในสังคมไทย และในแหล่งชุมชนและในแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ สนทนากลุ่มในวันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็นที่ ๒ แนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษโดยผู้วิจัยนำทีมลงภาคสนามเพื่อสัมภาษณ์เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา ในวันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็นที่ ๓ เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ โดยสรุปเป็นรายงานการวิจัยเล่มสมบูรณ์

ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบเครื่องวิจัย

๑. การกำหนดเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยการศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์

๒. ร่างเครื่องมือการวิจัยตามประเด็นที่กำหนดให้ครบถ้วนทุกตอน

๓. นำเครื่องมือมาตรวจสอบ

๔. แก้ไขเครื่องมือการวิจัยตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

๕. ปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยและจัดทำเครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์

๓.๔ แผนการดำเนินงานของโครงการวิจัย

แผนการดำเนินการวิจัย	เดือน											
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
ประชุมวางแผนการจัดทำเพื่อเตรียมความพร้อม											←→	
กำหนดกิจกรรม และแผนงาน												←→
ศึกษางานวิจัยตามวัตถุประสงค์โดยการสำรวจพื้นที่		←→										
ศึกษาองค์ความรู้จากการประชุมกลุ่ม					←→							
วิเคราะห์ผลการศึกษาอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษ					←→							
นำเสนอผลงานวิจัยร่างสมบูรณ์							←→					
ปรับปรุงและนำเสนอรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์								←→				

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การวิจัย เอกสาร (Documentary Research) เพื่อประมวลองค์ความรู้ ศึกษาแนวคิด หลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดทั้งงานวิจัยที่มีผู้รู้ได้ศึกษาไว้ รวมถึงการเก็บข้อมูลเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่มย่อย เป็นต้น

ในส่วนของกรวิจัยในภาคสนามเพื่อหาปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษ และนำมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยในลักษณะของการวิจัยในภาคสนาม (Field Study) โดยดำเนินการใน ๕ ลักษณะ คือ

(๑) ศึกษารวบรวมเอกสาร ชุมความรู้ แบบฝึกและความเป็นมาเกี่ยวกับแนวคิด หลักการการใช้ภาษาอังกฤษ

(๒) การศึกษาสภาพปัญหาซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการใช้ภาษาอังกฤษของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

(๓) การเข้าไปสัมภาษณ์กลุ่มประชากรตัวอย่างทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้ทราบประเด็นปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษและหาวิธีพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมต่อความเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม

(๔) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒ แห่ง ซึ่งการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบวันและเวลาที่ กำหนดไว้

(๕) จัดทำผลสรุปจากการวิจัยและประมวลองค์ความรู้และข้อคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษในท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนนำไปสู่การสรุปผล

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาทั้งในเชิงเอกสาร (Documentary Research) และข้อมูลเชิงประจักษ์ จากการสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อย เป็นกระบวนการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ที่ได้จากการสรุปตามสาระสำคัญด้านเนื้อหาที่กำหนดไว้ โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ตามประเด็นหัวข้อดังนี้

- ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาของการใช้ภาษาอังกฤษ และวิเคราะห์รูปแบบที่เหมาะสมเพื่อการใช้งานภาษาอังกฤษสำหรับชาวบุรีรัมย์ โดยเน้นกระบวนการวิเคราะห์แบบมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวิจัย

- สรุปและนำเสนอผลการศึกษาที่ได้จากการศึกษาในเชิงเอกสารและภาคสนามจากการสัมภาษณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ตามประเด็นสำคัญ กล่าวคือ สภาพปัญหาของการใช้ภาษาอังกฤษ และวิธีการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษด้านต่าง ๆ โดยเน้นการนำผลการวิเคราะห์มาเผยแพร่สู่สังคม ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับต่าง ๆ

- วิเคราะห์แนวทางการใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสม เช่น การใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน การใช้อังกฤษในร้านอาหาร การใช้อังกฤษในแหล่งท่องเที่ยว การใช้อังกฤษในสถานศึกษา การใช้อังกฤษในสำนักงาน รวมไปถึงการสร้างเกณฑ์ปฏิบัติให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของการใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวบุรีรัมย์

- สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

๓.๗ การนำเสนอผลการวิจัย

การนำเสนอข้อมูลจะอยู่ในลักษณะการพรรณนาความ (Descriptive Presentation) ประกอบตาราง ภาพถ่ายและการพรรณนาความประกอบการบรรยายเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสภาพปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษและการนำรูปแบบหรือสื่อการเรียนรู้มาพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษในท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน รวมไปถึงการสร้างเกณฑ์ปฏิบัติให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของยุคไทยแลนด์ ๔.๐ เพื่อศึกษาองค์ประกอบรูปแบบกระบวนการวิธีการให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนยิ่งขึ้น

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยตั้งจุดประสงค์ไว้ ๓ ข้อ คือ ๑) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลาง การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ ๒) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลาง การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ และ ๓) เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเชิงคุณภาพคือ ผู้ให้ ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการสัมภาษณ์โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Positive Sampling) จำแนกผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำข้อมูลและสัมภาษณ์ ๑๕ รูป/คน และพื้นที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำ ข้อมูลและสัมภาษณ์ ๑๐ คน และชาวบ้านในสองพื้นที่นี้จำนวน ๕ คน สำหรับจุดประสงค์ข้อที่ ๑ และ ข้อ ๒ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยคือการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเอกสาร ส่วนในข้อที่ ๓ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่ง เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อการเก็บข้อมูลพร้อมกับการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับอิทธิพล ปัญหาและ วิธีการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยจึง วิเคราะห์ตามจุดประสงค์ของการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

๔.๑ ศึกษาอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์

การศึกษาโครงการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้ได้ข้อมูลในประเด็นที่ต้องการศึกษา โดยเป็นการวิเคราะห์ข้อมูล เชิงเอกสารเพื่อต้องการทราบถึงการใช้ภาษาอังกฤษว่ามีลักษณะอย่างไร ตามลำดับดังต่อไปนี้

๔.๑.๑ จากการศึกษาอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม ของชาว จังหวัดบุรีรัมย์มีอิทธิพล ๓ ประการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการต่อต้านทางวัฒนธรรมคือ ๑) แรงผลักดันในที่ทำงาน ๒) การติดต่อกันระหว่างกลุ่มสังคม ๓) การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

๔.๑.๒ ทักษะการฟังและพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่ขาดทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษ ในส่วนของทักษะการฟัง คนไทยส่วนใหญ่ไม่สามารถจับใจความสำคัญของบทสนทนาได้ เนื่องจากการสื่อสารใช้ภาษาอังกฤษ เสียงพูดเร็วและใช้สำเนียงภาษาอังกฤษทั้งอเมริกันอิงลิชและบริติชอิง ลิช ซึ่งเป็นภาษาอังกฤษแบบภาษาแม่ ในการฟังภาษาอังกฤษที่สำคัญได้นั้นต้องแยก Content Words ออกจาก Function Words ให้ได้ เพื่อจะรู้ว่าคำไหนในบทสนทนาเป็นคำสำคัญที่ผู้สนทนาต้องการพูด

โดย Content Words จะประกอบด้วย คำนาม (Nouns), กริยาแท้ (Principle Verbs), คำคุณศัพท์ (Adjectives), และคำกริยาวิเศษณ์ (Adverbs) ส่วน Function Words จะได้แก่ คำสันธาน (Conjunction), คำนำหน้านาม (Article), คำสรรพนาม (Pronoun) ดังนั้นสิ่งที่ผู้ฟังต้องให้ความสนใจ คือ คำที่เป็น Content Words ต่างๆ การพูดภาษาอังกฤษของฝรั่งยังมีหลายสิ่งที่คนไทยต้องเรียนรู้ ถ้าอยากพูดและฟังได้เหมือนเจ้าของภาษา เช่น การกร่อนเสียง คำว่า History จะไม่อ่านว่า ฮีส-ทอ-รี แต่จะอ่านว่า ฮีสทรี และคำว่า Victory จะไม่อ่านว่า วิค-ทอ-รี แต่จะอ่านว่า วิค-ทรี เป็นต้น อีกทั้งประโยคต่างๆ จะมีการออกเสียงสูงต่ำต่างกัน (Intonation) เช่น ประโยคบอกเล่า เสียงจะต่ำ แต่ถ้าเป็นประโยคคำถามนั้นเสียงจะต้องสูง นอกจากนี้ยังมี Question tag ที่ฝรั่งชอบใช้กันมากด้วย ส่วนที่เป็นปัญหามากที่สุดสำหรับคนไทยคือการเชื่อมเสียง เนื่องจากจะทำให้ฟังยากมาก ว่าฝรั่งพูดอะไร เช่น ประโยค She liked all of it. จะอ่านว่า She like dal to fit หรือ too often จะอ่านว่า too-wofen เป็นต้น เพราะการดูภาพยนตร์สามารถช่วยพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษได้อย่างแท้จริง เป็นการฝึกการออกเสียง ฝึกเลียนแบบสำเนียงจากตัวละคร การดูภาพยนตร์แบบที่มีคำบรรยายข้างใต้เป็นภาษาอังกฤษ และจะกดหยุดตรงคำหรือประโยคที่ชอบ และฝึกออกเสียงตาม การใช้ภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถช่วยให้คนไทยประสบผลสำเร็จในการฝึกทักษะการฟังและการพูด เนื่องจากกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา เกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษา และช่วยให้การเรียนภาษาเป็นไปอย่างธรรมชาติ เนื่องจากภาพยนตร์ต่างประเทศใช้วิธีการดูหนังฟังภาษาอังกฤษ และในบางครั้งถ้าอ่านบทแปลเป็นภาษาอังกฤษไปด้วย จะช่วยให้ทราบลักษณะการออกเสียงของศัพท์ หรือประโยคต่างๆ และยังช่วยให้เราเห็นภาษาพูดเป็นตัวอักษร รวมทั้งเห็นคำแสลงสำนวนและรูปประโยคที่เจ้าของภาษานิยมใช้กัน เมื่อใดที่ฟังไม่ทันเรายังสามารถย้อนกลับไปดูฉากนั้นซ้ำได้อีกด้วย และเมื่อหัดฟังบ่อยๆ เราจะเดาความหมายของศัพท์ที่ใหม่หลายคำได้เองโดยไม่ยากนัก พร้อมทั้งจะคุ้นกับสำเนียงภาษาอังกฤษมากขึ้น^{๑๖}

การใช้ภาษาอังกฤษโดยใช้ภาพยนตร์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และด้วยปัจจุบันนี้เทคโนโลยีทางการเรียนรู้มีการพัฒนาอย่างมาก โดยเฉพาะการใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการสื่อสาร ซึ่งภาพยนตร์นี้จะช่วยให้เราเรียนรู้โดยเห็นทั้งภาพและเสียงประกอบและภาพนั้นก็จะเป็นภาพเคลื่อนไหวจึงทำให้เกิดการเรียนรู้ได้มากและเป็นสิ่งที่น่าตื่นเต้นสำหรับผู้เรียนด้วย ประโยชน์ของการนำภาพยนตร์มาเป็นสื่อในการเรียนรู้ เป็นสื่อที่มีความน่าสนใจ เป็นสื่อที่เข้าใจง่าย เป็นสื่อข้ามวัฒนธรรมที่สามารถเข้าถึงคนต่างชาติต่างภาษาที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน ให้ความเข้าใจร่วมกันถึงสิ่งที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ทั้งเนื้อหา เรื่องราวแม้แต่นามธรรมยังสามารถถูกถ่ายทอดให้เข้าใจง่ายขึ้น เมื่อถูกสื่อสารตัวละครทั้งนั้น โดยคุณสมบัติของภาพยนตร์ที่สามารถพรรณนาหรือบรรยายกระบวนการที่ซับซ้อนให้เห็นได้อย่างเข้าใจง่าย เช่น การทำงานของเครื่องจักรกล อีกทั้งยังเน้นส่วนที่สำคัญ ๒ อย่าง คือ สีหรือเสียงและใช้จินตนาการอย่างไม่มีขอบเขต จึงส่งเสริมจินตนาการและ

^{๑๖} ชิตชล ยานารมย์, การพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๑ โดยใช้ภาพยนตร์ต่างประเทศ (Developing English Listening-Speaking Skills of the M.๕/๑ Students Through English Movies), ๒๕๕๘.

การตีความหมายที่เป็นนามธรรมของผู้ชมได้ ด้วยประโยชน์และข้อดีของการใช้ภาพยนตร์ที่ได้กล่าวมาให้ผู้เรียนได้ชมภาพ พร้อมกับได้ฟังสำเนียง น้ำเสียงจากเจ้าของภาษา เรียนรู้ประโยคที่ใช้ในชีวิตจริงและจดจำสำเนียงจากเจ้าของภาษา เข้าใจความหมายของภาษาพูด ภาษาท่าทางที่ปรากฏในภาพยนตร์ และเข้าใจบทสนทนาได้ต่อกันในสถานการณ์ต่างๆ มากขึ้น เข้าใจภาษาและความหมายเมื่อเห็นท่าทาง อิริยาบถของตัวละคร เข้าใจอารมณ์จากภาพที่ได้และเสียงที่ได้ยิน มีอารมณ์ร่วม เพลิดเพลิน และสนุกสนาน จูงใจให้ผู้เรียนพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น และสร้างแรงจูงใจในการที่จะพูดภาษาอังกฤษ^{๑๗}

๔.๑.๓ การใช้ภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์ต่าง ๆ เป็นฐานมีความหลากหลายรวม ๘ สถานการณ์ด้วยกัน คือ การบอกทิศทาง (Giving Directions) การบรรยายลักษณะบุคคล (Describing People) การพูดเพื่อขอคำแนะนำ (Asking for and Giving advice) การพูดนัดหมาย (Making an appointment) การพูดเพื่อขอและแสดงความคิดเห็น (Asking for and Giving opinion) การพูดต่อรองราคา (Bargaining the price) การพูดเพื่อเชิญ (Inviting) และการพูดเพื่อสร้างทางเลือก (Making choice) ซึ่งได้มาจากหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดเรียงลำดับสถานการณ์จากง่ายไปหายาก สถานการณ์ดังกล่าวที่เป็นจริงและเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ในการพูด โดยมีโอกาสในการเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสม และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์จริง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- การบอกทิศทาง (Giving Directions) เช่น

คำถาม: Excuse me. Could you please tell me where the restroom is? (ขอโทษนะคะ ช่วยบอกทางไปห้องน้ำหน่อยได้ไหมคะ) เป็นต้น

คำตอบ: Go along this way until... (ตรงไปตามทางนี้จนถึง...) Keep walking until you see...(เดินไปเรื่อยๆ จนกว่าคุณจะมองเห็น...) เป็นต้น

- การบรรยายลักษณะบุคคล (Describing People) เช่น

คำถาม: What does + คน + look like? What's + คน + like? (... มีหน้าตาเป็นอย่างไร)

คำตอบ: He / she + Verb to be + Adjective. เขา/หล่อนมีลักษณะ...

- การพูดเพื่อขอคำแนะนำ (Asking for and Giving advice) เช่น

What should I do? วอท ชูด ไอ ดู	ฉันควรทำอย่างไรดี
You should ... ยู ชูด ...	คุณควรจะ

- การพูดนัดหมาย (Making an appointment) เช่น

^{๑๗} สัมภาษณ์ ผศ.ดร. วีรกาญจน์ กนกกมลเสส เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒.

I need to make an appointment with you for business discussion. (ผมต้องการนัดพบคุณเพื่อปรึกษาเรื่องธุรกิจ)

Could I see you sometime this week? (ผมขอพบคุณสัปดาห์นี้ได้ไหม)

Could I make an appointment to see you next week? (ผมขอนัดคุณสัปดาห์หน้าได้ไหม)

- การพูดเพื่อขอและแสดงความคิดเห็น (Asking for and giving opinion) เช่น Asking for Opinions การถามความคิดเห็น

- What's your opinion?
- What are your ideas?
- Do you have any thoughts on that?
- How do you feel about that?
- What do you think?

- การพูดต่อรองราคา (Bargaining the price) เช่น

ต่อรองราคาภาษาอังกฤษ – สำหรับคนซื้อ

That's too expensive! Let's do ๒๕๐ Baht- แพงไปนะพี่ เอาเป็น ๒๕๐ บาทละกัน

Can you go any lower? – ลดให้อีกหน่อยเหอะนะ พลีสสสส

ต่อรองราคาภาษาอังกฤษ – สำหรับคนขาย

It's a rock-bottom price – เป็นสำนวนครับ rock bottom หมายถึง “ต่ำที่สุด” หมายถึงสินค้านี้ราคาอภิมหาถูกโคตรๆ ไม่สามารถถูกไปได้มากกว่านี้อีกแล้ว (ขนาดนั้น ๕๕๕)

A ๑๐ % discount. That's the best I can do for you – พี่ลดให้แค่ ๑๐% นะน้อง ลดสุดๆแล้วเนี่ย

That's all I'm willing to pay – ผมให้ได้แค่นี้ละ เต็มทีละ

- การพูดเพื่อเชื้อเชิญ (Levitating) และการพูดเพื่อสร้างทางเลือก (Making choice) เช่น

I should like to invite you to have lunch at my home next week.

(ไอ ชูด ไลค ทู อินไวัท ยู ทู แฮ็ฟ ลันว แอท มาย โฮม เน็กซ วี)

ผมอยากเชิญคุณไปรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านผมสัปดาห์หน้า

I should like to have you come to my birthday party this evening.

(ไอ ชูด ไลค ทู แฮ็ฟ ยู คัม ทู มาย เบิรธเดย์ ปาร์ตี้ อีฟนิง)

ผมอยากเชิญคุณมาร่วมงานเลี้ยงวันเกิดของผมเย็นวันนี้

Would you like to go to the movies next Sunday?

(วู้ด ยู ไลค ทู โก ทู เรอะ มูวีส เน็กซซท ซันเดย์)

คุณจะไปดูหนังวันอาทิตย์หน้าไหมครับ

การตอบรับคำเชิญ (Accepting invitation)

Thank you. I shall be glad to.

(แองกีว ไอ แชล บี แกล็ต ทู)

ขอบคุณครับ ผมยินดีจะไปตามคำเชิญครับ

Thank you. That's very kind of you. I'd love to.

(แองกีว แอ็ทส เวิร์ ไคนด์ ออฟ ยู ไอ๊ด เลิฟ ทู)

ขอบคุณครับ นั่นเป็นความกรุณาของคุณอย่างมากเลยครับ ผมยินดีจะไปครับ

การปฏิเสธคำเชิญ (Refusing Invitation)

I'm sorry but I have another engagement.

(ไอมี ซอร์รี่ บัท ไอ แฮ็ฟ อะนัธเธอร์ อินเกจมันท์)

ผมเสียใจจริงๆ ครับ ผมมีนัดก่อนหน้านี้แล้ว

การใช้ภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานนี้มีการกำหนดเป้าหมายในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างชัดเจน ได้ทบทวนโครงสร้างของหน้าที่ทางภาษา ผู้เรียนมีความสนุกสนาน ฟังภาษาได้อย่างไม่เคร่งเครียด ทำให้ได้เรียนรู้ภาษาอย่างมีความสุข มีโอกาสได้ฝึกฝนหลากหลายสถานการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าจะให้ได้ผลดีมากยิ่งขึ้น สถานการณ์นั้นๆ จะต้องเชิญชาวต่างชาติให้มาพูดคุยสนทนากับผู้เรียน หรือนำผู้เรียนออกไปฝึกพูดภาษาอังกฤษนอกสถานที่ในแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น เน้นการฝึกฝนคำศัพท์ สำนวน การออกเสียง และรูปแบบประโยคจนเกิดความเข้าใจ และนำไปสู่การใช้รูปแบบประโยคในสถานการณ์จริง^{๑๘}

๔.๑.๔ รูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษโดยใช้บัตรคำศัพท์ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนต้องมีความรู้ด้านไวยากรณ์เรียนรู้ด้านคำศัพท์อย่างสมดุลกัน คำศัพท์เป็นสิ่งที่ยึดมั่นอย่างมาก ช่วยทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษน่าสนใจ คำศัพท์ส่วนใหญ่อยู่ในพจนานุกรมมีจำนวนมาก ผู้เรียนไม่สามารถจำคำศัพท์ได้ทุกคำ แต่การที่จะจำคำศัพท์ได้มากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการจำและความเข้าใจรูปแบบการใช้ตลอดจนความจำเป็นในการใช้คำศัพท์นั้นๆ อีกด้วย ซึ่งวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจำคำศัพท์ได้ดีคือ การใช้บัตรคำศัพท์ที่มีรูปภาพที่มีการจัดหมวดหมู่กลุ่มคำศัพท์มาอ่านและท่องทีละหมวด ทำให้สมองสามารถจดจำคำศัพท์ได้เป็นหมวดหมู่ซึ่งเป็นการจัดระเบียบความจำนั่นเอง^{๑๙} สิ่งสำคัญในการสนับสนุนให้การเรียนมีประสิทธิภาพ ข้อมูลต่าง ๆ ที่เราเก็บไว้ในความจำถูกกระบวนการคิดและการตัดสินใจรวบรวมและกลั่นกรองออกมาเป็นพฤติกรรม การใช้บัตรคำศัพท์ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการอ่านดีขึ้น คล่องขึ้น ไม่อ่านตะกุกตะกัก จนพัฒนาไปสู่การพูดภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง

บัตรคำศัพท์เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งซึ่งช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ได้มากขึ้น บัตรคำศัพท์สามารถใช้สอนคำศัพท์ที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ซึ่งคำศัพท์นั้นอาจจะเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ สิ่งของ สัตว์ คำคุณศัพท์ อาชีพ สถานที่ ฯลฯ โดยบัตรคำศัพท์แสดงให้เห็นความหมายที่

^{๑๘} สัมภาษณ์ พระมหาอภิสิทธิ์ วิริโย ป.ธ.๙ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒.

^{๑๙} สุวิทย์และอรทัย มูลคำ, ๒๑ วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด, พิมพ์ครั้งที่ ๘, (กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, ๒๕๕๕), หน้า ๒๑.

เฉพาะเจาะจงของคำศัพท์นั้นๆ ผู้สอนสามารถใช้บัตรคำศัพท์ในการสอนได้หลายรูปแบบ เช่น การใช้บัตรคำศัพท์ในการสอนคำศัพท์ การใช้บัตรคำศัพท์ในการฝึกฝนคำศัพท์ การใช้บัตรคำศัพท์ในการฝึกเขียน เป็นวิธีการที่มีความเหมาะสมให้ผู้เรียนแต่ละคนใช้ภาษาอังกฤษได้อึดอคงยิ่งขึ้น

๔.๒ วิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

สาเหตุที่ทำให้คนไทยไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ หรือพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้น้อย คือ การขาดแรงจูงใจในการใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาอังกฤษไม่ใช่ภาษาราชการของประเทศไทย ทำให้คนไทยไม่สนใจที่จะเรียนรู้ หรือใช้ภาษาอังกฤษในการพูด อีกทั้ง การที่คนไทยสนใจหรือสามารถพูดภาษาอังกฤษได้นั้น ก็เป็นเฉพาะแค่บางอาชีพ บางบริษัทเท่านั้นที่จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการพูดกับชาวต่างประเทศ^{๒๐}

สาเหตุหลักที่คนไทยเรียนภาษาอังกฤษมาตั้งแต่เด็ก ๆ แล้วไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้คือ เรื่องหลักไวยากรณ์ จำได้เล็กน้อย ภาษาอังกฤษไม่ใช่ภาษาหลัก หรือภาษาพ่อภาษาแม่ ข้าพชนัสน คำศัพท์เยอะ ไม่คุ้นเคย ดังนั้น ปัญหาที่คนไทยไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษ คือ ๑. การไม่มีเวลาฝึกฝนในการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งการฝึกฝนสม่ำเสมอเป็นประจำจะทำให้สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ ๒. การยึดติดกับความเคยชินตั้งแต่ดั้งเดิม ไม่ยอมทำในสิ่งที่ไม่เคยทำ เพราะเกิดจากการชินอายุ ไม่กล้าที่จะทำไม่กล้าพูด ไม่กล้าออกเสียงสำเนียงให้เหมือนฝรั่ง กลัวออกเสียงผิด ๓. การไม่รู้คำศัพท์ ซึ่งคนไทยเรียนรู้อังกฤษมาตั้งแต่เด็ก ๆ ซึ่งระยะเวลาเวลามากกว่าสิบปี เรียนรู้คำศัพท์มาหลายพันคำ แต่เมื่อมีการดูหนังฝรั่งหรือมีฝรั่งมาพูดด้วยกลับไม่สามารถเข้าใจ เวลาแปลความหมายจากสิ่งที่ฝรั่งพูด ก็จะแปลคำศัพท์ตรงตัว ๔. การไม่รู้ไวยากรณ์ เช่นเดียวกันกับการไม่รู้คำศัพท์ ซึ่งเวลาที่คนไทยจะพูดภาษาอังกฤษก็จะนึกถึงประโยค โครงสร้างแกรมมาร์ (Grammatical Structure) แตกต่างกับการพูดภาษาไทย ที่คนไทยสามารถพูดได้ทันที เนื่องจากความเคยชินในการพูดภาษาไทย ๕. การไม่ได้พูดมานานแล้วลืม เพราะคนไทยไม่ได้พูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ดังนั้น เมื่อไม่ได้ใช้บ่อย ๆ หรือนาน ๆ ไป ก็มีโอกาสในการลืมและไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้^{๒๑}

ประเด็นถัดมาคือ คนไทยมีความกังวลและความกลัวเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษ มีปัญหาด้านคำศัพท์ ขาดการฝึกฝนกับอาจารย์และบุคคลอื่น ไม่ชอบเรียนรายวิชาที่เน้นทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

^{๒๐} อรพรรณ ฤทธิมัน และบัลลังก์ โรหิตเสถียร, (๒๕๕๙), แฉงข่าวการขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค. Retrieved from <http://www.moe.go.th/websm/๒๐๑๖/mar/๑๓๕.html>,

^{๒๑} เนตรปรียา ชุมไชโย, เรียนภาษาอังกฤษกันเข้าไป แต่พูดไม่ได้สักที, (กรุงเทพมหานคร : สดส์ปดาร์ สำนักพิมพ์, ๒๕๔๕).

และคนไทยชอบนึกเป็นภาษาไทยก่อนเสมอเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษ^{๒๒} การอ่อนด้อยในภาษาอังกฤษ เพราะคนไทยที่อยู่ในประเทศไทยไม่ได้เน้นการฝึกพูด การออกเสียง หรือสนทนาด้วยภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน จะใช้ภาษาอังกฤษในการพูดเฉพาะในชั่วโมงที่มีการเรียนเท่านั้น แม้ว่ารัฐบาลไทยจะมีการสนับสนุนงบประมาณทางการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อให้คนไทยสามารถพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับชาวต่างชาติ และคนไทยก็มีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากกว่า ๑๐ ปี ก็ยังมีปัญหาในการพูดภาษาอังกฤษ คือไม่สามารถพูดสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ เนื่องจากคนไทยมีการคิดประโยคหรือคำพูดเป็นภาษาไทยก่อนแล้วจึงคิดเป็นภาษาอังกฤษ เพราะความไม่เคยชิน หรือไม่ได้มีการฝึกฝนในการพูดภาษาอังกฤษอยู่เป็นประจำ บางครั้งการที่คนไทยพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ นั่น อาจเกิดจากความไม่กล้าที่จะพูดกับฝรั่ง การพูดผิด ๆ ถูก ๆ พอเห็นฝรั่งก็เดินหนีไม่กล้าที่จะพูดด้วย การไม่กล้าออกเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ เหมือนที่ฝรั่งพูด เพราะอายุที่จะออกเสียงแตกต่างจากคนไทยด้วยกัน ซึ่งภาษาอังกฤษมีการเน้นเสียง ทำเสียงสูง เสียงต่ำตามลักษณะของข้อความ เช่น การบอกเล่า คำสั่ง หรือคำขอร้อง หรือการปรับเปลี่ยนตามอารมณ์ของผู้พูด อีกทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นจากการไม่คุ้นเคยในการฟัง การฟังไม่ทัน ทำให้รู้สึกอึดอัดที่จะสนทนากับฝรั่งหรือชาวต่างชาติ และการกลัวเสียหน้าถ้าหากพูดผิด หรือการถูกหัวเราะเยาะจากเพื่อนฝูง ผู้ใกล้ชิดสนิทสนม จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่กล้าและไม่ยอมพูดภาษาอังกฤษ^{๒๓}

จากหลักฐานเอกสารและการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ และบุคลากรทางการศึกษา สามารถสรุปและจัดกลุ่มของปัญหาการพูดภาษาอังกฤษออกเป็นทั้งหมด ๔ เรื่อง คือ ๑. การไม่มีโอกาสพูดภาษาอังกฤษ และไม่ได้ฝึกฝน เป็นข้อมูลปัญหาที่ได้รับจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง ๑๙ คน คิดเป็น ๑๐๐% ๒. ความอาย กลัว และประหม่าในการพูดภาษาอังกฤษ จำนวน ๑๒ คน คิดเป็น ๖๖% ๓. การไม่รู้คำศัพท์ จำนวน ๖ คน คิดเป็น ๕๐% ๔. ไม่รู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ จำนวน ๔ คน คิดเป็น ๒๕% และ ๕. การไม่มีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษเกี่ยวกับเรื่องสินค้าและบริการ จำนวน ๑๐ คน คิดเป็น ๒๕% กลุ่มตัวอย่างแต่ละท่านได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการพูดภาษาอังกฤษเป็นข้อแรก คือ การไม่มีโอกาสในการพูดภาษาอังกฤษ และการไม่ได้ฝึกฝนการพูดภาษาอังกฤษ ดังตัวอย่างข้อความการให้สัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

ปัญหาหลักของการพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ คือ โอกาสในการพูดภาษาอังกฤษ การแทบจะไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการพูดเลย การไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการพูดทุกวัน หรือในชีวิตประจำวันห่างหายจากการพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติมานาน นาน ๆ จะได้พูดภาษาอังกฤษทำให้พูดได้บ้าง แบบงูๆ ปลา ๆ พูดแบบง่าย ๆ แค่นี้ก็เหนื่อย ถ้าได้ใช้ก็จะสามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดี ใช้ภาษาอังกฤษในการพูดน้อยมาก และไม่ค่อยได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน มีบ้างที่ต้องเขียนภาษาอังกฤษทาง

^{๒๒} ณัฐนรี ฤทธิรัตน์, ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทย, Problems and Obstacles to Developing English Speaking Skill of Thai University Students, Graduate Research Conference, Khonkaen University, ๒๐๑๔.

^{๒๓} เพ็ชรี รุประวิเชตรและริช โมณา, คู่มือฝึกอังกฤษเพื่อพูดกับฝรั่ง, (กรุงเทพมหานคร : The Knowledge Center, ๒๕๕๐).

อีเมลเพราะมีปัญหาทางการพูดภาษาอังกฤษ ไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารให้ลูกค้าหรือผู้บริหารชาวต่างชาติเข้าใจเหมือนเมื่อก่อนที่ได้พูดภาษาอังกฤษทุกวัน มีการใช้ภาษาอังกฤษในการพูดเฉลี่ยต่ออาทิตย์ คือ ๑-๒ ครั้งเท่านั้น หรือการเจอลูกค้าต่างชาติด้วยการพูดภาษาอังกฤษ เฉลี่ยปีละ ๑-๒ ครั้ง ถ้าได้พูดทุกวันจะทำให้พูดได้คล่อง พูดได้ดีขึ้นไม่ค่อยได้พูดภาษาอังกฤษเหมือนเมื่อก่อน ทำให้ต้องคิดก่อนพูด พูดได้ช้าลง ความคล่องลดลง ใช้ภาษาอังกฤษในรูปแบบการเขียนมากกว่า เพราะมีเวลาทบทวนหาข้อมูลหรือคำศัพท์ที่ไม่เหมือนพูดที่ต้องโต้ตอบหรือพูดภาษาอังกฤษทันที การใช้ภาษาอังกฤษในการพูดไม่ได้ใช้ทุกวัน ไม่ได้ฝึกฝนประจำ ทำให้ไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ เวลาจะพูดต้องใช้เวลาในการคิด คำศัพท์ ไวยากรณ์ สำนวน หรือรูปแบบประโยคที่เป็นทางการเชิงธุรกิจ และไม่ทางการของภาษาอังกฤษก่อนจะพูดทุกครั้ง ต้องคิดคำพูด ในรูปแบบประโยคภาษาไทยก่อนแล้วจึงคิดในรูปแบบประโยคภาษาอังกฤษ ไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่วเป็นธรรมชาติ การไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการพูดประจำหรือทุกวัน ทำให้สับสน ขาดความชำนาญในการพูดภาษาอังกฤษ อีกทั้งภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศไม่ใช่ภาษาหลักของประเทศไทย การที่จะพูดภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่วและเป็นธรรมชาติได้ จำเป็นต้องมีการพูดภาษาอังกฤษเป็นประจำ สม่ำเสมอ และมีการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะทำให้เกิดความชำนาญในการพูดภาษาอังกฤษ และสามารถพูดภาษาอังกฤษได้คล่องแคล่วและถูกต้อง^{๒๔}

ปัญหาที่สำคัญในการสื่อสารภาษาอังกฤษ คือ สิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้ใช้ ภาษาอังกฤษทั้งที่ทำงานและบ้าน จะใช้ภาษาอังกฤษเมื่อมีสถานการณ์สำคัญๆ เท่านั้น เช่น การได้มีโอกาสพูดคุยกับชาวต่างประเทศเวลามาเที่ยวเมื่อไทย ถ้ามเส้นทาง ถ้ามเรื่องสถานที่ เป็นต้น การที่คนไทยไม่เห็นความสำคัญ ประโยชน์ และความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษบางคนจะสนใจก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ภาษาเท่านั้น สิ่งสำคัญ คือ คนไทยไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเกี่ยวกับเหตุการณ์พื้นฐานที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้คล่องแคล่ว หรือไม่ได้เลย และบางส่วนไม่สามารถสื่อสารได้ทั้งที่ทำงานและที่บ้าน จึงทำให้เกิดปัญหาในการพูดติดขัด หรือบางทีมาจากหลายสาเหตุ เช่น ไม่ได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษ พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษมีจำกัด คนไทยขาดความกล้าแสดงออกและบางครั้งไม่เห็นถึงความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษ รวมถึง การไม่รู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษมีความรู้ทางด้านไวยากรณ์อย่างจำกัด พื้นฐานความรู้ด้านไวยากรณ์ก็ค่อนข้างจำกัด การไม่รู้ไวยากรณ์ทางด้านภาษาอังกฤษ เป็นปัญหาในการคิดรูปแบบประโยคภาษาอังกฤษ ทำให้พูดภาษาอังกฤษได้เป็นคำ ทำให้เรียงรูปประโยคไม่ได้พูดเป็นภาษาอังกฤษในรูปแบบประโยคไม่ได้ บางครั้งพูดภาษาอังกฤษในรูปแบบประโยคสั้น ๆ ได้เท่านั้น ไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษด้วยคำศัพท์เฉพาะ ทางการ หรือเชิงธุรกิจได้ อีกทั้งไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษในรูปแบบประโยคที่ซับซ้อนได้ด้วยเช่นกัน^{๒๕}

ปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ คนไทยมีความกลัวที่จะสื่อสารภาษาอังกฤษและเกิดความประหม่าจนลืมคำศัพท์ มีความเขินอายที่จะสื่อสาร มี

^{๒๔} สัมภาษณ์ รศ. ดร. เอกฉันท จารุเมธีชน เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒.

^{๒๕} สัมภาษณ์ รศ.วิเชียร ชาบุดรบุญทรริก เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒.

ความกังวลว่าจะฟังความหมายผิดเพี้ยนไป และไม่ทราบความหมายของคำศัพท์บางคำ ความอาย กลัว และประหม่าในการพูดภาษาอังกฤษ เป็นปัญหาการพูดภาษาอังกฤษของคนไทย เพราะอายคนรอบข้าง หรือเพื่อนร่วมงานจะได้ยินสำเนียงการพูดภาษาอังกฤษหรือเสียงที่ตนเองพูดภาษาอังกฤษไม่ไพเราะ ออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษผิด หรือพูดประโยคภาษาอังกฤษไม่ถูกต้อง แล้วนำไปวิจารณ์ในด้านไม่ดี หรือนำไปพูดให้เป็นเรื่องตลกในที่ทำงาน และกลัวเพื่อนร่วมงานคนรอบข้างจะหัวเราะเยาะ หรือรู้ว่าตนเองพูดภาษาอังกฤษผิด ไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษ อาย สำเนียงไม่ดี ออกเสียงภาษาอังกฤษไม่รู้ถูกไหม ไม่อยากให้คนอื่นหรือคนรอบข้างได้ยิน ถ้าอยู่คนเดียวก็อาจจะกล้าพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น กลัวจะพูดภาษาอังกฤษไม่ถูกต้อง กลัวที่จะพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ กลัวชาวต่างชาติไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนเองพูดและส่งผลกระทบให้ลูกค้าชาวต่างชาติไม่พอใจหรือตำหนิตนเอง อีกทั้งเกิดความประหม่าเมื่อรู้ว่าต้องพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ ทำให้ต้องหลีกเลี่ยงการพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติโดยตรงหรือพยายามหาช่องทางอื่นในการสื่อสารกับชาวต่างชาติ เช่น ซึ่ไปที่บุคคลอื่นที่อาจพูดสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ช่วยในการพูดภาษาอังกฤษแทน แทนที่จะเผชิญหน้าด้วยการพูดภาษาอังกฤษโดยตรง การไม่รู้คำศัพท์เช่นกัน กล่าวคือ มีความรู้ทางด้านคำศัพท์อย่างจำกัด ไม่รู้คำศัพท์ที่จะใช้ในการสื่อสารกับชาวต่างชาติ มีความรู้ทางด้านคำศัพท์น้อย รู้แค่เฉพาะคำศัพท์ที่คุ้นเคย ทำให้ไม่รู้คำศัพท์ที่ใช้พูดสื่อสาร หรือไม่สามารถพูดโต้ตอบด้วยภาษาอังกฤษได้^{๒๖}

การไม่รู้หลักไวยากรณ์และไม่รู้คำศัพท์จึงทำให้ไม่สามารถสร้างประโยคสนทนาได้ เพราะขาดโอกาสในการฝึกฝนและมีพื้นฐานภาษาอังกฤษไม่มากพอ การไม่รู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ พื้นฐานความรู้ด้านไวยากรณ์มีค่อนข้างจำกัด การไม่รู้ไวยากรณ์ทางด้านภาษาอังกฤษ เป็นปัญหาในการคิดรูปแบบประโยคภาษาอังกฤษ ทำให้พูดภาษาอังกฤษได้เป็นคำๆ เรียงรูปประโยคไม่ได้ พูดเป็นภาษาอังกฤษในรูปแบบประโยคไม่ได้ บางครั้งพูดภาษาอังกฤษในรูปแบบประโยคสั้น ๆ ได้เท่านั้น ไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษด้วยคำศัพท์เฉพาะ ท่างการ หรือเชิงธุรกิจได้ อีกทั้งไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษในรูปแบบประโยคที่ซับซ้อนได้ด้วยเช่นกัน ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสื่อสารภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติอย่างมาก เรื่องไวยากรณ์ก็มีกังวลบ้าง แต่บางกรณีชาวต่างชาติคงไม่ซีเรียสนี้สักเท่าไร แค่ต้องการให้สื่อสารได้และเข้าใจก็พอแล้ว^{๒๗}

๔.๓ แนวทางแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

ในการวิจัยเพื่อให้มีกระบวนการการใช้ภาษาอังกฤษและแหล่งเรียนรู้ผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจถึง การศึกษาการวิธีการ เทคนิค รูปแบบไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดกระบวนการที่เป็นรูปธรรมและเข้ากับ สภาวะการณ์ปัจจุบัน ทันโลกทันสมัย เพื่อจะได้วางแผนงานให้ดีขึ้นและเพียงพอที่จะช่วยให้สามารถแสวงหา

^{๒๖} สัมภาษณ์ พระครูสุเมธจันทสิริ,ดร. เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒.

^{๒๗} สัมภาษณ์ ผศ.ดร. รุ่งสุริยา หอมวัน เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒.

ข้อสรุป ให้เกิดมรรคผลที่แท้จริง สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนใช้เป็นรูปแบบในการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษ

การฝึกทักษะการสื่อสารโดยการดูภาพยนตร์ต่างประเทศ การฝึกโดยการจำลองสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และการใช้บัตรคำศัพท์ เป็นวิธีการและการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามอัธยาศัย เพราะว่าการศึกษาหรือการเรียนรู้เพื่อจะพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของตนเองนั้นมีอัธยาศัยเป็นการจัดสภาพแวดล้อม และปัจจัยที่เกื้อหนุน ทั้งสื่อ แหล่งความรู้ บุคคล สถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย เรียนฝึกพัฒนาตามความสนใจ ความพร้อม โอกาส แต่กระนั้นก็ตามก็อาจเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจไว้ล่วงหน้าก็ได้ เป็นแหล่งที่จะสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงสนับสนุนระบบ และวัสดุการสอนตลอดจนสิ่งแวดล้อม การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ได้มีนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีเกิดขึ้นพัฒนาและเจริญ ก้าวหน้ามาจากความสนใจเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน และกระบวนการสื่อสาร แต่แหล่งการเรียนรู้จะไม่ใช่เพียงเครื่องมือ อุปกรณ์ และวัสดุที่ใช้ในกระบวนการเรียนรู้และการสอนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงบุคคล งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนสิ่งที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลได้ มีความเหมาะสมเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศในการร่วมกิจกรรมการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียน (กลุ่มเป้าหมาย) เป็นผู้ปฏิบัติและเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียน (กลุ่มเป้าหมาย) เกิดทัศนคติที่ดี และสามารถพัฒนาพฤติกรรมและทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งจะทำให้ผู้เรียน (กลุ่มเป้าหมาย) เกิดความคุ้นเคยกับการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และสามารถนำบทสนทนาที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เป็นการจัดให้มีเรียนรู้ที่เกื้อหนุนให้ชุมชนได้มีแนวทางในการฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยกระประยุคที่ใช้รูปแบบทั้ง ๓ มาผสมผสานในการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยการกระจายโอกาสทางการพัฒนาด้านภาษาให้ทั่วถึง ภายใต้อสิ่งที่มีอยู่ในสังคมรอบ ๆ ตัว ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เช่น จากประสบการณ์ ผู้นำชุมชน จากศูนย์การเรียนรู้ ฯลฯ โดยมุ่งหวังให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ในลักษณะของการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ ที่ไม่เน้นการเรียนรู้ในห้องเรียน ดังนั้นการนำรูปแบบการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้ง ๓ แบบมาผสมผสานให้เกิดช่องทางในเรียนรู้ที่หลากหลายในชุมชนจึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่จะก่อประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้คนในชุมชนได้พัฒนาศักยภาพจากประสบการณ์ตรง ซึ่งสัมผัสและจับต้องได้ ทั้งนี้ความสำคัญของการเรียนรู้ไม่ได้มีเฉพาะต่อสมาชิกในชุมชนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงบุคคลทั่วไปได้ใช้ประโยชน์จากเทคนิคและวิธีการดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และก่อให้เกิดการบันทึกข้อมูลชุมชนที่เป็นระบบด้วย

๔.๔ องค์ความรู้ที่เกิดจากการวิจัย

การใช้ภาษาอังกฤษชาวจังหวัดบุรีรัมย์เป็นการถ่ายทอดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือการแบ่งปันความรู้หมายถึง การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของคนในองค์การแห่งการเรียนรู้โดยการถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ไปยังบุคคลอื่น และรับเอาความรู้

จากบุคคลและแหล่งต่างๆ ทั้งที่เป็นความรู้ฝังลึก และความรู้แจ้งชัด ด้วยกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รูปแบบต่างๆ เช่น การประชุม การร่วมกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน เป็นต้น มาเพิ่มพูนความรู้ของตนเอง เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคนิคและวิธีการเรียนรู้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ที่ออกจะเป็นเรื่องไกลตัวตามความคิดของคนไทยทั่วไป แต่เมื่อได้มีการพูดคุยและเปลี่ยนเรียนรู้ การสาธิต แนะนำแนวทาง ตลอดจนชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษในปัจจุบันแล้ว จึงเปลี่ยนแนวคิดและหัวมาสนใจในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษมากขึ้น

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความสำคัญในด้านการพัฒนาอาชีพ การพัฒนาคน การสร้างองค์ความรู้ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ดังนี้

๑. ด้านการพัฒนาอาชีพ เป็นการพัฒนาประสิทธิภาพของงานที่ทำอยู่ให้ดียิ่งขึ้นด้วยการใช้ทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษรวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ มีการเขียนป้ายหน้าร้าน ป้ายสินค้า แนะนำบริการต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษ โดยการพัฒนาความรู้ของบุคคลในระดับครอบครัว ให้เป็นความรู้ของเครือข่าย และเป็นความรู้ของชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนและการสร้างสรรค์สังคมความรู้ในเวลาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสื่อสารภายในชุมชน การต่อยอดความรู้ และการสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยมุ่งสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ เช่น การบันทึกความรู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงานที่เรียกว่าการสอนงาน และการเรียนรู้ข้ามสายงาน เป็นการเรียนรู้ในสิ่งที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี และการใช้กลไกการสื่อสารและการยอมรับเพื่อเพิ่มคุณค่าให้แก่สมาชิกที่เผยแพร่ความรู้ และสมาชิกที่นำความรู้ไปใช้ เพื่อสร้างความสามารถทางการแข่งขัน โดยศึกษาจากแนวทางปฏิบัติที่ดีของชุมชนอื่นหรือส่วนงานอื่นเพื่อนำมาพัฒนาประสิทธิภาพงานของตน

๒. ด้านการพัฒนาคน โดยการสร้างเครือข่ายด้านความสัมพันธ์ของคนในชุมชน และเครือข่ายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้การสร้างเครือข่ายหมายถึงการทำให้มีการติดต่อ และสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการร่วมมือกันด้วยความสมัครใจ การสร้างเครือข่ายควรสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้สมาชิกในเครือข่ายมีความสัมพันธ์กันฉันท์เพื่อน ที่ต่างก็มีความเป็นอิสระมากกว่า สร้างการคบค้าสมาคมแบบพึ่งพิง นอกจากนี้การสร้างเครือข่ายต้องไม่ใช่การสร้างระบบติดต่อด้วยการเผยแพร่ข่าวสารแบบทางเดียว เช่นการส่งจดหมายข่าวไปให้สมาชิกตามรายชื่อ แต่จะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันด้วย เช่น เว็บไซต์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นช่องทางการสื่อสารที่มีการนำเว็บบอร์ดมาอำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มคนที่สมาชิกอื่นๆ

๓ ด้านการสร้างองค์ความรู้ เป็นวงจรความรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาที่เรียกว่านวัตกรรม นวัตกรรมมีทั้งนวัตกรรมที่คิดขึ้นใหม่ทั้งหมดและนวัตกรรมส่วนเพิ่มเพื่อปรับปรุงกระบวนการหรือผลิตภัณฑ์ให้ดีกว่าเดิม ตัวอย่างการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของชุมชน เช่น การมีบัตรคำศัพท์ไว้เพื่อทบทวนคำศัพท์ภาษาอังกฤษในเวลาที่มีชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวไปชุมชน แต่ละร้านค้า และ ความรู้ในด้านการแนะนำตนเอง แนะนำสินค้าและบริการ เป็นต้น

ลักษณะรูปแบบในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งสามอย่างที่ปรากฏในพื้นที่การศึกษาครั้งนี้ ถือเป็นจุดแข็งและศักยภาพที่สามารถนำชุมชนไปสู่โอกาสของการพัฒนา ซึ่งทุกอย่างมีเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ทั้งสองแห่งคือ ประสาทเมืองต่ำและ

ประสาทหินพนมรุ้ง ไม่ว่าจะเป็นด้านการทำมาหากิน ความเป็นอยู่ ที่ปรากฏอย่างเห็นได้ชัดในสถานการณืที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณชุมชนดังกล่าว ประกอบกับพื้นที่ที่มีความน่าสนใจเป็นแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานที่มียุหลายร้อยปี เต็มไปด้ด้วยการมีวัฒนธรรมประเพณี และค่านิยมที่เหมือนหรือคล้ายกันนั้นได้ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้ทุกมุมของมาให้มาสัมผัสและดื่มด่ำกับวัฒนธรรมประเพณีในชุมชน ได้ทำให้คนในชุมชนเข้มแข็ง สามัคคี และเป็นนำหนึ่งอันเดียวกันได้อย่างกลมกลืน อันส่งผลให้เกิดขึ้นของทุนทางสังคม ที่เป็นไปในลักษณะของการช่วยเหลือกันและกัน ส่งผลให้ชาวบ้านมีความร่วมมือในทุกๆกิจกรรมของชุมชนโดยเฉพาะการหันมาสนใจในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษมากขึ้น และจะกลายเป็นบรรทัดฐานทางสังคมของชุมชนอันจะเป็นความพยายามที่จะสืบทอดไปสู่คนรุ่นหลังต่อไป

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้ได้ข้อมูลในประเด็นที่ต้องการศึกษา ผู้วิจัยตั้งจุดประสงค์ไว้ ๓ ข้อคือ ๑) เพื่อศึกษา อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ ๒) เพื่อ วิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ และ ๓) เพื่อเสนอแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัด บุรีรัมย์ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเชิงคุณภาพคือ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการสัมภาษณ์ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Positive Sampling) จำแนกผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนกลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการทำข้อมูลและสัมภาษณ์ ๑๕ รูป/คน และพื้นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตำบลใน เมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำข้อมูลและสัมภาษณ์ ๑๐ คน และ ชาวบ้านในสองพื้นที่นี้จำนวน ๕ คนโดยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์เชิง ลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษ ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษและแนว ทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยจึงสรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย

๕.๑.๑ อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของ ชาว จังหวัดบุรีรัมย์

อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์มี อิทธิพล ๓ ประการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการต่อต้านทางวัฒนธรรมคือ ๑) แรงผลักดันในที่ ทำงาน ๒) การติดต่อกันระหว่างกลุ่มสังคม ๓) การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

๕.๑.๒ ศึกษาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์

การใช้ภาษาอังกฤษของชาวบุรีรัมย์ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม สามารถสร้าง รูปแบบในการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษ ๓ รูปแบบ แบบที่ ๑ ใช้การดูภาพยนตร์ต่างประเทศมี

ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และด้วยปัจจุบันนี้เทคโนโลยีทางการเรียนรู้มีการพัฒนาอย่างมาก โดยเฉพาะการใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการสื่อสาร ซึ่งภาพยนตร์นี้จะช่วยให้เราเรียนรู้โดยเห็นทั้งภาพและเสียงประกอบและภาพนั้นก็ เป็นภาพเคลื่อนไหวจึงทำให้เกิดการเรียนรู้ได้มากและเป็นสิ่งที่น่าตื่นเต้นสำหรับผู้เรียนด้วย ประโยชน์ของการนำภาพยนตร์มาเป็นสื่อในการเรียนรู้ เป็นสื่อที่มีความน่าสนใจ เป็นสื่อที่เข้าใจง่าย เป็นสื่อข้ามวัฒนธรรมที่สามารถเข้าถึงคนต่างชาติต่างภาษาที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน ให้มีความเข้าใจร่วมกันถึงสิ่งที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ทั้งเนื้อหาเรื่องราวแม้แต่นามธรรมยังสามารถถูกถ่ายทอดให้เข้าใจง่ายขึ้น แบบที่ ๒ ใช้การจำลองสถานการณ์ต่างๆ ในการฝึกทักษะการสื่อสาร เช่น การบอกทิศทาง (Giving Directions) การบรรยายลักษณะบุคคล (Describing People) การพูดเพื่อขอคำแนะนำ (Asking for and Giving advice) การพูดนัดหมาย (Making an appointment) การพูดเพื่อขอและแสดงความคิดเห็น (Asking for and Giving opinion) การพูดต่อรองราคา (Bargaining the price) การพูดเพื่อเชื่อเชิญ (Levitating) และการพูดเพื่อสร้างทางเลือก (Making choice) ซึ่งได้มาจากหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดเรียงลำดับสถานการณ์จากง่ายไปหายาก สถานการณ์ดังกล่าวที่เป็นจริงและเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ในการพูด โดยมีโอกาสในการเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสม และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์จริง แบบที่ ๓ ใช้บัตรคำศัพท์ ที่มีการจัดหมวดหมู่กลุ่มคำศัพท์มาอ่านและท่องที่ละหมวด ทำให้สามารถจดจำคำศัพท์ได้เป็นหมวดหมู่ซึ่งเป็นการจัดระเบียบความจำนั่นเอง สิ่งสำคัญในการสนับสนุนให้การเรียนมีประสิทธิภาพ ข้อมูลต่าง ๆ ที่เราเก็บไว้ในความจำถูกกระบวนการคิดและการตัดสินใจรวบรวมและกลั่นกรองออกมาเป็นพฤติกรรม การใช้บัตรคำศัพท์ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการอ่านดีขึ้น คล่องขึ้น ไม่อ่านตะกุกตะกัก จนพัฒนาไปสู่การพูดภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง เป็นวิธีการที่มีความเหมาะสมให้ผู้เรียนแต่ละคนใช้ภาษาอังกฤษได้สอดคล้องยิ่งขึ้น

๕.๑.๓ วิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

การขาดแรงจูงใจในการใช้ภาษาอังกฤษของชาวบุรีรัมย์และภาษาอังกฤษที่ไม่ใช่ภาษาราชการของประเทศไทย ทำให้คนไทยไม่สนใจที่จะเรียนรู้ หรือใช้ภาษาอังกฤษในการพูด อีกทั้ง การที่คนไทยสนใจหรือสามารถพูดภาษาอังกฤษได้นั้น ก็เป็นเฉพาะแค่บางอาชีพ ภาษาอังกฤษไม่ใช่ภาษาหลัก หรือภาษาพ่อภาษาแม่ ช้าซ้อนสับสน คำศัพท์เยอะ ไม่น่าเคย ดังนั้น ปัญหาที่คนไทยไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษ คือ ๑. การไม่มีเวลาฝึกฝนในการพูดภาษาอังกฤษ ขี้เกียจฝึกฝน ไม่ขอมพูด ไม่ตั้งใจ ไม่มุ่งมั่นอดทนเพียรพยายามในการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งการฝึกฝนสม่ำเสมอเป็นประจำจะทำให้สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ ๒. การยึดติดกับความเคยชินตั้งแต่ดั้งเดิม ไม่ยอมทำในสิ่งที่ไม่เคยทำ เพราะเกิดจากการชินอายุ ไม่

กล้าที่จะทำไม่กล้าพูด ไม่กล้าออกเสียงสำเนียงให้เหมือนฝรั่ง กลัวออกเสียงผิด ๓. การไม่รู้คำศัพท์ ซึ่งคนไทยเรียนรู้ภาษาอังกฤษมาตั้งแต่เด็ก ๆ ซึ่งระยะเวลามากกว่าสิบปี เรียนรู้คำศัพท์มาหลายพันคำ แต่เมื่อมีการดูหนังฝรั่งหรือมีฝรั่งมาพูดด้วยกลับไม่สามารถเข้าใจ เวลาแปลความหมายจากสิ่งที่ฝรั่งพูด ก็แปลคำศัพท์ตรงตัว ๔. การไม่รู้ไวยากรณ์ เช่นเดียวกันกับการไม่รู้คำศัพท์ ซึ่งเวลาที่คนไทยจะพูดภาษาอังกฤษก็จะนึกถึงประโยค โครงสร้างไวยากรณ์ (Grammatical Structure) แตกต่างกับการพูดภาษาไทย ที่คนไทยสามารถพูดได้ทันที เนื่องจากความเคยชินในการพูดภาษาไทย ๕. การไม่ได้พูดมานานแล้วลืม เพราะคนไทยไม่ได้พูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน การไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการพูดทุกวัน หรือในชีวิตประจำวันห่างหายจากการพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติมานาน นาน ๆ จะได้พูดภาษาอังกฤษทำให้พูดได้บ้าง แบบงูๆ ปลา ๆ พูดแบบง่าย ๆ แค่นี้ก็พอ ถ้าได้ใช้ก็จะสามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดี ใช้ภาษาอังกฤษในการพูดน้อยมาก สิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้ใช้ ภาษาอังกฤษทั้งที่ทำงานและบ้าน จะใช้ภาษาอังกฤษเมื่อมีสถานการณ์สำคัญๆ เท่านั้น เช่น การได้มีโอกาสพูดคุยกับชาวต่างประเทศเวลามาเที่ยวเมื่อไทย ถามเส้นทาง ถามเรื่องสถานที่ เป็นต้น การที่คนไทยไม่เห็นความสำคัญ ประโยชน์ และความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษบางคนจะสนใจก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ภาษาเท่านั้น สิ่งสำคัญ คือ คนไทยไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเกี่ยวกับเหตุการณ์พื้นฐานที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ คล่องแคล่ว หรือไม่ได้เลย และบางส่วนไม่สามารถสื่อสารได้ทั้งที่ทำงานและที่บ้าน จึงทำให้เกิดปัญหาในการพูดติดขัด หรือบางทีมาจากหลายสาเหตุ เช่น ไม่ได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษ พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษมีจำกัด คนไทยขาดความกล้าแสดงออกและบางครั้งไม่เห็นถึงความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษ รวมถึง การไม่รู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษมีความรู้ทางด้านไวยากรณ์อย่างจำกัด และการไม่รู้ไวยากรณ์ทางด้านภาษาอังกฤษ เป็นปัญหาในการคิดรูปแบบประโยคภาษาอังกฤษ ทำให้พูดภาษาอังกฤษได้เป็นคำๆ เรียงรูปประโยคไม่ได้ พูดเป็นภาษาอังกฤษในรูปแบบประโยคไม่ได้ บางครั้งพูดภาษาอังกฤษในรูปแบบประโยคสั้น ๆ ได้เท่านั้น ไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษด้วยคำศัพท์เฉพาะ ทักษะ หรือเชิงธุรกิจได้อีกทั้งไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษในรูปแบบประโยคที่ซับซ้อนได้ด้วยเช่นกัน ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อ การสื่อสารภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติอย่างมาก

๕.๑.๔ องค์ความรู้

การใช้ภาษาอังกฤษของชาวบุรีรัมย์ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมโดยการประยุกต์ใช้รูปแบบทั้ง ๓ มาผสมผสานในการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยการกระจายโอกาสทางการพัฒนาด้านภาษาให้ทั่วถึง ภายใต้สิ่งที่มีอยู่ในสังคมรอบ ๆ ตัว ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เช่น จากประสบการณ์ ผู้นำชุมชน จากศูนย์การเรียนรู้ ฯลฯ โดยมุ่งหวังให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ในลักษณะของการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ ที่ไม่เน้นการเรียนรู้ในห้องเรียน ดังนั้นการนำรูปแบบการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้ง ๓ แบบมาผสมผสานให้เกิดช่องทางในเรียนรู้ที่หลากหลายในชุมชนจึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่จะก่อประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้คนในชุมชนได้พัฒนาศักยภาพจากประสบการณ์ตรง

ผลลัพธ์ จากการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ฝึกพูดภาษาอังกฤษของชาวบุรีรัมย์ท่ามกลาง การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมได้โดยอาศัย ๑) ต้นทุนน้อย การวางแผน การเตรียมเนื้อหาในการสัมภาษณ์ แนวแนวทางการใช้ภาษาอังกฤษ รวมทั้งการออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนที่จะนำมาใช้ในศูนย์ใช้ งบประมาณจำนวนไม่มาก ๒) รูปแบบที่ใช้ในการใช้ภาษาอังกฤษสามารถนำไปใช้กับทุกระดับการศึกษา โดยเฉพาะวิชาสอนภาษาอังกฤษ

ผลกระทบ จากการวิจัยมีข้อจำกัดของรูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษของชาวบุรีรัมย์ท่ามกลาง การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม คือ ๑) การจัดการ (Management) ผู้สอนที่จัดการเนื้อหาในการนำมาพัฒนา ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษต้องมีการจัดระบบและการจัดกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ดี ๒) การเพิ่มพูนความรู้ เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นพ่อค้าแม่ค้าในชุมชน ภายหลังจากการสัมภาษณ์และแนะนำวิธีการใน การเพิ่มพูนทักษะการใช้และการเรียนภาษาอังกฤษก็ไม่มีเวลา โอกาสในการจัดการทบทวนเนื้อหาความรู้ที่ ตนเองได้รับมาอีก

๕.๒ การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

๑. จากการวิจัยผู้วิจัยพบว่า อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์มีอิทธิพล ๓ ประการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการต่อต้านทาง วัฒนธรรมคือ ๑) แรงผลักดันในที่ทำงาน ๒) การติดต่อกันระหว่างกลุ่มสังคม ๓) การเปลี่ยนแปลง สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

๒. การใช้ภาษาอังกฤษของชาวบุรีรัมย์ท่ามกลางการเปลี่ยนวัฒนธรรมมีความหลากหลายทั้ง การฝึกจากการดูภาพยนตร์ การใช้สถานการณ์จำลอง และการใช้บัตรคำศัพท์เป็นแนวทางในการได้ใช้ ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่คล้ายคลึงกับประสบการณ์ในชีวิตจริง การพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ เน้นผู้เรียน (กลุ่มเป้าหมาย) เป็นผู้ปฏิบัติและเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียน (กลุ่มเป้าหมาย) เกิดทัศนคติที่ดี และสามารถพัฒนาพฤติกรรมและทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดี ยิ่งขึ้น อีกทั้งจะทำให้ผู้เรียน (กลุ่มเป้าหมาย) เกิดความคุ้นเคยกับการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารแต่ละ กิจกรรมเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้ฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารกับคนอื่นๆ และนำความรู้ที่ได้ไป ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง จากการสังเกตการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความสนใจและมึ ความตั้งใจในลักษณะของการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ ที่ไม่เน้นการเรียนรู้อันในห้องเรียน ดังนั้นการนำ รูปแบบการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้ง ๓ แบบมาผสมกันให้เกิดช่องทางในเรียนรู้ที่หลากหลายใน ชุมชนจึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่จะก่อประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้คนในชุมชนได้พัฒนาศักยภาพจาก ประสบการณ์ตรง ซึ่งสัมผัสและจับต้องได้

๓. ปัญหาสำคัญต่อการพูดภาษาอังกฤษ คือ ไม่มั่นใจกลัวพูดผิด ใช้เวลานานในการคิดเป็น ภาษาไทยก่อนแล้วจึงเรียงเป็นภาษาอังกฤษ ไม่รู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ, อาย, เขิน และกลัวพูดติดขัด

ตะกุกตะกัก ปัญหาด้านไม่มั่นใจกลัวพูดผิด จนมีผลทำให้เกิดความอาย, เขิน โดยปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากตัวกลุ่มตัวอย่างเอง เช่น รู้สึกกังวลเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษ คิดคำศัพท์ไม่ออก ทำให้ขาดความมั่นใจ และรู้สึกกลัวเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษ กลัวว่าผู้อื่นจะไม่เข้าใจในสิ่งที่ตัวเองต้องการจะสื่อ ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะเกิดขึ้นกับตนเองที่มาจากความสามารถในการใช้ภาษา และความรู้ด้านคำศัพท์และไวยากรณ์ที่ไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศให้เข้าใจได้ เมื่อมีปัญหาด้านการใช้ภาษา ทำให้เกิดความกังวล และขาดความมั่นใจที่จะสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ภาษาอังกฤษไม่เกิดการพัฒนา

๔. การจัดให้มีเรียนรู้ที่เกื้อหนุนให้ชุมชนได้มีแนวทางในการฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยกระประยุกต์ใช้รูปแบบทั้ง ๓ มาผสมผสานในการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยการกระจายโอกาสทางการพัฒนาด้านภาษาให้ทั่วถึง ภายใต้สิ่งที่มีอยู่ในสังคมรอบ ๆ ตัว ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต การศึกษาหรือการเรียนรู้เพื่อจะพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษของตนเองนั้นมีอรรถศาสตร์เป็นการจัดสภาพแวดล้อม และปัจจัยที่เกื้อหนุน ทั้งสื่อ แหล่งความรู้ บุคคล สถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย เรียนฝึกพัฒนาตามความสนใจ

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะทั่วไป

๑. การใช้กิจกรรมเพื่อพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ หากนำกิจกรรมไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในระดับอื่น ควรปรับหน้าที่ทางภาษา (Functional Language) ให้เหมาะกับระดับของกลุ่มตัวอย่าง เช่น นิสิต นักศึกษา เป็นต้น

๒. ควรนำการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารเป็นฐานในการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น โดยเลือกใช้เนื้อหาตามสถานการณ์ที่เหมาะสมเพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ให้แก่กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปฏิบัติและเป็นผู้สื่อสารโดยตรงกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศโดยตรง ทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดทัศนคติที่ดี และสามารถพัฒนาความสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งจะทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความคุ้นเคยกับการใช้ภาษาในการสื่อสารและสามารถนำบทสนทนาที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. การใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารเป็นการเรียนรู้ในการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษไม่เหมาะสมกับการสอนภาษาอังกฤษในบางด้าน เช่น การสอนหลักไวยากรณ์ เพราะการสอนหลักไวยากรณ์ต้องยึดหลักการอธิบายโครงสร้าง หรือหลักการใช้จากผู้สอน ซึ่งต้องเน้นความจำและความเข้าใจของผู้เรียนเป็นอย่างมาก

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการศึกษาผลการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารกับกลุ่มตัวอย่างในระดับอื่นๆ เช่น นักศึกษาระดับปริญญาตรี-โท-เอก หรือ อาชีพอื่นๆ ที่หลากหลายในจังหวัดบุรีรัมย์

๒. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทักษะการใช้ภาษาอังกฤษกับรูปแบบการเรียนรู้แบบอื่นๆ เช่น การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เป็นรากฐาน หรือการสอนโดยใช้สถานการณ์เสมือนจริง เป็นต้น

บรรณานุกรม

๑. ภาษาบาลี-ไทย:

๑. หนังสือ

กระทรวงการต่างประเทศ. ๑๒๐ ปี พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กระทรวงการต่างประเทศ, ๒๕๕๔.

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ภาษาอังกฤษเบื้องต้น. พระนครศรีอยุธยา:

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

ประภาพัญญ์ สุวรรณ. ทักษะคิด: การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่ ๒.

กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๐.

ประเวศ วะสี. ปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษของ ศ.น.พ. ประเวศ วะสี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เพื่อน
คิด, ๒๕๓๗.

พระยาอนุมานราชธนะ. รวมเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร, ๒๕๓๑.

พัชรี พลาวงศ์. ประวัติภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

รามคำแหง, ๒๕๓๔.

เพ็ชรี รูประวิเชียรและริช โมนา. คู่มือฝึกอังกฤษเพื่อพูดกับฝรั่ง. กรุงเทพมหานคร: The Knowledge

Center, ๒๕๕๐.

เมธี อัจฉานกิตติ. ค่านิยมเชิงการท่องเที่ยวที่แฝงมากับคอลัมน์ voyage ในนิตยสาร anywhere.

กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๗.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์

พับลิเคชั่น, ๒๕๔๖.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต,

๒๕๒๙.

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. การสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิทย์และอรทัย มูลคำ. ๒๑ วิธีจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. พิมพ์ครั้งที่ ๘.

กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, ๒๕๕๕.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม. ค่านิยม และสภาพแวดล้อมที่พึง

ประสงค์ของสังคมไทยในสายตาเยาวชน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,

๒๕๔๙.

๒. วิทยานิพนธ์

- จารุวรรณ อุชาติ. **ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๔.
- ชัยยา เปรมภักดิ์. **การเปรียบเทียบความสามารถและเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่ได้รับการสอนตามทฤษฎีการสอบแบบบรรทัดฐานและการสอนตามคู่มือครู**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๓.
- ณัฐฐันรี ฤทธิรัตน์. **ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทย**. Problems and Obstacles to Developing English Speaking Skill of Thai University Students. Graduate Research Conference. Khon kaen University, ๒๐๑๔.
- วิทยา บุขงศ์. **ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนตำบลแหลมตะลุมพุกอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ - ๒๕๔๗**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยทักษิณ, ๒๕๔๘.
- สรวงภรณ์ ชัยสิริพานิช. **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน - เขียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารและการสอนตามคู่มือครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนย่อแซฟอุปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๕.
- ๑.๒.๓ รายงานการวิจัย
- ธีราภรณ์ พลายเล็ก. “การพัฒนาทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา”. **รายงานการวิจัย**. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๕๕.
- พิมพ์พา หิรัญกิตติ. **ค่านิยมกับการบริโภคของคนไทย**. ภาควิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ๒๕๕๙.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, สาขาวิชานิเทศศาสตร์, เอกสารการสอนชุดวิชา, หลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ ๑-๘, พิมพ์ครั้งที่ ๒๐, กรุงเทพมหานคร: ประชุมช่าง, ๒๕๔๖.
- วรภาพร พูลเกษและคณะ. “การพัฒนาทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษของชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์เพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาบ้านโคกโก่งตำบลกุดหว้า อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์”. **รายงานการวิจัย**. คณะเทคโนโลยีสังคม: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์, ๒๕๕๕.
- สำราญ ชันสำโรง. “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของพระภิกษุสามเณรในวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”. **รายงานการวิจัย**. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

อัครพนธ์ เนื้อไม้หอม, ผศ. การสำรวจคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
มัธยมศึกษาปีที่ ๓ มัธยมศึกษาปีที่ ๖. รายงานการวิจัย. สถาบันทดสอบทางการศึกษา
แห่งชาติ (องค์การมหาชน), ๒๕๕๒.

๓. บทความ

ชิตชล ยานารมย์. การพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๑ โดย
ใช้ภาพยนตร์ต่างประเทศ (Developing English Listening-Speaking Skills of the
M.๕/๑ Students Through English Movies), ๒๕๕๘.

ชุตินา นุตยะสกุล. ปัจจัยการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา
จังหวัดนครปฐม. Dusit Thani College Journal Vol.๑๐ No.๑ (January-June ๒๐๑๖).

ณัฐฐันรี ฤทธิรัตน์ และ ดร. ธัญญา ชีระมณี. ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทักษะการพูด
ภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทย. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่
๑๕, (มีนาคม ๒๕๕๗) : ๒, ๘๓๙.

ณัฐพร แซ่แห้ว. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาเที่ยวจังหวัดกระบี่,
สารนิพนธ์: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม. สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการ
ท่องเที่ยว. มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๓.

นางสมร พงษ์พานิช. การศึกษาปัญหาของการพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารด้วยวาจาของนิสิตคณะ
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึง
กันยายน ๒๕๕๑. วารสารมนุษยศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ๑๗, ๑: ๘๕ – ๙๗.

_____ . การศึกษาปัญหาของการพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารด้วยวาจาของนิสิตคณะ
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึง
กันยายน ๒๕๕๑. กรุงเทพมหานคร, ๒๕๕๑.

เนตรปรีชา ชุมไชโย. เรียนภาษาอังกฤษกันเข้าไปแต่พูดไม่ได้สักที. กรุงเทพมหานคร: สุตส์ปดาร์
สำนักพิมพ์, ๒๕๔๕.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพมหานคร:
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
๒๕๔๓.

วรพล สุวรรณภูมิ. ปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการมา
เที่ยวตลาดน้ำคลองสระบัว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
พิษณุโลก, ๒๕๕๓.

อิสริยา เลหาดีรานนท์. ทักษะการสื่อสารของนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อ
ราชบัณฑิตยสถาน. วิทยานิพนธ์ ว.ม. (สื่อสารมวลชน), กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๐.

๔. ภาษาอังกฤษ

- Bartz. **Testing Oral Communication in the Foreign Language Classroom.** Virginia: The center for Applied Linguistic, 1989.
- Cambridge. **English Dictionary (For Advanced Learners).** (Singapore: Cambridge University Press, 2008.
- MacMillan. **English Dictionary (For Advanced Learners).** (Malaysia: Printed and Bound, 2007.
- Oxford. **English Dictionary (For Advanced Learners).** (United Kingdom: Oxford University Press, 2010.
- Tsitsopoulou. Ely. **Conversation Classes in English Teaching Forum.** New York: Oxford University Press, 1992.
- Tribolet, C. **Using Cognitive Strategies to Improve English Speaking Skill and Self-confidence,** American Journal of Education Sciences. (USA: 2012).
- Thurstone, L.L. **Attitude Theory and Measurement.** New York: John Wiley and Sons, 1964.
- Valette, Rebecca. M. **Modern Language Testing.** 2nd ed. New York: Harcourt Barce Jovanovich, 1967.
- Widdowson, H.G. **Teaching Language as Communication.** Oxford University Press, 1981.
- W. Rhys Roberts. **Rhetoric.** The Works of Aristotle, W.D. Ross ed. (London: Oxford University Press, 1945, Vol. XI) p.6 อ้างใน David K. Berlo, The Process of Communication, (New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1960.
- Canale M.; & Swain M. **Theoretical Base of Communicative Approaches to second Language Teaching and Testing,** 1980. Retrieved December 1st, 2007.

๕. สัมภาษณ์

- สัมภาษณ์ รศ. ดร. เอกฉัตร จารุเมธีชน วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒.
- สัมภาษณ์ รศ.วิเชียร ชาบุดรบุญตริก วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒.
- สัมภาษณ์ พระครูสุเมธจันทสิริ,ดร. วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒.
- สัมภาษณ์ ผศ.ดร. รุ่งสุริยา หอมวัน วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒.
- สัมภาษณ์ ผศ.ดร. วีรกาญจน์ กนกกมลเสส วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒.
- สัมภาษณ์ พระมหาอภิสิทธิ์ วิริโย ป.ธ.๙ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒.

๖. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ๒๕๕๘. (ออนไลน์) แหล่งที่มา: จาก <http://www.positioningmag.com/content/>, สืบค้น เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๑.
- ความหมายของการสื่อสาร. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://sites.google.com/site/๗pattawat๕๕/home/hnwy-kar-reiyn-ru-thi๑/khwam-hmay-khx-nga-rsu-xsa> สืบค้น เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๑.
- สถาบัน British Council: Thailand. ๕ เหตุผลสำคัญว่าทำไมคุณถึงพูดภาษาอังกฤษไม่ได้สักที! [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.britishcouncil.or.th/english/tips/๕-reasons-why-you-cannot-speak-English> สืบค้น เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑.
- GotoKnow. **ค่านิยมของสังคม** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.gotoknow.org/posts/๓๐๒๓๒๕> สืบค้น เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๑.
- พฤติกรรมนักท่องเที่ยว [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://kamonchanok๐๐๑.blogspot.com/p/๒.html> สืบค้น เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๑.
- หนังสือเรียน + สื่อประกอบการเรียน มหาวิทยาลัยธรรมกาย แคลิฟอร์เนีย. ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับวิถีชีวิต [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://book.dou.us/doku.php?id=sb๑๐๑:๑> สืบค้น เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๑.
- วิถีชีวิต คือ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.bloggang.com/mainblog.php?id=gooddee&month=๑๒-๐๒-๒๐๑๕&group=๔&gblog=๑๒> สืบค้น เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๑.
- True ปลุปัญหา, **ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/๑๔๙๕> สืบค้น เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๑.
- จิตวัฒน์ สืบเสนาะ, **ชีวิตและวัฒนธรรมไทย** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : http://jitiwat๑๒๓๔.blogspot.com/p/๑_๔๒๑๓.html สืบค้น เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๑.
- จิวพร ตันตระกูล, “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้บทฝึกการสนทนาภาษาอังกฤษ DEVELOPMENT OF SPEAKING SKILLS FOR EVERYDAY LIFE USING CONVERSATION EXERCISES”, <<https://www.spu.ac.th>>, ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐.
- อรพรรณ ฤทธิ์มั่น และบัลลังก์ โรหิตเสถียร, แลกข่าวกการขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค, ๒๕๕๙. Retrieved from <http://www.moe.go.th/websm/๒๐๑๖/mar/๑๓๕.html>,

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บทความวิจัย

อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของจังหวัดบุรีรัมย์

Influence of English using amid Cultural changing of Buriram people

พระมหาไสว สิริปัญญา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

Sawai0๓๐๙๙@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ ๒) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ และ ๓) เพื่อเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมมีกลุ่มเป้าหมายดังนี้ คือ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการสัมภาษณ์โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Positive Sampling) จำแนกผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ ๕ คน อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ๕ คน นิสิตบรรพชิตและคฤหัสถ์ หลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ ๑๐ คน นิสิตหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ๕ คน ชาวบ้านหรือผู้นำชุมชน ๕ คน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๓๐ คน

ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์มีอิทธิพล ๓ ประการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการต่อต้านทางวัฒนธรรมคือ ๑) แรงผลักดันในที่ทำงาน ๒) การติดต่อกันระหว่างกลุ่มสังคม ๓) การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

ส่วนปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม ได้แก่ ๑) การไม่มีเวลาในการฝึกพูดภาษาอังกฤษ ไม่มีความตั้งใจ ไม่อดทน ไม่มีความเพียรพยายามในการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ๒) การยึดติดกับความเคยชินในสิ่งเดิม ๆ ไม่ยอมปรับตัวทำในสิ่งที่ไม่เคยทำ ๓) การเขินอายไม่กล้าออกเสียง สำเนียงให้เหมือนฝรั่ง ๔) กลัวออกเสียงผิด ๕) การไม่รู้คำศัพท์ซึ่งคนไทยเรียนภาษาอังกฤษมาตั้งแต่เด็ก เป็นเวลานานกว่าสิบปี จดจำคำศัพท์ได้หลายพันคำแต่เมื่อมีฝรั่งมาพูดด้วยกลับไม่สามารถเข้าใจเวลาแปลความหมายจากสิ่งที่ฝรั่งพูดก็จะแปลคำศัพท์ตรงตัว ๖) การไม่รู้ไวยากรณ์ เช่นเดียวกันกับการไม่รู้คำศัพท์ ซึ่งเวลาคนไทยพูดภาษาอังกฤษก็จะนึกถึงประโยคโครงสร้างแกรมมา (Grammatical Structure) แตกต่างจากการพูดภาษาไทยที่สามารถพูดได้ทันทีเนื่องจากความเคยชิน ๗) การไม่ได้พูดมานานแล้วลืม เพราะคนไทยไม่ได้พูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

แนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ คือ ๑) ใช้การดูภาพยนตร์ต่างประเทศมีความสำคัญมากต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและด้วยปัจจุบันนี้เทคโนโลยีทางการเรียนรู้มีการพัฒนาอย่างมาก โดยเฉพาะการใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการสื่อสาร ภาพยนตร์นี้จะช่วยให้เรา

เรียนรู้โดยเห็นทั้งภาพและเสียงประกอบและภาพนั้นก็เป็นภาพเคลื่อนไหวจึงทำให้เกิดการเรียนรู้ได้มาก และเป็นสิ่งที่น่าตื่นเต้นสำหรับผู้เรียน ๒) การจำลองสถานการณ์ต่าง ๆ ในการฝึกทักษะการสื่อสาร เช่น การบอกทิศทาง (Giving Directions) การบรรยายลักษณะบุคคล (Describing People) การพูดเพื่อขอคำแนะนำ เป็นต้น เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการพูด โดยใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสมตามสถานการณ์และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์จริง ๓) บัตรคำศัพท์ที่มีการจัดหมวดหมู่กลุ่มคำศัพท์มาอ่านและท่องที่ละหมวดทำให้สมองสามารถจดจำคำศัพท์ได้เป็นหมวดหมู่ซึ่งเป็นการจัดระเบียบความจำสนับสนุนให้การเรียนมีประสิทธิภาพ การนำแนวทางทั้งสามนี้มาผสมกันให้เกิดช่องทางในเรียนรู้ที่หลากหลายในชุมชนจึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่จะก่อประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้คนในชุมชนได้พัฒนาศักยภาพจากประสบการณ์ตรง

Abstract

This research article entitled “Influence of English using amid cultural changing of Buriram people” aims ๑) to study the Influence of English using amid cultural changing of Buriram people, ๒) to analyze the English using problems amid cultural changing of Buriram people, and ๓) to propose the solutions of English using problems amid cultural changing of Buriram people. The researcher used a qualitative research by document analysis, participatory interviews and observation had the following target groups: key Informants in the positive sampling interview classified the respondents as follows: Lecturer of English language teaching program of Mahachulalongkornrajavidyalaya University Buriram Buddhist College ๕ person, ๕ lecturers in English courses from Buriram Rajaphat University, English language teaching program students both monks and laypeople of Mahachulalongkornrajavidyalaya University ๑๐ people, ๕ students from Buriram Rajaphat University English language program, ๕ villagers or community leaders, totaling ๓๐ people.

The research results were found that there are ๓ influences of using English language in the midst of cultural changing of Buriram people that have caused change and cultural resistance: ๑) Driving force in the workplace ๒) Communication among social groups ๓) Natural environment changes.

The problems with the use of English in the midst of cultural changes include ๑) lack of time to practice speaking English. There is no intention, no patience, and no perseverance in the practice. ๒) Adherence to the old habits refuses to adjust to what

has never been done. ๓) Being shy and afraid to pronounce the accent like a westerner. ๔) Fear of incorrect pronunciation. ๕) Not knowing grammar, the same goes for not knowing the words when Thai people speak English they will think of grammatical structure sentences which are different from those of Thai speakers who can speak immediately due to their use. ๖) The lack of speaking for a long time is forgotten because Thai people do not speak English in their daily lives.

The approach to solving the English language problem is: ๑) Using watching foreign movies is very important for use in daily life and with the present learning technology has developed greatly especially the movies using as a medium for learning and developing communication skills. This film allows us to learn by seeing both the picture and sound, and the picture is animated, thus creating a lot of learning and exciting for the learners. ๒) Simulation of various situations in communication skills such as giving directions, describing people, speaking for advice, etc. focus on the students to practice speaking by using correct and appropriate language according to the situation and able to apply the knowledge gained in real situations. ๓) Flashcards with group categorization to be read and recited one by one, allowing the brain to memorize words into categories, which in turn organizes memory and supports learning efficiency. Combining these three approaches to create multiple learning channels in the community is another factor that will benefit the learning process that allows people in the community to develop their potential from direct experience.

บทนำ

ปัจจุบันมีภาษาต่าง ๆ ที่มนุษย์ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน “ภาษาพูด” ถือเป็นสื่อที่มนุษย์ใช้ในการติดต่อสื่อสารอย่างเป็นทางการเป็นธรรมชาติที่สุด โดยมนุษย์จะถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกต่างๆ ออกมาในรูปแบบของคำพูด แม้มนุษย์จะพัฒนาสื่อต่าง ๆ ในการติดต่อสื่อสารหลายรูปแบบแต่สื่อที่เป็น “ภาษาพูด” ก็ยังคงเป็นสื่อหลักในการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม การพาณิชย์ หรือด้านความบันเทิง

ภาษา คือสื่อของการติดต่อสื่อสารที่ใช้กันมากที่สุด ภาษาเป็นสื่อที่ทำให้โครงสร้างสังคมมีความประณีตและสมบูรณ์ ภาษาจึงเป็นหัวใจของการสื่อสารและการติดต่อสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตาม จะไม่สมบูรณ์เท่ากับการสื่อสารที่มาในรูปแบบของ “เสียง” ทั้งนี้ เพราะ “เสียง” เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดใน “สื่อภาษาพูด” และวิชาที่เกี่ยวข้องกับเสียงพูด คือวิชาสัทศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาที่ว่าด้วยการผลิตเสียง ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องการออกเสียงคำต่าง ๆ ในภาษานั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง (ธีราภรณ์ พลายน้อย, ๒๕๕๕).

ภาษามีส่วนในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมเพราะการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้นจะเกี่ยวข้องกับระดับพฤติกรรมเป็นสำคัญ ซึ่งหมายถึงการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับพฤติปฏิบัติการแสดงออกต่าง ๆ ที่เกิดจากการพบปะสังสรรค์ของสมาชิกสังคมและการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมนั้นจะหมายถึงการเปลี่ยนแปลงในระดับปทัฐาน อันได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของระบบกฎเกณฑ์ทัศนคติค่านิยม แบบแผนความสัมพันธ์ สถานภาพและบทบาทต่าง ๆ ซึ่งการประพฤติปฏิบัติไปตามปทัฐานเหล่านี้อยู่ในโครงสร้างสังคม (วิเชียร รักการ, ๒๕๔๘)

แนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมไม่ว่าในทางยอมรับหรือต่อต้านย่อมขึ้นอยู่กับรากฐานของวัฒนธรรมในสังคมนั้นตัวอย่างเช่น ความเป็นชายและหญิงที่ต่างมีบทบาทอยู่ในหลายวัฒนธรรม เพศใดเพศหนึ่งอาจต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงซึ่งกระทบต่ออีกเพศหนึ่งดังเช่นที่เกิดขึ้นในวัฒนธรรมตะวันตกในช่วงครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ (พ.ศ. ๒๔๙๓ - ๒๕๔๓) ซึ่งทำให้เกิดแรงผลักดันซกจูงทั้งสองทางคือการกระตุ้นให้ยอมรับสิ่งใหม่และการอนุรักษ์ที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงนั้น อิทธิพลทั้ง ๓ ประการต่อไปนี้อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการต่อต้าน ๑. แรงผลักดันในที่ทำงาน ๒. การติดต่อกันระหว่างกลุ่มสังคม ๓. การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมอาจเกิดมาจากสิ่งแวดล้อม การค้นพบ (และอิทธิพลภายในอื่น ๆ) และการติดต่อสัมพันธ์กับวัฒนธรรมอื่นตัวอย่างเช่น ยุคน้ำแข็งครั้งสุดท้ายนำไปสู่การค้นพบการทำเกษตรกรรมและตัวเกษตรกรรมเองก็เป็นตัวก่อให้เกิดนวัตกรรมมากมายทางเกษตรกรรม ซึ่งนวัตกรรมนี้ก็ได้นำไปสู่นวัตกรรมอื่น ๆ ทางวัฒนธรรม (เมธี อัจฉนากิตติ, ๒๕๔๗)

การแพร่กระจายนี้ทำให้เกิดรูปแบบบางอย่างที่เคลื่อนตัวจากวัฒนธรรมหนึ่งไปสู่อีกรวัฒนธรรมหนึ่ง ตัวอย่างแฮมเบอร์เกอร์ที่มีอยู่ทั่วไปในอเมริกาแต่อาจเป็นสิ่งแปลกใหม่เมื่อเริ่มกิจการในประเทศจีน การแพร่กระจายแบบกระตุ้น (Stimulus diffusion) หมายถึง องค์ประกอบของวัฒนธรรมหนึ่งที่น่าสนใจการค้นพบในอีกรวัฒนธรรมหนึ่ง ทฤษฎีการแพร่วัฒนธรรมนี้แสดงให้เห็นถึงแบบจำลองที่ใช้พื้นฐานการวิจัยเมื่อบุคคลหรือวัฒนธรรมยอมรับความคิดใหม่ ๆ วิธีปฏิบัติใหม่ ๆ และผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ

การรับวัฒนธรรมอื่น (Acculturation) มีความหมายต่างกันหลายประการแต่ในบริบทนี้หมายถึง การเปลี่ยนแทนลักษณะรากฐานจากวัฒนธรรมหนึ่งไปสู่อีกรวัฒนธรรมหนึ่งเช่นที่เกิดกับชนเผ่าพื้นเมืองอเมริกา บางเผ่า รวมทั้งกลุ่มชนพื้นเมืองจำนวนมากทั่วโลกในระหว่างกระบวนการการครอบครองอาณานิคม กระบวนการอื่นที่สัมพันธ์ในระดับปัจเจกบุคคลรวมถึงการผสมกลมกลืน (การยอมรับเอาวัฒนธรรมอื่นมาเป็นของตนในระดับบุคคล) และการผ่านข้ามทางวัฒนธรรม (transculturation)

การประดิษฐ์ทางวัฒนธรรมได้กลายเป็นนวัตกรรมใหม่ที่มีประโยชน์แก่กลุ่มชนและแสดงถึงพฤติกรรมของพวกเขา โดยมีได้เป็นสิ่งซึ่งจับต้องได้ มนุษยชาติกำลังอยู่ในระยะการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ในอัตราเร่งทั่วทั้งโลกซึ่งขับเคลื่อนโดยการขยายตัวของการค้าของโลก การสื่อสารมวลชนและเหนือกว่าสิ่งอื่นใดก็คือการระเบิดของประชากรซึ่งเป็นปัจจัยร่วมที่สำคัญ ปัจจุบันประชากรโลกมีอัตราเพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่าภายใน ๔๐ ปี การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมมีความซับซ้อนและมีผลกระทบระยะยาวมาก นักสังคมวิทยาและนักมานุษยวิทยาเชื่อว่าสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญมากในการสร้างความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

การคงอยู่ของมนุษย์อาจมองได้ว่าเป็นแง่มุมรวมที่เป็นอนเอก (Multifaceted whole) และเพียงด้วยจุดมองนี้เองที่จะช่วยให้เราสามารถรู้ได้ถึง การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมที่เป็นจริง

การกำเนิดวัฒนธรรมถือว่าการกำหนดชะตาชีวิตหรือวิถีชีวิตของประชาชนในทุกสังคม เป็นเป้าหมายมาจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นเป็นกิจจะลักษณะจนกลายมาเป็นเครื่องวัด และ กำหนดความสัมพันธ์และความเจริญของสังคมได้ วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของประชาชน และสร้าง ความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศ แนวความคิดในการสร้างสังคมอุดมคติย่อมเป็นที่มาของการสร้างหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์ที่สามารถกำหนดได้ด้วยวัฒนธรรมเป็นแกนนำและหากสังคมใดมี วัฒนธรรมที่เหมาะสม มีความงดงามทางจิตใจ มีศาสตร์และศิลป์ในการครองชีพย่อมเป็นวัฒนธรรมที่ งดงามได้ การพัฒนากรอบ แนวคิดร่วมกันในการวางแผนดำเนินชีวิตของสังคมก่อให้เกิดประโยชน์แก่ มนุษย์ในการแก้ไขปัญหาและสนอง ความต้องการให้สังคมรวมจุดศูนย์กลางเป็นหนึ่งเดียว ฉะนั้น วัฒนธรรมจึงเปรียบเสมือนเอกลักษณ์ที่กำหนด พฤติกรรมของคนในสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และสร้างความรุ่งเรืองให้แก่บ้านเมือง

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้ภาษาอังกฤษที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์
๒. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์
๓. เพื่อเสนอแนวทางการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัด บุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เพื่อประมวลองค์ความรู้ ศึกษาแนวคิด หลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของการใช้ ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดทั้งงานวิจัยที่มีผู้รู้ได้ศึกษาไว้ รวมถึงการเก็บข้อมูลเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เช่น การสัมภาษณ์ เชิงลึก การสนทนากลุ่มย่อย เป็นต้น

ในส่วนของการวิจัยในภาคสนามเพื่อพัฒนาองค์ความรู้รูปแบบในการพัฒนาการใช้ ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยในลักษณะของการวิจัยใน ภาคสนาม (Field Study) โดย ดำเนินการใน ๖ ลักษณะ คือ

- (๑) ศึกษารวบรวมเอกสาร ชุดความรู้ แบบฝึกและความเป็นมาเกี่ยวกับแนวคิด หลักการของอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์
- (๒) การศึกษากระบวนการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษและปัจจัยที่เกื้อกูลต่อการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษของชาวจังหวัดบุรีรัมย์
- (๓) การบูรณาการรูปแบบ ชุดความรู้ แบบฝึกการใช้ภาษาอังกฤษ
- (๔) การพัฒนากระบวนการเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในด้านทักษะการสื่อสาร เช่น การพูดและการฟัง การอ่านและการเขียน โดยใช้การวิเคราะห์จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในระดับชุมชน
- (๕) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๔ กลุ่ม ซึ่งการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบวันและเวลาที่กำหนดไว้
- (๖) จัดทำผลสรุปจากการวิจัยและประมวลองค์ความรู้และข้อคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนนำไปสู่การสรุปผลและนำเสนอผลงานวิจัยต่อไป

สรุปผล

๑. อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์มีอิทธิพล ๓ ประการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการต่อต้านทางวัฒนธรรมคือ ๑) แรงผลักดันในที่ทำงาน ๒) การติดต่อกันระหว่างกลุ่มสังคม ๓) การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ
๒. สภาพปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

การขาดแรงจูงใจในการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาอังกฤษก็ไม่ใช่ภาษาราชการของประเทศไทยทำให้คนไทยไม่สนใจที่จะเรียนรู้ หรือใช้ภาษาอังกฤษในการพูด อีกทั้ง การที่คนไทยสนใจหรือสามารถพูดภาษาอังกฤษได้นั้น ก็เป็นเฉพาะแค่บางอาชีพ ภาษาอังกฤษไม่ใช่ภาษาหลัก หรือภาษาพอภาษาแม่ ข้าซ็อน สับสน คำศัพท์เยอะ ไม่คุ้นเคย (ณัฐนรี ฤทธิรัตน์ และ ดร. ธีรภา ชีระมณี, มีนาคม ๒๕๕๗) ดังนั้น ปัญหาที่คนไทยไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษ คือ ๑. การไม่มีเวลาฝึกฝนในการพูดภาษาอังกฤษ ขี้เกียจฝึกฝน ไม่ซ้อมพูด ไม่ตั้งใจ ไม่มุ่งมั่นอดทนเพียรพยายามในการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งการฝึกฝนสม่ำเสมอเป็นประจำจะทำให้สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ ๒. การยึดติดกับความเคยชินตั้งแต่ดั้งเดิม ไม่ยอมทำในสิ่งที่ไม่เคยทำ ๓. เกิดจากการเขินอาย ไม่กล้าที่จะทำไม่กล้าพูด ไม่กล้าออกเสียงสำเนียงให้เหมือนฝรั่ง ๔ กลัวออกเสียงผิด (นงสมร พงษ์พานิช, ๒๕๕๐-๒๕๕๑) ๕. การไม่รู้คำศัพท์ ซึ่งคนไทยเรียนรู้ภาษาอังกฤษมาตั้งแต่เด็ก ๆ ซึ่งระยะเวลามากกว่าสิบปี เรียนรู้คำศัพท์มาหลายพันคำ แต่เมื่อมีการดูหนังฝรั่งหรือมีฝรั่งมาพูดด้วยกลับไม่สามารถเข้าใจ เวลาแปลความหมายจากสิ่งที่ฝรั่งพูด ก็จะแปลคำศัพท์ตรงตัว ๖. การไม่รู้ไวยากรณ์ เช่นเดียวกับกับการไม่รู้คำศัพท์ ซึ่งเวลาที่คนไทยจะพูดภาษาอังกฤษก็จะนึกถึงประโยค โครงสร้างแกรมมาร์ (Grammatical Structure) แตกต่างกับการพูดภาษาไทย ที่คนไทยสามารถพูดได้ทันที เนื่องจากความเคยชินในการพูดภาษาไทย ๗. การไม่ได้พูดมานานแล้วลืม เพราะคนไทยไม่ได้พูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน การไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการพูดทุกวัน หรือในชีวิตประจำวัน

ห่างหายจากการพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติมานาน นาน ๆ จะได้พูดภาษาอังกฤษทำให้พูดได้บ้าง แบบงู ๆ ปลา ๆ พูดแบบง่าย ๆ แค่นี้เอง (ชัยยา เปรมภักดี, ๒๕๔๓) ถ้าได้ใช้ก็จะสามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดี ใช้ภาษาอังกฤษในการพูดน้อยมาก สิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้ใช้ ภาษาอังกฤษทั้งที่ทำงานและบ้าน จะใช้ภาษาอังกฤษเมื่อมีสถานการณ์สำคัญ ๆ เท่านั้น เช่น การได้มีโอกาสพูดคุยกับชาวต่างประเทศ เวลามาเที่ยวเมื่อไทย ถามเส้นทาง ถามเรื่องสถานที่ เป็นต้น การที่คนไทยไม่เห็นความสำคัญ ประโยชน์ และความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษบางคนจะสนใจก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ภาษาเท่านั้น สิ่งสำคัญคือ คนไทยไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเกี่ยวกับเหตุการณ์พื้นฐานที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ได้คล่องแคล่ว หรือไม่ได้เลย และบางส่วนไม่สามารถสื่อสารได้ทั้งที่ทำงานและที่บ้าน จึงทำให้เกิดปัญหาในการพูดติดขัด หรือบางทีมาจากหลายสาเหตุ เช่น ไม่ได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษ พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษมีจำกัด คนไทยขาดความกล้าแสดงออกและบางครั้งไม่เห็นถึงความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษ รวมถึง การไม่รู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษมีความรู้ทางด้านไวยากรณ์อย่างจำกัด และการไม่รู้ไวยากรณ์ทางด้านภาษาอังกฤษ เป็นปัญหาในการคิดรูปแบบประโยคภาษาอังกฤษ ทำให้พูดภาษาอังกฤษได้เป็นคำๆ เรียงรูปประโยคไม่ได้ พูดเป็นภาษาอังกฤษในรูปแบบประโยคไม่ได้ บางครั้งพูดภาษาอังกฤษในรูปแบบประโยคสั้น ๆ ได้เท่านั้น ไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษด้วยคำศัพท์เฉพาะ ทางกร หรือเชิงธุรกิจได้ อีกทั้งไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษในรูปแบบประโยคที่ซับซ้อนได้ด้วยเช่นกัน ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อ การสื่อสารภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติอย่างมาก

๓. รูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

การใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์สามารถสร้างรูปแบบในการใช้ภาษาอังกฤษได้ ๓ รูปแบบ คือ แบบที่ ๑ ใช้การดูภาพยนตร์ต่างประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และด้วยปัจจุบันนี้เทคโนโลยีทางการเรียนรู้มีการพัฒนาอย่างมาก โดยเฉพาะการใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการสื่อสาร ซึ่งภาพยนตร์นี้จะช่วยให้เราเรียนรู้โดยเห็นทั้งภาพและเสียงประกอบและภาพนั้นก็ เป็นภาพเคลื่อนไหวจึงทำให้เกิดการเรียนรู้ได้มากและเป็นสิ่งที่น่าตื่นเต้นสำหรับผู้เรียนด้วย ประโยชน์ของการนำภาพยนตร์มาเป็นสื่อในการเรียนรู้ เป็นสื่อที่มีความน่าสนใจ เป็นสื่อที่เข้าใจง่าย เป็นสื่อข้ามวัฒนธรรมที่สามารถเข้าถึงคนต่างชาติต่างภาษาที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน ให้มีความเข้าใจร่วมกันถึงสิ่งที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ทั้งเนื้อหา เรื่องราวแม้แต่นวนคิดที่เป็นนามธรรมยังสามารถถูกถ่ายทอดให้เข้าใจง่ายขึ้น แบบที่ ๒ ใช้การจำลองสถานการณ์ต่างๆ ในการฝึกทักษะการสื่อสาร เช่น การบอกทิศทาง (Giving Directions) การบรรยายลักษณะบุคคล (Describing People) การพูดเพื่อขอคำแนะนำ (Asking for and Giving advice) การพูดนัดหมาย (Making an appointment) การพูดเพื่อขอและแสดงความคิดเห็น (Asking for and Giving opinion) การพูดต่อรองราคา (Bargaining the price) การพูดเพื่อเชื่อเชียว (Levitating) และการพูดเพื่อสร้างทางเลือก (Making choice) ซึ่งได้มาจากหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดเรียงลำดับสถานการณ์จากง่ายไปหายาก สถานการณ์ดังกล่าวที่เป็นจริงและเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ในการพูด โดยมีโอกาสในการเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสม และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์จริง แบบที่ ๓ ใช้บัตรคำศัพท์ ที่มีการจัดหมวดหมู่กลุ่มคำศัพท์มาอ่านและท่องที่ละหมวด ทำ

ให้สมองสามารถจดจำคำศัพท์ได้เป็นหมวดหมู่ซึ่งเป็นการจัดระเบียบความจำนั่นเอง สิ่งสำคัญในการสนับสนุนให้การเรียนมีประสิทธิภาพ ข้อมูลต่าง ๆ ที่เราเก็บไว้ในความจำถูกกระบวนการคิดและการตัดสินใจรวบรวมและกลั่นกรองออกมาเป็นพฤติกรรม การใช้บัตรคำศัพท์ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการอ่านดีขึ้น คล่องขึ้น ไม่อ่านตะกุกตะกัก จนพัฒนาไปสู่การพูดภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง เป็นวิธีการที่มีความเหมาะสมให้ผู้เรียนแต่ละคนใช้ภาษาอังกฤษได้สอดคล้องยิ่งขึ้น

๔. องค์ความรู้ของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

การสื่อสารภาษาอังกฤษโดยกระประยุกต์ใช้รูปแบบทั้ง ๓ มาผสมผสานในการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยการกระจายโอกาสทางการพัฒนาด้านภาษาให้ทั่วถึง ภายใต้อะไรที่มีอยู่ในสังคมรอบ ๆ ตัว ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เช่น จากประสบการณ์ ผู้นำชุมชน จากศูนย์การเรียนรู้ ฯลฯ โดยมุ่งหวังให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ในลักษณะของการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ ที่ไม่เน้นการเรียนรู้ในห้องเรียน ดังนั้นการนำรูปแบบการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้ง ๓ แบบมาผสมผสานให้เกิดช่องทางในเรียนรู้ที่หลากหลายในชุมชนจึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่จะก่อประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้คนในชุมชนได้พัฒนาศักยภาพจากประสบการณ์ตรง

อภิปรายผล

๑. ปัญหาสำคัญต่อการพูดภาษาอังกฤษ คือ ไม่มั่นใจกลัวพูดผิด ใช้เวลานานในการคิดเป็นภาษาไทยก่อนแล้วจึงเรียงเป็นภาษาอังกฤษ ไม่รู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ, อาย, เขิน และกลัวพูดติดขัด ตะกุกตะกัก ปัญหาด้านไม่มั่นใจกลัวพูดผิด จนมีผลทำให้เกิดความอาย, เขิน โดยปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากตัวกลุ่มตัวอย่างเอง เช่น รู้สึกกังวลเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษ คิดคำศัพท์ไม่ออก ทำให้ขาดความมั่นใจ และรู้สึกกลัวเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษ กลัวว่าผู้อื่นจะไม่เข้าใจในสิ่งที่ตัวเองต้องการจะสื่อ ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะเกิดขึ้นกับตนเองที่มาจากความสามารถในการใช้ภาษา และความรู้ด้านคำศัพท์และไวยากรณ์ที่ไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศให้เข้าใจได้ เมื่อมีปัญหาด้านการใช้ภาษา ทำให้เกิดความกังวลและขาดความมั่นใจที่จะสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ภาษาอังกฤษไม่เกิดการพัฒนา

๒. รูปแบบการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีความหลากหลาย ทั้งการฝึกจากการดูภาพยนตร์ การใช้สถานการณ์จำลอง และการใช้บัตรคำศัพท์เป็นแนวทางในการได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่คล้ายคลึงกับประสบการณ์ในชีวิตจริง การพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียน (กลุ่มเป้าหมาย) เป็นผู้ปฏิบัติ และเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียน (กลุ่มเป้าหมาย) เกิดทัศนคติที่ดี และสามารถพัฒนาพฤติกรรมและทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งจะทำให้ผู้เรียน (กลุ่มเป้าหมาย) เกิดความคุ้นเคยกับการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารแต่ละกิจกรรมเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้ฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารกับคนอื่นๆ และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง จากการสังเกตการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความสนใจและมีความตั้งใจในลักษณะของการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ ที่ไม่เน้นการเรียนรู้ในห้องเรียน ดังนั้นการนำรูปแบบการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้ง ๓

แบบมาผสมทำให้เกิดช่องทางในเรียนรู้ที่หลากหลายในชุมชนจึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่จะก่อประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้คนในชุมชนได้พัฒนาศักยภาพจากประสบการณ์ตรง ซึ่งสัมผัสและจับต้องได้

๓. การจัดให้มีเรียนรู้ที่เกื้อหนุนให้ชุมชนได้มีแนวทางในการฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยกระประยุคที่ใช้รูปแบบทั้ง ๓ มาผสมผสานในการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยการกระจายโอกาสทางการพัฒนาด้านภาษาให้ทั่วถึง ภายใต้อะไรที่มีอยู่ในสังคมรอบ ๆ ตัว ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต การศึกษาหรือการเรียนรู้เพื่อจะพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของตนเองนั้นมีอรรถาศัยเป็นการจัดสภาพแวดล้อม และปัจจัยที่เกื้อหนุน ทั้งสื่อ แหล่งความรู้ บุคคล สถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย เรียนฝึกพัฒนาตามความสนใจ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. การใช้กิจกรรมเพื่อพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ หากนำกิจกรรมไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในระดับอื่น ควรปรับหน้าที่ทางภาษา (Functional Language) ให้เหมาะกับระดับของกลุ่มตัวอย่าง เช่น พ่อค้าแม่ค้า นักเรียน ครูอาจารย์ เป็นต้น

๒. ควรนำการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารเป็นฐานในการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น โดยเลือกใช้เนื้อหาตามสถานการณ์ที่เหมาะสมเพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ให้แก่กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปฏิบัติและเป็นผู้สื่อสารโดยตรงกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศโดยตรง ทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดทัศนคติที่ดีและสามารถพัฒนาความสามารถทางการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งจะทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความคุ้นเคยกับการใช้ภาษาในการสื่อสารและสามารถนำบทสนทนาที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. การใช้กิจกรรมเพื่อพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษเป็นการเรียนรู้ในการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษไม่เหมาะสมกับการสอนภาษาอังกฤษในบางด้าน เช่น การสอนหลักไวยากรณ์ เพราะการสอนหลักไวยากรณ์ต้องยึดหลักการอธิบายโครงสร้างหรือหลักการใช้จากผู้สอนซึ่งต้องเน้นความจำและความเข้าใจของผู้เรียนเป็นอย่างมาก

๔. ควรมีการศึกษาผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารกับกลุ่มตัวอย่างในอาชีพอื่น ๆ เช่น พ่อค้าแม่ค้า นักธุรกิจ เจ้าหน้าที่ในสถานที่ราชการที่หลากหลายในจังหวัดบุรีรัมย์

๕. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทักษะการใช้ภาษาอังกฤษกับรูปแบบการเรียนรู้แบบอื่น ๆ เช่น การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เป็นรากฐานหรือการสอนโดยใช้สถานการณ์เสมือนจริง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- เมธี อัจฉนาภิตติ. (๒๕๔๗). *ค่านิยมเชิงการท่องเที่ยวที่แฝงมากับคอลัมน์ voyage ในนิตยสาร anywhere*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐฐ์นรี ฤทธิรัตน์และดร. ธัญญา ชिरมะณี. (๒๕๕๗). *ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทย*. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ ๑๕.
- นางสมร พงษ์พานิช. (๒๕๕๐-๒๕๕๑). *การศึกษาปัญหาของการพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารด้วยวาจาของนิสิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา*. วารสารมนุษยศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ๑๗, ๑: ๘๕ - ๙๗.
- ธิดาภรณ์ พลายเล็ก.(๒๕๕๕). *การพัฒนาทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*. รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ชัชยา เปรมภักดี. (๒๕๔๓). *การเปรียบเทียบความสามารถและเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่ได้รับการสอนตามทฤษฎีการสอบแบบบรรทัดฐานและการสอนตามคู่มือครู*. ปริญญาโท กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิทยา บุขบงค์. (๒๕๔๘). *ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนตำบลแหลมตะลุมพุกอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ - ๒๕๔๗*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ภาคผนวก ข

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

๑) กิจกรรมกรรมด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา

สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาดูรวม การเข้ากับรายวิชาการพัฒนาสื่อการสอนภาษาอังกฤษ รายวิชาเทคนิคการสอนอ่านและเขียนภาษาอังกฤษและในสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ เช่น การฟังการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

๒) กิจกรรมด้านวิชาการ

สามารถนำไปใช้ในกิจกรรมด้านวิชาการ เช่น กิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยการบูรณาการร่วมกับโครงการอบรมภาษาอังกฤษตามเกณฑ์มาตรฐาน CEFR เพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ และสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ เช่น การลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อการเก็บข้อมูล เป็นต้น

ภาคผนวก ค

ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์	กิจกรรมที่วางไว้	การดำเนินการ	ผลที่ได้
๑. ศึกษาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์	การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ	ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ รายงานการวิจัย เอกสารประกอบการบรรยายที่แสดงให้เห็นถึงแนวคิด หลักการ รูปแบบ แบบฝึกหัด ภาษาอังกฤษ และการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ	ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ
๒. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์	ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษรวมถึงเหตุปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานการวิจัย เอกสารประกอบการบรรยายที่แสดงให้เห็นถึงสภาพปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษในหลากหลายบริบท	ทราบถึงสภาพปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษในหลากหลายบริบท เช่น การใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ในร้านค้า โรงเรียน โรงพยาบาล สถานีตำรวจ วัด ที่ทำการไปรษณีย์ เป็นต้น
๓. เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์	ลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสอบถาม	ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลในพื้นที่การวิจัยเพื่อสอบถามปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการ	ได้อรรถความรู้เกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษที่นำไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาและกิจกรรมด้านวิชาการ

วัตถุประสงค์	กิจกรรมที่วางไว้	การดำเนินการ	ผลที่ได้
		แก้ปัญหา สรุป ผลการวิจัยและนำเสนอ ผลงานวิจัยเป็นลำดับ ต่อไป	

ภาคผนวก ง
หนังสือราชการ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐ ๔๔๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘/ ๖๑

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร รศ.ดร.เอกฉัท จารุเมธีชน

เนื่องด้วย พระมหาไสว สิริปณฺโณ นามสกุล เถาว์ยา อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ ได้รับอนุมัติจากสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ให้ดำเนินการทำวิจัย เรื่อง “อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์” ทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย รหัส MCU RS ๖๑๐๗๖๐๑๘๕ โดยผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

ในการนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในการทำงานวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย ตามแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด ที่แนบมาพร้อมบันทึกนี้แล้ว หวังว่า จักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

(พระศรีปริยัตินาดา)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

โทรศัพท์ ๐ ๔๔๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘/ ๖๑

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร รศ.วิเชียร ชาบุตรบุญทริก

เนื่องด้วย พระมหาไสว สิริปณฺโณ นามสกุล เถาว์ยา อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ ได้รับอนุมัติจากสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ให้ดำเนินการทำวิจัย เรื่อง “อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์” ทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัย

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย รหัส MCU RS ๖๑๐๗๖๐๑๘๕ โดยผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ
ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

ในการนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในการทำงานวิจัย จึงขอความ
อนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย ตามแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด ที่
แนบมาพร้อมบันทึกนี้แล้ว หวังว่า จักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออนุโมทนาขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

(พระศรีปริยัตินาดา)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

โทรศัพท์ ๐ ๔๔๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘/ ๖๑

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ผศ.ดร.วีระกาญจน์ กนกกมลเศ

เนื่องด้วย พระมหาไสว สิริปณฺโณ นามสกุล เถาว์ยา อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการ
สอนภาษาอังกฤษ สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
ได้รับอนุมัติจากสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ให้ดำเนินการทำวิจัย เรื่อง “อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษ
ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์” ทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย รหัส MCU RS ๖๑๐๗๖๐๑๘๕ โดยผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ
ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

ในการนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในการทำงานวิจัย จึงขอความ
อนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย ตามแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด ที่

แนบมาพร้อมบันทึกนี้แล้ว หวังว่า จักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

(พระศรีปรียัติราชา)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

ภาคผนวก จ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

เรื่อง “อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์”
คำชี้แจงแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยของพระมหาไสว เก้าวैया มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ ๒) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ และ ๓) เพื่อเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของจังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น ๕ ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษ

ตอนที่ ๓ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ

ตอนที่ ๔ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ

ตอนที่ ๕ ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

ขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลา เอื้อเฟื้อข้อมูลเป็นอย่างดี

พระมหาไสว เถาว์ยา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์
๒. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์
๓. เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์คุณภาพในการเก็บข้อมูล
๔. เพื่อวิเคราะห์หาแนวทางการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

ลักษณะที่ต้องการวัด

แบบสัมภาษณ์ อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ มีลักษณะที่ต้องการวัด ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ด้าน : อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม
๒. ด้าน : วิเคราะห์ปัญหาใช้ภาษาอังกฤษของชาวจังหวัดบุรีรัมย์
๓. ด้าน : แนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษของชาวจังหวัดบุรีรัมย์
๔. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์การพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษของชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง

๑.๑ ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย.....
ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์ .....

โทร. .... E-mail .....

๑.๒ ระดับการศึกษาสูงสุด.....

๑.๓ สถานที่ทำงานปัจจุบัน .....

๑.๔ ตำแหน่งปัจจุบัน.....

๑.๕ ระยะเวลาของการดำรงตำแหน่ง.....

จำนวน..... ปี ..... สมัยสถานที่ให้สัมภาษณ์.....

ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....

เริ่มเวลา.....น. ถึงเวลา.....น.

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

...../...../.....

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์ระบุปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ

๒.๑ ท่านคิดว่าทำไมคนไทยส่วนใหญ่ถึงพูดภาษาอังกฤษไม่ได้

.....

.....

.....

๒.๒ ท่านคิดว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่คนไทยพูดอังกฤษไม่ได้เป็นเพราะนิสัยคนไทยใช่หรือไม่ หรือเป็นเพราะอะไร

.....

.....

.....

ตอนที่ ๓ รูปแบบการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษ

๓.๑ ท่านคิดว่า รูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษควรมีวิธีอย่างไร

.....

.....

.....

๓.๒ ท่านคิดว่ารูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษควรเน้นจุดใดเป็นพิเศษเพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วม
ในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร

.....
.....
.....

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ

.....
.....
.....

ภาคผนวก ช
แบบสรุปโครงการวิจัย
สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สัญญาเลขที่ : ว.๑๘๕/๒๕๖๐ (MCU RS ๖๑๐๗๖๐๑๘๕)

ชื่อโครงการวิจัย : อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม
ของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

หัวหน้าโครงการ : พระมหาไสว เถาว์ยา

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์มือถือ : ๐๙๙-๓๔๗-๘๔๕๑

E-mail : Sawai๐๓๐๙๙@gmail.com

ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัจจุบันมีภาษาต่าง ๆ ที่มนุษย์ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน “ภาษาพูด” ถือเป็นสื่อที่มนุษย์ใช้ในการติดต่อสื่อสารอย่างเป็นธรรมชาติที่สุด โดยมนุษย์จะถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกต่างๆ ออกมาในรูปของคำพูด แม้มนุษย์จะพัฒนาสื่อต่างๆ ในการติดต่อสื่อสารหลายรูปแบบ แต่สื่อที่เป็น “ภาษาพูด” ก็ยังคงเป็นสื่อหลักในการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม การพาณิชย์ หรือด้านความบันเทิง

ภาษา คือสื่อของการติดต่อสื่อสารที่ใช้กันมากที่สุด ภาษาเป็นสื่อที่ทำให้โครงสร้างสังคมมีความประณีตและสมบูรณ์ ภาษาจึงเป็นหัวใจของการสื่อสาร และการติดต่อสื่อสารด้วยวิธีการใดๆ ก็ตาม จะไม่สมบูรณ์เท่ากับการสื่อสารที่มาในรูปของ “เสียง” ทั้งนี้ เพราะ “เสียง” เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดใน “สื่อภาษาพูด” และวิชาที่เกี่ยวข้องกับเสียงพูด คือวิชาสัทศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาที่ว่าด้วยการผลิตเสียง ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องการออกเสียงคำต่างๆ ในภาษานั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง

ภาษามีส่วนในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมเพราะการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้นจะเกี่ยวข้องกับระดับพฤติกรรมเป็นสำคัญ ซึ่งหมายถึงการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับพฤติปฏิบัติการแสดงออกต่าง ๆ ที่เกิดจากการปะทะสังสรรค์ของสมาชิกสังคม และการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมนั้นจะหมายถึงการเปลี่ยนแปลงในระดับปทัสถาน อันได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของระบบกฎเกณฑ์ทัศนคติค่านิยม แบบแผนความสัมพันธ์ สถานภาพและบทบาทต่าง ๆ ซึ่งการประพฤติปฏิบัติไปตามปทัสถานเหล่านี้อยู่ในโครงสร้างสังคม

แนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมไม่ว่าในทางยอมรับหรือต่อต้านย่อมขึ้นอยู่กับรากฐานของวัฒนธรรมในสังคมนั้นตัวอย่างเช่น ความเป็นชายและหญิงที่ต่างมีบทบาทอยู่ในหลายวัฒนธรรม เพศใดเพศหนึ่งอาจต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงซึ่งกระทบต่ออีกเพศหนึ่งดังเช่นที่เกิดขึ้นในวัฒนธรรมตะวันตกในช่วงครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ (พ.ศ. ๒๔๙๓ - ๒๕๔๓) ซึ่งทำให้เกิดแรงผลักดันชักจูงทั้งสองทางคือการกระตุ้นให้ยอมรับสิ่งใหม่และการอนุรักษ์ที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงนั้น อิทธิพลทั้ง ๓ ประการต่อไปนี้สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการต่อต้าน ๑. แรงผลักดันในที่ทำงาน ๒. การติดต่อกันระหว่างกลุ่มสังคม ๓. การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมอาจเกิดมาจากสิ่งแวดล้อม การค้นพบ (และอิทธิพลภายในอื่น ๆ) และการติดต่อสัมพันธ์กับวัฒนธรรมอื่นตัวอย่างเช่น ยุคน้ำแข็งครั้งหลังสุดช่วยนำไปสู่การค้นพบการทำเกษตรกรรมและตัวเกษตรกรรมเองก็เป็นตัวก่อให้เกิดนวัตกรรมมากมายทางเกษตรกรรม ซึ่งนวัตกรรมนี้ก็ได้นำไปสู่นวัตกรรมอื่น ๆ ทางวัฒนธรรม

การแพร่กระจายนี้ทำให้เกิดรูปแบบบางอย่างที่เคลื่อนตัวจากวัฒนธรรมหนึ่งไปสู่อีกรวัฒนธรรมหนึ่ง ตัวอย่างแฮมเบอร์เกอร์ที่มีอยู่ทั่วไปในอเมริกาแต่อาจเป็นสิ่งแปลกใหม่เมื่อเริ่มกิจการในประเทศจีน การแพร่กระจายแบบกระตุ้น (Stimulus diffusion) หมายถึง องค์ประกอบของวัฒนธรรมหนึ่งที่น่าไปสู่การค้นพบในอีกรวัฒนธรรมหนึ่ง ทฤษฎีการแพร่รวมนวัตกรรมนี้แสดงให้เห็นถึงแบบจำลองที่ใช้พื้นฐานการวิจัยเมื่อบุคคลหรือวัฒนธรรมยอมรับความคิดใหม่ ๆ วิธีปฏิบัติใหม่ ๆ และผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ

การรับวัฒนธรรมอื่น (Acculturation) มีความหมายต่างกันหลายประการแต่ในบริบทนี้หมายถึง การเปลี่ยนแทนลักษณะรากฐานจากวัฒนธรรมหนึ่งไปสู่อีกรวัฒนธรรมหนึ่งเช่นที่เกิดกับชนเผ่าพื้นเมืองอเมริกา บางเผ่า รวมทั้งกลุ่มชนพื้นเมืองจำนวนมากทั่วโลกในระหว่างกระบวนการการครอบครองอาณานิคม กระบวนการอื่นที่สัมพันธ์ในระดับปัจเจกบุคคลรวมถึงการผสมกลมกลืน (การยอมรับเอาวัฒนธรรมอื่นมาเป็นของตนในระดับบุคคล) และการผ่านข้ามทางวัฒนธรรม (transculturation)

การประดิษฐ์ทางวัฒนธรรมได้กลายเป็นนวัตกรรมใหม่ที่มีประโยชน์แก่กลุ่มชนและแสดงถึงพฤติกรรมของพวกเขา โดยมีได้เป็นสิ่งซึ่งจับต้องได้ มนุษยชาติกำลังอยู่ในระยะการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ในอัตราเร่งทั่วทั้งโลกซึ่งขับเคลื่อนโดยการขยายตัวของการค้าของโลก การสื่อสารมวลชนและเหนือกว่าสิ่งอื่นใดก็คือการระเบิดของประชากรซึ่งเป็นปัจจัยร่วมที่สำคัญ ปัจจุบันประชากรโลกมีอัตราเพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่าภายใน ๔๐ ปี การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมมีความซับซ้อนและมีผลกระทบระยะยาวมาก นักสังคมวิทยาและนักมานุษยวิทยาเชื่อว่าสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญมากในการสร้างความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

การคงอยู่ของมนุษย์อาจมองได้ว่าเป็นแง่มุมรวมที่เป็นอเนก (Multifaceted whole) และเพียงด้วยจุดมองนี้เองที่จะช่วยให้เราสามารถรู้ได้ถึงถึงการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมที่เป็นจริง

การกำเนิดวัฒนธรรมถือว่าการกำหนดชะตาชีวิตหรือวิถีชีวิตของประชาชนในทุกสังคมเป็นเป้าหมายมาจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นเป็นกิจจะลักษณะจนกลายมาเป็นเครื่องวัดและ กำหนดความเสื่อมและความเจริญของสังคมได้ วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและสร้าง ความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศ แนวความคิดในการสร้างสังคมอุดมคติย่อมเป็นที่มาของการสร้างหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์ที่สามารถกำหนดได้ด้วยวัฒนธรรมเป็นแกนนำและหากสังคมใดมีวัฒนธรรมที่เหมาะสม มีความมั่งคั่งทางจิตใจ มีศาสตร์และศิลป์ในการครองชีพย่อมเป็นวัฒนธรรมที่มั่งคั่งได้ การพัฒนากรอบ แนวคิดร่วมกันในการวางแผนดำเนินชีวิตของสังคมก่อให้เกิดประโยชน์แก่มนุษย์ในการแก้ไขปัญหาและสนอง ความต้องการให้สังคมนวมจุดศูนย์กลางเป็นหนึ่งเดียว ฉะนั้นวัฒนธรรมจึงเปรียบเสมือนเอกลักษณ์ที่กำหนด พฤติกรรมของคนในสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและสร้างความรุ่งเรืองให้แก่บ้านเมือง

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษต่อไป

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์
๒. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์
๓. เพื่อเสนอแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

ผลการศึกษาวิจัย

การวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์” ได้ดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย และสามารถสรุปผลการวิจัยได้ตามประเด็นดังต่อไปนี้

๑. อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์
อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์มีอิทธิพล ๓ ประการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการต่อต้านทางวัฒนธรรมคือ ๑) แรงผลักดันในที่ทำงาน ๒) การติดต่อกันระหว่างกลุ่มสังคม ๓) การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

๒. ศึกษาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์
การใช้ภาษาอังกฤษของชาวบุรีรัมย์ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม สามารถสร้างรูปแบบในการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษ ๓ รูปแบบ แบบที่ ๑ ใช้การดูภาพยนตร์ต่างประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และด้วยปัจจุบันนี้เทคโนโลยีทางการเรียนรู้มีการพัฒนาอย่างมาก โดยเฉพาะการใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการสื่อสาร ซึ่งภาพยนตร์นี้จะช่วยให้เราเรียนรู้โดยเห็นทั้งภาพและเสียงประกอบและภาพนั้นก็เป็นภาพเคลื่อนไหวจึงทำให้เกิดการเรียนรู้ได้มากและเป็นสิ่งที่น่าตื่นเต้นสำหรับผู้เรียนด้วย ประโยชน์ของการนำภาพยนตร์มาเป็นสื่อในการเรียนรู้ เป็นสื่อที่มีความน่าสนใจ เป็นสื่อที่เข้าใจง่าย เป็นสื่อข้ามวัฒนธรรมที่สามารถเข้าถึงคนต่างชาติต่างภาษาที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน ให้มีความเข้าใจร่วมกันถึงสิ่งที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ทั้งเนื้อหา เรื่องราวแม้แต่นวนคิดที่เป็นนามธรรมยังสามารถถูกถ่ายทอดให้เข้าใจง่ายขึ้น แบบที่ ๒ ใช้การจำลองสถานการณ์ต่างๆ ในการฝึกทักษะการสื่อสาร เช่น การบอกทิศทาง (Giving Directions) การบรรยายลักษณะบุคคล (Describing People) การพูดเพื่อขอคำแนะนำ (Asking for and Giving advice) การพูดนัดหมาย (Making an appointment) การพูดเพื่อขอและแสดงความคิดเห็น (Asking for and Giving opinion) การพูดต่อรองราคา (Bargaining the price) การพูดเพื่อขอเชิญ (Levitating) และการพูดเพื่อสร้าง

ทางเลือก (Making choice) ซึ่งได้มาจากหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดเรียงลำดับสถานการณ์จากง่ายไปหายาก สถานการณ์ดังกล่าวที่เป็นจริงและเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ในการพูด โดยมีโอกาสในการเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสม และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์จริง แบบที่ ๓ ใช้บัตรคำศัพท์ ที่มีการจัดหมวดหมู่กลุ่มคำศัพท์มาอ่านและท่องที่ละหมวด ทำให้สามารถจดจำคำศัพท์ได้เป็นหมวดหมู่ซึ่งเป็นการจัดระเบียบความจำนั่นเอง สิ่งสำคัญในการสนับสนุนให้การเรียนมีประสิทธิภาพ ข้อมูลต่าง ๆ ที่เราเก็บไว้ในความจำถูกกระบวนการคิดและการตัดสินใจรวบรวมและกลั่นกรองออกมาเป็นพฤติกรรม การใช้บัตรคำศัพท์ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการอ่านดีขึ้น คล่องขึ้น ไม่อ่านตะกุกตะกัก จนพัฒนาไปสู่การพูดภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง เป็นวิธีการที่มีความเหมาะสมให้ผู้เรียนแต่ละคนใช้ภาษาอังกฤษได้สอดคล้องยิ่งขึ้น

๓. วิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์

การขาดแรงจูงใจในการใช้ภาษาอังกฤษของชาวบุรีรัมย์และภาษาอังกฤษที่ไม่ใช่ภาษาราชการของประเทศไทย ทำให้คนไทยไม่สนใจที่จะเรียนรู้ หรือใช้ภาษาอังกฤษในการพูด อีกทั้ง การที่คนไทยสนใจหรือสามารถพูดภาษาอังกฤษได้นั้น ก็เป็นเฉพาะแค่บางอาชีพ ภาษาอังกฤษไม่ใช่ภาษาหลัก หรือภาษาพ่อภาษาแม่ ข้าซ้อนสับสน คำศัพท์เยอะ ไม่คุ้นเคย ดังนั้น ปัญหาที่คนไทยไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษ คือ ๑. การไม่มีเวลาฝึกฝนในการพูดภาษาอังกฤษ ขี้เกียจฝึกฝน ไม่ซ้อมพูด ไม่ตั้งใจ ไม่มุ่งมั่นอดทนเพียรพยายามในการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งการฝึกฝนสม่ำเสมอเป็นประจำจะทำให้สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ ๒. การยึดติดกับความเคยชินตั้งแต่ดั้งเดิม ไม่ยอมทำในสิ่งที่ไม่เคยทำ เพราะเกิดจากการเงินอายุ ไม่กล้าที่จะทำไม่กล้าพูด ไม่กล้าออกเสียงสำเนียงให้เหมือนฝรั่ง กลัวออกเสียงผิด ๓. การไม่รู้คำศัพท์ ซึ่งคนไทยเรียนรู้ภาษาอังกฤษมาตั้งแต่เด็ก ๆ ซึ่งระยะเวลามากกว่าสิบปี เรียนรู้คำศัพท์มาหลายพันคำ แต่เมื่อมีการดูหนังฝรั่งหรือมีฝรั่งมาพูดด้วยกลับไม่สามารถเข้าใจ เวลาแปลความหมายจากสิ่งที่ฝรั่งพูด ก็จะแปลคำศัพท์ตรงตัว ๔. การไม่รู้ไวยากรณ์ เช่นเดียวกันกับการไม่รู้คำศัพท์ ซึ่งเวลาที่คนไทยจะพูดภาษาอังกฤษก็จะนึกถึงประโยค โครงสร้างไวยากรณ์ (Grammatical Structure) แตกต่างกับการพูดภาษาไทย ที่คนไทยสามารถพูดได้ทันที เนื่องจากความเคยชินในการพูดภาษาไทย ๕. การไม่ได้พูดมานานแล้วลืม เพราะคนไทยไม่ได้พูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน การไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการพูดทุกวัน หรือในชีวิตประจำวันห่างหายจากการพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติมานาน นาน ๆ จะได้พูดภาษาอังกฤษทำให้พูดได้บ้าง แบบงูๆ ปลา ๆ พูดแบบง่าย ๆ แค่นี้ก็พอ ถ้าได้ใช้ก็จะสามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดี ใช้ภาษาอังกฤษในการพูดน้อยมาก สิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้ใช้ ภาษาอังกฤษทั้งที่ทำงานและบ้าน จะใช้ภาษาอังกฤษเมื่อมีสถานการณ์สำคัญๆ เท่านั้น เช่น การได้มีโอกาสพูดคุยกับชาวต่างประเทศเวลามาเที่ยวเมื่อไทย ถ้ามเส้นทาง ถ้ามเรื่องสถานที่ เป็นต้น การที่คนไทยไม่เห็นความสำคัญ ประโยชน์ และความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษบางคนจะสนใจก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ภาษาเท่านั้น สิ่งสำคัญ คือ คนไทยไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเกี่ยวกับเหตุการณ์พื้นฐานที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้

คล่องแคล่ว หรือไม่ได้เลย และบางส่วนไม่สามารถสื่อสารได้ทั้งที่ทำงานและที่บ้าน จึงทำให้เกิดปัญหาในการพูดติดขัด หรือบางทีมาจากหลายสาเหตุ เช่น ไม่ได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษ พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษมีจำกัด คนไทยขาดความกล้าแสดงออกและบางครั้งไม่เห็นถึงความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษ รวมถึง การไม่รู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษมีความรู้ทางด้านไวยากรณ์อย่างจำกัด และการไม่รู้ไวยากรณ์ทางด้านภาษาอังกฤษ เป็นปัญหาในการคิดรูปแบบประโยคภาษาอังกฤษ ทำให้พูดภาษาอังกฤษได้เป็นคำๆ เรียงรูปประโยคไม่ได้ พูดเป็นภาษาอังกฤษในรูปแบบประโยคไม่ได้ บางครั้งพูดภาษาอังกฤษในรูปแบบประโยคสั้น ๆ ได้เท่านั้น ไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษด้วยคำศัพท์เฉพาะ ทาง การ หรือเชิงธุรกิจได้อีกทั้งไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษในรูปแบบประโยคที่ซับซ้อนได้ด้วยเช่นกัน ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อ การสื่อสารภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติอย่างมาก

๔. องค์ความรู้

การใช้ภาษาอังกฤษของชาวบุรีรัมย์ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมโดยการประยุกต์ใช้รูปแบบทั้ง ๓ มาผสมผสานในการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยการกระจายโอกาสทางการพัฒนาด้านภาษาให้ทั่วถึง ภายใต้สิ่งที่มีอยู่ในสังคมรอบ ๆ ตัว ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เช่น จากประสบการณ์ ผู้นำชุมชน จากศูนย์การเรียนรู้ ฯลฯ โดยมุ่งหวังให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ในลักษณะของการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ ที่ไม่เน้นการเรียนรู้ในห้องเรียน ดังนั้นการนำรูปแบบการพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้ง ๓ แบบมาผสมผสานให้เกิดช่องทางในเรียนรู้ที่หลากหลายในชุมชนจึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่จะก่อประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้คนในชุมชนได้พัฒนาศักยภาพจากประสบการณ์ตรง

ผลลัพธ์ จากการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ฝึกพูดภาษาอังกฤษของชาวบุรีรัมย์ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมได้โดยอาศัย ๑) ต้นทุนน้อย การวางแผน การเตรียมเนื้อหาในการสัมภาษณ์ แนวทางการใช้ภาษาอังกฤษ รวมทั้งการออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนที่จะนำมาใช้ในศูนย์ใช้งบประมาณจำนวนไม่มาก ๒) รูปแบบที่ใช้ในการใช้ภาษาอังกฤษสามารถนำไปใช้กับทุกระดับการศึกษา โดยเฉพาะวิชาสอนภาษาอังกฤษ

ผลกระทบ จากการวิจัยมีข้อจำกัดของรูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษของชาวบุรีรัมย์ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม คือ ๑) การจัดการ (Management) ผู้สอนที่จัดการเนื้อหาในการนำมาพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษต้องมีการจัดระบบและการจัดกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ดี ๒) การเพิ่มพูนความรู้ เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นพ่อค้าแม่ค้าในชุมชน ภายหลังจากการสัมภาษณ์และแนะนำวิธีการในการเพิ่มพูนทักษะการใช้และการเรียนภาษาอังกฤษก็ไม่มีเวลา โอกาสในการจัดการทบทวนเนื้อหาความรู้ที่ตนเองได้รับมาอีก

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

๑) กิจกรรมกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา

สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาบูรณาการเข้ากับ

รายวิชาการพัฒนาสื่อการสอนภาษาอังกฤษ รายวิชาเทคนิคการสอนอ่านและเขียนภาษาอังกฤษและในสาขาวิชาอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้ เช่น การฟังการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

๒) กิจกรรมด้านวิชาการ

สามารถนำไปใช้ในกิจกรรมด้านวิชาการ เช่น กิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยการบูรณาการร่วมกับโครงการอบรมภาษาอังกฤษตามเกณฑ์มาตรฐาน CEFR เพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ และสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ เช่น การลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อการเก็บข้อมูล เป็นต้น

การประชาสัมพันธ์

กำลังดำเนินการตีพิมพ์บทความวิจัยลงในวารสาร TCI และเผยแพร่

ภาคผนวก ฅ
ผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบจากงานวิจัย

ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	ผลกระทบจากงานวิจัย (Impact)
1. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2. ส่งเสริมความมั่นคงทางอาชีพ 3. รูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	1. ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่างๆ 2. ทราบถึงปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษในหลากหลายบริบท เช่น การใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ในร้านค้า โรงเรียน โรงพยาบาล สถานีตำรวจ วัด ที่ทำการไปรษณีย์ เป็นต้น 3. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษที่นำไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาและกิจกรรมด้านวิชาการ	เกิดผลกระทบในหลายด้านด้วยกันต่อแวดวงการศึกษาและการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการให้บริการและการท่องเที่ยว

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ

ชื่อ	พระมหาไสว เถาว์ยา (สิริปณฺโญ)
วันเกิด	๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	๑๒๘ หมู่ ๑๑ วัดบ่อดิน ตำบลไพศาล อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๑๔๐
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐
ตำแหน่งหน้าที่	อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
ประวัติการศึกษา	๒๕๕๓ พุทธศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) ๒๕๕๖ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์) ๒๕๕๗ เปรียญธรรม ๗ ประโยค สำนักเรียนวัดโมลีโลกยาราม กทม.

ผลงานทางวิชาการ

พระมหาไสว เถาว์ยา. **ภาษาอังกฤษขั้นสูง. (พิมพ์ครั้งที่ ๑).** อุบลราชธานี : วิทยาการพิมพ์, ๒๕๖๐.

พระมหาไสว เถาว์ยา. “อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์”. **รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๐.**

พระมหาไสว เถาว์ยา. “ศึกษาเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้: กรณีศึกษาจังหวัดมหาสารคาม”. **รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.**

พระมหาไสว เถาว์ยา. ศึกษาเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ : กรณีศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. **วารสารรามคำแหง ฉบับบัณฑิตวิทยาลัย, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ (เดือนกันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๒): ๗๑-๘๖**

พระมหาไสว เถาว์ยา. อิทธิพลของการใช้ภาษาอังกฤษท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาว จังหวัดบุรีรัมย์. **วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๐๒๑): ๓๖๗-๓๗๖**

Sawai Thaoya. “A Study of Khmer Dialect Spoken In Areas of Buriram, Surin and Sisaket Province”. **Journal of MCU Ubon Review. Vol.๔ No.๓ (September-December ๒๐๑๙): ๑๕๕-๑๖๔**

Sawai Thaoya “A Phonological study of Khmer dialect at Kadon village and Nongyang village of Buriram provice”. **Academic MCU Buriram Journal**. Vol.၅ No.၆ (July-December ၂၀၂၀): 14-22